

Bundel – Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat van 4 juni 2025

00.00
.NB Agendabundel

00.01
.NB 1. Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat 18.00 – 19.00 uur
20250604 1.0 Concept agenda Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat

00.02
.NB 1. Opening, mededelingen AcEV

00.03
.NB 2. Visie op het Economische Vestigingsklimaat

Agendapost ACEV VEV 4 juni 2025

2. B1 Agendapost BcEV

2. B2 MRDH Journaal 2050

00.04
.NB 3. Voorstel Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025

Agendapost AcEV – Versnellingsaanpak

B1 Agendapost BcEV 11 juni 2025 Versnellingsaanpak

00.05
.NB 4. Vaststellen conceptverslag

00.06
.NB 5. Rondvraag en sluiting AcEV

00.07
.NB 2. Gezamenlijke vergadering Adviescommissie Va – Adviescommissie EV 19.00 – 20.00 uur

20250604 1.0 Concept agenda Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat

00.08
.NB 1. Opening gezamenlijke vergadering AcVa – AcEV

00.09
.NB 2. Vaststellen conceptverslagen vorige gezamenlijke vergadering

00.10
.NB 3. Evaluatie Gemeenschappelijke Regeling MRDH – voorstellen doorontwikkeling

3.1 Adviesvraag adviescommissie NvB actieplan evaluatie MRDH

3.2 Agendapost Actieplan evaluatie MRDH

3.3 Ontwerp actieplan evaluatie GR MRDH 10 februari 2025

3.4 Zienswijzen gebundeld

3.5 Presentatie informatiesessie 21 mei 2025 Actieplan evaluatie Ac

00.11
.NB 4. Reactiebrief Algemeen Bestuur inzake Brede Welvaart

Reactie AB Brede welvaart ACVA en ACEV

00.12
.NB 5. Rondvraag en sluiting gezamenlijk deel AcVa – AcEV

Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat

Woensdag 4 juni 2025, 18.00 - 19.00 uur

*Raadszaal gemeente Vlaardingen
(Oude Stadhuis, Markt 11, 3131 CR Vlaardingen)*

*Een broodmaaltijd voor de commissieleden staat vanaf **17.30 uur** klaar.
Indien u niet aanwezig kunt zijn, zien wij graag een afmelding tegemoet.*

1. Vergadering AcEV 18.00 – 18.55 uur

1. Opening en mededelingen

- Mededelingen
- Mobiliteitsvisie
- Vaststellen van de agenda.

2. Visie op het Economisch Vestigingsklimaat

Gevraagd aan de adviescommissie:

1. Herkent u de structuur met daarin het droombeeld, het regioprofiel en de vijf strategische keuzes:
 1. Vernieuwen werklocaties: selectief sturen op meerwaarde voor de regio.
 2. Inzetten op een wendbare en weerbare beroepsbevolking .
 3. Werken aan een sterk vestigingsklimaat met kans voor ieder talent.
 4. Innoveren met en vóór de Samenleving.
 5. Investeren waar het raakt (MRDH als Regisseur van Resultaat)?
2. Mist u nog essentiële punten in het droombeeld, het regioprofiel of de vijf strategische keuzes?

Toelichting:

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) werkt samen met 21 gemeenten aan een visie op het economisch vestigingsklimaat 2050 e.v. Deze visie speelt in op maatschappelijke uitdagingen zoals vergrijzing, energietransitie, arbeidsmarktkrapte en ruimtedruk. Samenwerking binnen de regio is essentieel voor meer verdienvermogen, en collectieve kracht voor een sterkere positie richting Provincie, Rijk en Europa.

De visie is gebaseerd op trendanalyses tot 2050, consultatie van stakeholders en gemeentelijke data, en vormt samen met de Mobiliteitsvisie de strategische koers van MRDH. Na eerdere inputmomenten in 2024 en 2025 is nu een concept-uitwerking beschikbaar met analyses, een droombeeld voor 2050, het regioprofiel en strategische keuzes.

3. Voorstel Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025

Gevraagd aan de adviescommissie:

De adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat wordt gevraagd reflecties en aandachtspunten mee te geven, aan de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat, op het voorstel: "Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025".

Toelichting:

In de Strategische Agenda MRDH 2023-2026 zet de MRDH in op een toekomstbestendige economie (opdracht 2) en op het vernieuwen van werklocaties (opdracht 4). Daarnaast initieert de MRDH nieuwe projecten en jaagt de samenwerking aan. Adviesbureau Berenschot heeft in de evaluatie MRDH 2015-2023 geadviseerd “*meer aandacht te geven voor strategie en het inzetten op grotere projecten, meer inzet op de lange termijn, lobby en een stevigere positie bij het Rijk en in Europa*”. Om het economisch vestigingsklimaat te versterken in de metropoolregio gaat de MRDH meer inzetten op strategische regionale projecten, vooruitlopend op de visie op het economisch vestigingsklimaat. Op deze manier kan er meer impact worden gemaakt in de metropoolregio.

4. Vaststellen conceptverslagen

Gevraagd aan de adviescommissie:

U wordt gevraagd het verslag van de adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat van 22 januari 2025 vast te stellen.

Indien u vragen of opmerkingen over de verslagen heeft, wordt u verzocht deze van tevoren door te geven via m.deheij@mrdd.nl.

5. Rondvraag en sluiting AcEV

U kunt uw eventuele inhoudelijke vragen die u bij de rondvraag wilt stellen van tevoren mailen aan m.deheij@mrdd.nl.

2. Gezamenlijke vergadering AcVa en AcEV 19.00 – 20.00 uur

1. Opening gezamenlijke vergadering adviescommissie Vervoersautoriteit (AcVa) en adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat (AcEV)

- Mededelingen
 - Mededeling naar aanleiding van pilot uitzenden van vergaderingen, starten met videotulen.
- Vaststellen van de agenda.

2. Vaststellen conceptverslag vorige gezamenlijke vergadering

Gevraagd aan de adviescommissie:

U wordt gevraagd het verslag van de adviescommissie Va-EV van 19 maart 2025 vast te stellen.

Indien u vragen of opmerkingen over het verslag heeft, wordt u verzocht deze van tevoren door te geven via m.deheij@mrdd.nl

3. Evaluatie Gemeenschappelijke Regeling MRDH – voorstellen doorontwikkeling

Gevraagd aan de adviescommissie:

De adviescommissies wordt gevraagd het algemeen bestuur te adviseren over de wijze waarop rode draden uit het zienswijzeproces actieplan evaluatie MRDH verwerkt dienen te worden.

Toelichting:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd de evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling MRDH als afgerond te beschouwen en een actieplan gebaseerd op vijf actielijnen vrij te geven voor zienswijze. Dit actieplan, voortgekomen uit een evaluatie van tien jaar MRDH door Berenschot, richt zich op verbeteringen in samenwerking, democratische legitimiteit,

inwonersparticipatie en versterking van de ambtelijke organisatie. Het doel is om de bereikbaarheid en het economisch vestigingsklimaat van de regio verder te versterken. De evaluatie en gesprekken via regionale, bestuurlijke en ambtelijke sporen hebben bijgedragen aan een gedeelde basis voor dit plan. Hoewel de inhoudelijke koers van de MRDH niet verandert, blijft de focus liggen op effectieve samenwerking en modern bestuur om de regio te versterken.

Ter informatie

4. Reactiebrief Algemeen bestuur advies Brede welvaart

Rondvraag en sluiting gezamenlijke vergadering

5. Rondvraag en sluiting gezamenlijk deel AcVa - AcEV

U kunt uw eventuele inhoudelijke vragen die u bij de rondvraag wilt stellen van tevoren mailen aan m.deheij@mrdh.nl.

Volgende informatiesessie:

Woensdag 25 juni 2025

19:00 – 20:00 uur

Digitaal via Teams

Volgende vergadering:

Woensdag 16 juli 2025

19:00 – 20:30 uur

Raadszaal gemeente Delft

Spreekrecht

Belangstellenden die gebruik willen maken van het spreekrecht dienen dit tenminste 24 uur voor de aanvang van de vergadering kenbaar te maken (via m.deheij@mrdh.nl) onder vermelding van uw naam, het onderwerp waarover gesproken zal worden en het belang dat daarbij aan de orde is. Het spreekrecht heeft uitsluitend betrekking op de in de agenda vermelde onderwerpen. Bij opening van de vergadering, wordt aan belanghebbende het recht verleend in te spreken. Iedere spreker krijgt maximaal vijf minuten spreektijd. Indien er meerdere sprekers zijn bepaalt de voorzitter in overleg met de commissie de totale voor belanghebbende beschikbare spreektijd en de volgorde van sprekers.

Onderwerp	Visie op het economisch vestigingsklimaat
------------------	---

Bestuurlijk trekker	Mw. Zwart
Portefeuille	Innovatie (& digitalisering)
Aard bespreking	Adviserend

Gevraagd aan de adviescommissie

1. Herkent u de structuur met daarin het droombeeld, het regioprofiel en de vijf strategische keuzes:
 1. Vernieuwen werklocaties: selectief sturen op meerwaarde voor de regio.
 2. Inzetten op een wendbare en weerbare beroepsbevolking .
 3. Werken aan een sterk vestigingsklimaat met kans voor ieder talent.
 4. Innoveren met en vóór de Samenleving.
 5. Investeren waar het raakt (MRDH als Regisseur van Resultaat)?
2. Mist u nog essentiële punten in het droombeeld, het regioprofiel of de vijf strategische keuzes?

Context

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) werkt met haar 21 gemeenten aan een toekomstbestendige economie en een krachtig vestigingsklimaat. Gelet op actuele en toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen – zoals vergrijzing, energietransitie, arbeidsmarktkrapte enruimtedruk – is het noodzakelijk om te komen tot een gedeelde, langetermijnvisie op het economisch vestigingsklimaat.

Samenwerking is daarbij geen keuze, maar een noodzaak. Het stelt de Metropoolregio Rotterdam Den Haag in staat om met één stem op te treden richting andere overheden, zoals het Rijk en Europa. Dat versterkt de lobby, vergroot de slagkracht en zorgt voor meer impact. De regio wordt zo een betrouwbare en daadkrachtige partner in het realiseren van nationale en Europese ambities.

De verbinding tussen lokale en bovenregionale opgaven is essentieel. Want of het nu gaat om beter openbaar vervoer, een inclusieve arbeidsmarkt of een toekomstbestendige economie: we hebben elkaar nodig. Alleen samen houden we de treintjes rijdend, bouwen we aan veerkrachtige gemeenschappen en blijven we als regio sterk in een snel veranderende wereld.

Deze visie is voortgekomen uit analyse van trends en opgaven tot 2050, inclusief brede consultatie van stakeholders en gebruik van feitenmateriaal per gemeente. Zij vormt samen met de Mobiliteitsvisie de kern van de strategische koers van MRDH.

Op 11 juni bespreken we de structuur en inhoud met de BCEV en reflecteert de BCVA op inhoud. Uw reflecties worden hier ook bij betrokken.

In juli 2024 gaf de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat de opdracht om een regionale visie te ontwikkelen. Deze visie richt zich op duurzame groei, een inclusieve arbeidsmarkt en strategische keuzes die écht het verschil maken. Daarbij staat de verbinding centraal: tussen economie, leefkwaliteit en opgaven

Op 9 oktober 2024 heeft de adviescommissie EV kennisgenomen van het plan van aanpak en heeft accenten en ontwikkelingen meegegeven om te betrekken bij de totstandkoming van de visie en specifiek voor de analyse.

Op 22 januari 2025 zijn de eerste resultaten van Fase 1 (verdiepende analyse) aan u gepresenteerd. Tijdens een brede regioessie in het Jenevermuseum in Schiedam op 19 maart 2025 zijn met leden van de adviescommissies, bestuurscommissies, algemeen bestuur en stakeholders ingrediënten opgehaald voor het concept-droombeeld voor 2050. (zie bijlage)

Nu ligt de uitwerking met daarin de analyses, concept-droombeeld, regioprofiel en strategische keuzes. Mede op basis van uw reflecties is dit de opmaat voor het eind-concept. (te bespreken op 16 juli in de adviescommissie).

Relatie met de Strategische Agenda

De visie werkt de opgaven uit de Strategische Agenda 2023-2026 uit:

1. Groei van de regio: door slimme, duurzame ruimtelijke ontwikkeling;
2. Vernieuwing van de regio: door technologische innovatie en versterking van economische clusters;
3. Kwaliteit van de regio: door versterking van brede welvaart en sociaal-economische weerbaarheid

Motivering

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) vormt een krachtige economische motor voor Nederland. Van de wereldhaven tot de glastuinbouw, van hightech tot vrede en recht: de regio beschikt over sterke economische clusters die innovatie, werkgelegenheid en internationale concurrentiekracht aanjagen. Met 21 samenwerkende gemeenten wordt volop geïnvesteerd in een toekomstbestendig vestigingsklimaat, waarin samenwerking over grenzen heen vanzelfsprekend is.

Heldere koers richting 2050

De analysefase (afgerond in maart 2025) bracht kansen én uitdagingen scherp in beeld. De regio groeit met 400.000 inwoners en heeft alles in huis om koploper te zijn in innovatie en brede welvaart. Op basis van trends, data en gesprekken met stakeholders is een stevig fundament gelegd voor de toekomst.

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is in 2050 een verbonden en inclusieve metropool waar duurzaamheid, innovatie en leefkwaliteit samenkomen. MRDH is dan geen optelsom van steden, maar één krachtige regio waar het goed wonen, werken en ondernemen is.

De economie – ook richting 2050 - draait op vijf krachtige, onderling verbonden regionale clusters:

- Duurzaam Maritiem & Haven: gericht op vergroening en digitalisering van haven en scheepvaart.
- Hightech Horticulture: wereldleider in datagedreven, duurzame glastuinbouw.
- Innovatieve Maakindustrie: slimme productie en 'Smart Industry'-toepassingen.
- Digitaal & Cybersecurity: weerbare digitale infrastructuur en veilige software.
- Overheid, Vrede & Recht: internationaal centrum voor recht en diplomatie.

Deze clusters worden versterkt door digitalisering, duurzaamheid en kennisinnovatie. Tegelijkertijd zijn ze nauw verbonden met de stadsverzorgende economie: sterke steden trekken talent, versterken de leefomgeving en bieden de infrastructuur die economische groei mogelijk maakt.

Zo gaan krachtige economische sectoren en leefbare steden hand in hand – en groeit de MRDH uit tot een regio waar innovatie bijdraagt aan brede welvaart voor iedereen.

Dit leidt tot 5 strategische keuzes die bijdragen aan een excellent vestigingsklimaat voor deze regionale clusters in wisselwerking met de stadsverzorgende economie.

Strategische keuzes voor duurzame welvaart

Om het droombeeld te realiseren, zijn vijf strategische keuzes geformuleerd:

1. **Vernieuwing van werklocaties** – Van verouderd naar vitaal: slimme, multifunctionele werk- en leeromgevingen die passen bij de economie van morgen.
2. **Investeren in menselijk kapitaal** – Via campussen en een leven lang leren bouwen we aan een veerkrachtige beroepsbevolking.
3. **Een vestigingsklimaat met kansen voor iedereen** – Economische groei én sociale samenhang gaan hand in hand.
4. **Innoveren met en voor de samenleving** – Technologie wordt ingezet waar het mensen raakt, met proeftuinen en toepassingen in de praktijk.
5. **Gericht investeren met resultaat** – De MRDH neemt regie en bundelt krachten voor projecten met maatschappelijke impact.

Met deze structuur en inhoudelijke keuzes kan de Metropoolregio Rotterdam Den Haag werken aan een verbonden en inclusieve metropool waar duurzaamheid, innovatie en leefkwaliteit samenkomen.

Een regio van en voor iedereen

De MRDH is een regio van contrasten én verbindingen: haven en hofstad, hightech en handwerk, lokaal geworteld en internationaal gericht. Door slim te investeren in ruimte, talent, sociaal-economische weerbaarheid en samenwerking groeit de regio uit tot een toonaangevend voorbeeld van brede welvaart.

Samen maken we het verschil. Niet door te concurreren, maar door te verbinden. Voor een sterke economie, leefbare steden en een regio waar iedereen meeprofiteert van de vooruitgang.

Vervolgproces

Uw reflecties worden betrokken bij de bespreking in de bestuurscommissie EV van 11 juni a.s. over de verdere uitwerking van de visie.

Op 25 juni 2025 is een informatiesessie over de Visie op het economisch vestigingsklimaat. Op 16 juli a.s. wordt u om advies gevraagd op het eindconcept. Dit eind-concept wordt op 9 juli besproken in de bestuurscommissie EV.

Het Algemeen bestuur zal na de zomer, – via het dagelijks bestuur – de concept-visie uiteindelijk vrijgeven voor zienswijzen door de gemeenteraden.

De definitieve vaststelling van de visie is gepland in het eerste kwartaal van 2026.

Bijlagen

- Concept-Agendapost BcEV 11 juni 2025;
- MRDH-Journaal 2050;

Gevolgte procedure

Bestuurscommissie	21 mei 2025
Dagelijks bestuur	n.v.t.
Zienswijzetermijn	n.v.t.

Verdere procedure

Zienswijzetermijn	n.v.t.
Bestuursperiode	n.v.t.
Dagelijks bestuur	n.v.t.
Algemeen bestuur	n.v.t.
Anders, te weten	n.v.t.

Contactpersoon

- Naam: Cees Stoppelenburg
- Telefoonnummer: 06 288 37 350
- Mailadres: c.stoppelenburg@mrdh.nl

Onderwerp

Voorstel Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025

Portefeuillehouder
Portefeuille
Aard

J. Iedema.
Plaatsvervangend voorzitter
Besluitvormend

Gevraagd besluit

Aan de bestuurscommissie wordt gevraagd:

1. in te stemmen met het voorstel voor de Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025 met daarbij behorende vier strategische actielijnen en hiervoor maximaal €900.000 in te zetten;
2. de MRDH organisatie opdracht te geven om de actielijnen in de Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025 verder uit te werken;
3. bij de besluitvorming over de MRDH jaarstukken 2024 via het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur voor te stellen om:
 - a. de kosten voor € 554.661 te dekken uit de vrije ruimte binnen de Egalisatiereserve EV;
 - b. de kosten voor € 345.339 te dekken uit het jaarrekeningresultaat 2024 door dit resultaat toe te voegen aan de Egalisatiereserve EV.

Context

In de Strategische Agenda MRDH 2023-2026 zet de MRDH in op een toekomstbestendige economie (opdracht 2) en het vernieuwen van werklocaties (opdracht 4), met als doel de regio aantrekkelijk en concurrerend te houden. Om het economisch vestigingsklimaat in de metropoolregio te versterken stelt de MRDH momenteel samen met de 21 gemeenten een Visie op het Economisch Vestigingsklimaat (VEV) op. Deze visie heeft een termijn tot 2050 en verder; drie bouwstenen vormen het fundament van deze visie: aanjagen onbenut potentieel, vergroten verdienvermogen, en het versterken sociaal – economische weerbaarheid. Naast het initiëren van nieuwe projecten en het stimuleren van samenwerking, volgt de MRDH het advies van Berenschot op uit de evaluatie MRDH 2015-2023: meer strategische focus en impact, regionale strategische projecten, een lange termijnvisie en een krachtigere positie bij het Rijk en in Europa.

Aanleiding

In de regio worden de economische opgaves waar we voor staan zijn groter en complexer, mede door urgente geopolitieke ontwikkelingen en een haperende arbeidsproductiviteit. Er kan meer ingespeeld worden op regionale economische ontwikkelingen door als collectief samen te werken aan de regionale economische opgaves. Daarbij moet de MRDH als collectief regionaal de krachten bundelen om de economie te vernieuwen en te versnellen.

Dit is in lijn met het advies van Berenschot om in te spelen op regionale economische ontwikkelingen en kansen. In de VEV wordt invulling gegeven aan deze regionale

economische opgaves– of het nu gaat om sociaal-economische weerbaarheid, woningbouw, mobiliteit of klimaat – ze overstijgen gemeentelijke grenzen.

Om deze regionale economische opgaves aan te pakken kiest de MRDH voor een andere werkwijze dan de bijdrageregeling. We kiezen nu voor een versnellingsaanpak EV 2025 die strategisch van aard, meer impact maakt, en de rekening houdt met de financiën en capaciteit van de gemeenten. Deze projecten zijn niet slechts een verzameling losse initiatieven, maar vormen een gecoördineerde strategie die schaalbare impact genereert.

Urgentie en strategische focus

De urgentie is groot. Geopolitieke verschuivingen beïnvloeden de regionale economie. De sociaal-economische weerbaarheid staat onder druk. Dit vraagt om een proactieve en collectieve aanpak, gericht op strategische samenwerking en positionering binnen Nederland en Europa. Nu is het moment om gericht te investeren.

De MRDH grijpt dit momentum aan om versneld te anticiperen op economische ontwikkelingen en regionale kansen. We doen dit met een aanpak die voortkomt uit de contouren van de VEV. Deze aanpak zorgt ervoor dat de MRDH actief en strategisch voorsorteert op huidige en toekomstige ontwikkelingen en bijdraagt aan een sterke regionale concurrentiepositie. Zo blijft de metropoolregio aantrekkelijk voor innovatieve bedrijven en talent.

Deze eerste stap voorwaarts biedt kansen om te versnellen. De contouren van de vier actielijnen zijn tot stand gekomen door in te spelen op regionale ontwikkelingen en gesprekken met gemeenten. Na akkoord van de bestuurscommissie EV zullen de actielijnen verder uitgewerkt worden met de gemeenten en stakeholders. Deze versnellingsaanpak kan de eerste aanzet zijn voor een andere meer strategische werkwijze van de MRDH.

De actielijnen zijn:

- A. Een sterk aanbod voor dual-use* voor de defensie-industrie** biedt economische kansen voor de regio. *Met dual-use wordt ingezet op technologieën uit de hoogwaardige maakindustrie die óók voor defensiedoeleinden kunnen worden gebruikt.
- B. Inzet op vergroting van de sociaal-economische weerbaarheid** waarbij wordt bijgedragen een toekomstig sterk economisch vestigingsklimaat en brede welvaart;
- C. Inzet op het versterken van de hoogwaardige maakindustrie voor het verdienvermogen van de metropoolregio.** Door specifiek in te zetten op talentontwikkeling voor de Mechatronica en Semicon worden specifieke sectoren in de hoogwaardige maakindustrie versterkt;
- D. Sterkere positionering** van het collectief van 21 gemeenten in Europa.

Motivering

Argumenten

1.1 Aanpak leidt tot gecoördineerde en strategische samenwerking voor het vernieuwen van de economie.

De Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025 is een belangrijke stap om de economische weerbaarheid en concurrentiekracht van de metropoolregio te versterken. In een snel veranderend geopolitiek en economisch landschap is het van belang om niet alleen reactief, maar ook proactief en strategisch te handelen. Door middel van deze aanpak en de bijbehorende actielijnen, kunnen overheid, bedrijven en onderwijsinstellingen elkaar sneller en effectiever vinden. Dit leidt tot een meer gecoördineerde en efficiënte samenwerking, waarbij gezamenlijke strategische investeringen en beleidsvorming worden gestimuleerd.

Daarnaast vergroot deze Versnellingsaanpak de toegankelijkheid tot investeringsmiddelen vanuit het Rijk en Europa. Door actief te sturen op een gezamenlijke positionering in Europa en een duidelijk regionaal economisch profiel, wordt de regio aantrekkelijker voor nieuwe bedrijven, kennisinstellingen en internationale investeerders. Deze voorstellen sluiten aan bij het advies van Berenschot uit de evaluatie MRDH 2015-2023 om meer strategisch te handelen en grote projecten en lange termijnbeleid te bevorderen en passend in de opzet en richting van de Visie op Economisch Vestigingsklimaat die, na nauwe afstemming met gemeenten en stakeholders, zijn afronding nadert.

2.1 Door MRDH de opdracht te geven om de aanpak van de actielijnen verder uit te werken, wordt invulling gegeven aan de strategische regionale samenwerking tussen de gemeenten, bedrijven, onderwijsinstellingen, Rijk en Europa.

De hoofdlijnen van de Versnellingsaanpak EV 2025 zijn op 21 mei gepresenteerd in de bestuurscommissie EV. Nu wordt de bestuurscommissie EV om een besluit gevraagd om de MRDH opdracht te geven om de actielijnen in de Versnellingsaanpak verder uit te werken, binnen de financiële en juridische kaders. De MRDH neemt hierin het initiatief om meer regie binnen de regio te pakken en versterkt daarmee de positionering van de regio.

De MRDH gaat met de relevante gemeenten en stakeholders per actielijn een voorstel uitwerken. De uitgewerkte voorstellen voor de actielijnen worden in het najaar gepresenteerd in de bestuurscommissie EV. Op dat moment is ook duidelijk of er mogelijke aanvullende besluitvorming nodig is, bijvoorbeeld subsidieverlening waarover het algemeen bestuur een besluit dient te nemen.

3.1 Er zijn financiering mogelijkheden om deze Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025 te bekostigen vanuit de opgebouwde egalisatiereserve en het jaarrekeningresultaat 2024

De dekking worden gevonden door de inzet van de egalisatiereserve en het jaarresultaat van 2024. De volgende voorstellen worden aan de bestuurscommissie EV voorgelegd:

De bestuurscommissie EV aan het algemeen bestuur voor te laten stellen om van de vrije ruimte in de Egalisatiereserve een bedrag van € 554.661 in te zetten voor de Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025;

De bestuurscommissie EV aan het algemeen bestuur voor te laten stellen om van het jaarresultaat 2024 € 345.339 in te zetten voor de Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025.

Inhoudelijke toelichting op de actielijnen met een budget van €900.000,-:

A. Een sterk aanbod voor dual-use voor de defensie-industrie biedt economisch kansen voor de regio

Doel:

De metropoolregio positioneert zich als collectief om de benodigde bedrijvigheid in de veiligheids- en defensie-industrie (dual-use) te accommoderen. Dit door de goede vestigingsvoorwaarden te benutten en te versterken op de arbeidsmarkt voor bijvoorbeeld kennisinstellingen, start-up en scale-up ecosysteem en de maritieme maakindustrie. Daarbij wordt de koppeling gelegd met goed gelegen watergebonden bedrijventerreinen en ontwikkellocaties.

In het veranderende geopolitieke speelveld wint de Europese veiligheids- en defensie-industrie aan belang, zowel vanuit het perspectief van strategische autonomie als economische kans voor regionale ontwikkeling. Dit vraagt om een regionaal gerichte aanpak, in samenwerking met reeds zittende bedrijven, onderwijsinstellingen en betrokken gemeenten om de regio te positioneren als goede vestigingslocatie voor nieuwe bedrijvigheid en als de plek om door te groeien voor zittende bedrijven.

Diverse partijen werken aan een strategie voor defensieorders aan de maakindustrie in de provincie Zuid-Holland. Door extra inzet van middelen en capaciteit kan de MRDH de regio en haar potentieel op dit gebied nadrukkelijker op de kaart zetten en de sterk aanwezige sectoren, zoals de maritieme maakindustrie, de aanwezige start-up en scale-up ecosystemen en cybersecurity, met elkaar verbinden met als doel de economische groei en innovatie in de regio te stimuleren en een sterke, cruciale positie te verwerven in dit domein.

Impact en voorstel:

Samen met de betrokken gemeenten en andere partijen waaronder EBZ, IQ en PZH, wordt een bid book gemaakt voor het Rijk. Dit resulteert in een heldere positionering van de regio om kansen voor de dual-use defensie-industrie te verzilveren en investeringen vanuit het Rijk in onze regio te laten landen. De inhoud van dit bid book wordt vervolgens ook gebruikt voor de Europese activiteiten, zoals benoemd onder actielijn D.

Daarnaast vestigen we de aandacht op de benodigde bedrijfsruimte voor R&D en productie in de regio. Wanneer start-ups of het MKB uitvoering willen geven aan hun orders, moeten zij dit doen binnen de daarvoor gestelde regels van defensie. Denk daarbij een eigen communicatienetwerk en 24 uren beveiliging. Dat is nu nog een knelpunt voor bedrijven die niet eerder orders hebben aangenomen. Het realiseren van een dergelijke locatie die voldoet aan de voorwaarden, kan lokaal het MKB en start-ups faciliteren en ook de regio op de kaart zetten.

B. Inzet op vergroting van de sociaal-economische weerbaarheid

Doel:

Door in te zetten op opschaalbare pilots in kwetsbare wijken wordt de economische potentie en de brede welvaart van inwoners van onze regio versterkt. Het versterken van de sociaal – economische weerbaarheid en daarmee de zelfredzaamheid van de inwoners van onze gemeenten draagt bij aan een sterk economisch vestigingsklimaat.

Bureau Louter heeft recent duiding gegeven aan de sociaal economische positie van de gemeenten in Nederland. 11 van de 21 gemeenten in onze regio laten op de sociaal economische ontwikkeling een neerwaartse beweging zien. De gemeenteraden hebben via de zienswijzen op de Strategische Agenda het onderwerp Brede Welvaart scherp

gepositioneerd. Afgelopen maanden is vanuit MRDH een antwoord geformuleerd in de wijze waarop Brede Welvaart wordt meegenomen in de ontwikkeling binnen de domeinen mobiliteit en economisch vestigingsklimaat.

Recent heeft het Rijk 10 miljoen euro (via een regio deal) toegekend aan de New Town gemeenten in onze regio: Nissewaard, Zoetermeer en Capelle aan den IJssel. In deze New Towngemeenten (Bron: Kwalitatieve analyse New Towns, 2024) geldt de aanpak van deze sociaaleconomische opgave als een van de bouwstenen voor een toekomstbestendige stad. Het gaat hierbij om het vergroten van de sociale cohesie en economische kansen. In een aantal andere gemeenten liggen vergelijkbare opgaven of opgaven in het verlengde daarvan. Het aanpakken hiervan, het ontwikkelen van mogelijke oplossingen en regionaal leren draagt bij aan de versterking van het regionaal economisch vestigingsklimaat en de door inwoners ervaren brede welvaart.

Impact en voorstel:

De MRDH zet in op drie schaalbare pilots met interventies gericht op het versterken van de sociaaleconomische weerbaarheid. In samenwerking met een aantal gemeenten wordt een overzicht en analyse gemaakt van de bestaande interventies. Daarbij wordt gekeken welke interventies het succesvolst zijn om verder vorm te geven of anders in te richten en meer in te zetten op sociaal economisch weerbaarheid. De interventies en bijbehorende aanpak worden daarna opgeschaald binnen deze gemeenten en breder in de regio.

Onze regio wordt sociaaleconomisch weerbaarder doordat werkgelegenheid op alle niveaus – dichtbij huis, goed bereikbaar is en in verbinding met onderwijs, zorg en maatschappelijke voorzieningen. Hierdoor ontstaan kansen voor al onze inwoners en wordt het arbeidsaanbod voor onze werkgevers duurzaam vergroot. Dit maakt dat voor sommige functies minder snel een beroep hoeft te worden gedaan op arbeidsaanbod uit andere landen. Uiteindelijk levert dit de MRDH een sterker economisch vestigingsklimaat op en wordt de brede welvaart verhoogd.

C. Inzet op het versterken van de hoogwaardige maakindustrie voor het verdienvermogen van de metropoolregio.

Doel:

De technische sectoren, zoals de Mechatronica-sector en de Semicon-sector, zien er zeer gunstig uit voor wat betreft werkgelegenheid en verdienvermogen in de toekomst. De Mechatronica-sector combineert mechanica, elektronica, informatica en regeltechniek om complexe systemen en machines te ontwerpen en te optimaliseren. De Semicon-sector richt zich op chips, ook wel halfgeleiders of semiconductors genoemd. Deze sectoren zijn cruciaal voor de strategische autonomie om producten voor automatisering zelfstandig te kunnen produceren. De geopolitieke ontwikkelingen vragen om een versnelling deze strategische autonomie te kunnen realiseren.

De gemeente Schiedam heeft de afgelopen jaren het initiatief genomen om de Mechatronica Innovation Campus Schiedam (MICS) op te zetten. Het is nu actualiteit om meerdere onderwijspartijen op alle onderwijsniveaus op deze campus te laten landen en te huisvesten, zodat elk talent in de regio de kans krijgt om zich in deze sectoren te ontwikkelen. De MRDH zet zich in voor de verdere ontwikkeling van het Mechatronica-cluster en erkent de cruciale rol ervan binnen de hoogwaardige maakindustrie. Daarnaast wordt sterk ingezet op kennisontwikkeling en innovatie. Dit initiatief draagt bij aan de stimulering van talentontwikkeling en economische groei binnen de Mechatronica- en Semicon-sector. Door deze strategische sectoren te versterken, wordt Nederland en Europa minder afhankelijk in

de productie van automatiseringstechnologieën, terwijl tegelijkertijd de regionale economie een impuls krijgt.

Impact en voorstel:

Samen met de gemeente Schiedam, de gebiedsontwikkelaar en diverse onderwijspartijen investeert de MRDH in een gezamenlijke leerwerk en experimenteer omgeving op de Mechatronica Innovation Campus Schiedam (MICS). Dit initiatief richt zich op het inrichten van de leeromgeving, experimenteren, de financiering van technische leermiddelen en de ondersteuning van de exploitatie, zodat inwoners op alle onderwijsniveaus toegang krijgen tot moderne technische opleidingen met de nieuwste materialen en technieken.

In de komende jaren zet de MRDH zich in voor een dynamische leerwerkomgeving waarin studenten en bedrijven elkaar kunnen ontmoeten en samenwerken. Deze omgeving biedt mogelijkheden voor kennisdeling, praktijkgericht leren en netwerkbijeenkomsten en versterkt de samenwerking tussen onderwijsinstellingen om het regionale onderwijs verder te ontwikkelen.

Door deze financiële investering wordt de campusontwikkeling versneld, zodat het technisch onderwijs op hoog niveau blijft. De leerwerkomgeving wordt gevestigd bij metrostation Schiedam, waardoor het voor een breed publiek toegankelijk is. Dit initiatief draagt bij aan sociale stijging en biedt inwoners betere kansen op scholing en werkgelegenheid binnen deze strategische sectoren

D. Een betere positionering van het collectief van de 21 gemeenten in Europa

Doel:

De MRDH en haar 21 gemeenten stevig verankeren in de Europese netwerken en besluitvorming, zodat de regio actief kan inspelen op strategische economische kansen en internationale samenwerkingen.

De Europese Commissie bereidt, mede in het licht van de geopolitieke ontwikkelingen, een aantal grote 'deals' voor. Met de analyse dat het Europa ontbreekt aan concurrentiekracht en innovatievermogen, wil de Europese Commissie de Industrial Clean Deal tot een succes maken en de innovatieachterstand ten opzichte van de Verenigde Staten dichten. In navolging van het defensiefonds zijn nieuwe fondsen en een grondige herijking van het Meerjarig Financieel Kader te verwachten. Daarbij komen Europese initiatieven die direct van invloed zijn op de opgaven in de metropoolregio.

Door aanwezig te zijn met een Europese lobbyist staan we in verbinding met ontwikkelingen en financieringen vanuit Brussel. Dit willen we doen in samenwerking met de grotere gemeenten en andere partners die al actief zijn in Europa. Kortom, de economische en sociale opgaven van onze regio vragen om een goede representatie van de regio in Brussel. Uiteraard niet alleen, maar in goede afstemming en samenwerking. De MRDH treedt hierbij op als verbindende en drijvende kracht in de regio.

Om het economisch vestigingsklimaat van de metropoolregio te versterken zal na het opstellen van de VEV en bijbehorende uitvoeringsagenda ook ingezet worden op een betere positionering van de metropoolregio in Europa.

Impact en voorstel:

Het voorstel is om een lobbyist Europa namens de MRDH in te zetten. Dit zorgt voor een proactieve en zichtbare rol van de MRDH in Brussel, waarbij regionale belangen worden vertegenwoordigd en een strategie wordt ontwikkeld om effectief binnen de EU-structuren te positioneren. De focus ligt op strategische dossiers zoals concurrentiekracht en innovatie, afgestemd op de EU-agenda, en het monitoren van Europese trends en ontwikkelingen.

Essentiële samenwerking met andere regio's en stakeholders in Brussel is hierbij van groot belang. Gedurende drie jaar wordt – in samenwerking met de gemeente Westland die recent capaciteit beschikbaar stelde voor een actieve lobbystrategie in Brussel – ervaring opgedaan op dit gebied en wordt tegelijkertijd 'dicht bij het vuur' invloed uitgeoefend op de grote te verwachte Europese ontwikkelingen.

De inzet wordt afgestemd met de grote steden Den Haag en Rotterdam en andere stakeholders, die reeds bekend zijn met deze werkwijze, en ook een lobbypositie in Brussel hebben.

Relatie met de taakvelden MRDH en de Strategische Agenda

Met de voorgestelde Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025 wordt een concrete invulling gegeven aan zowel opdracht 2: het vernieuwen van de economie als opdracht 4: het vernieuwen van werklocaties binnen de Strategische Agenda MRDH 2023-2026. Deze aanpak draagt direct bij aan:

- Versterking van de regionale concurrentiepositie, door gericht in te zetten op strategische sectoren en innovatie;
- Vergroting van de aantrekkelijkheid van de regio voor talenten en (innovatieve) bedrijven door kennisinstellingen, bedrijvigheid en investeringen beter te verbinden;
- Versterking van de sociaaleconomische weerbaarheid, te starten in de New Towns, door structurele investeringen in werkgelegenheid, sociale cohesie en economische participatie.

Deze vier actielijnen focussen niet alleen op specifieke gebieden binnen de metropoolregio, maar wordt de gehele regio versterkt. Dit zorgt voor een duurzame en toekomstbestendige economische structuur. Dit sluit aan bij de contouren van de Visie op Economisch Vestigingsklimaat.

Financiën

Het nog te bestemmen resultaat in de MRDH jaarrekening 2024 met betrekking tot het programma Economisch Vestigingsklimaat bedraagt € 345.339 (4,6% van het budget van 2024). Zie voor een verdere toelichting de stukken bij de jaarrekening die in deze zelfde vergadering voorliggen. Daarvoor dient de bestuurscommissie EV een voorstel voor bestemming te doen aan het algemeen bestuur. Dat voorstel gaat deel uitmaken van de besluitvorming over de MRDH jaarstukken 2024. Daarnaast besloot het algemeen bestuur op 4 juli 2024 om de volgende middelen te reserveren:

- een bedrag van € 289.806 met de verplichting dat de bestuurscommissie EV hiervoor binnen één jaar een concrete bestemming voorstelt;
- een bedrag van € 410.937 met de verplichting dat de bestuurscommissie EV hiervoor binnen twee jaar een concrete bestemming voorstelt.

Nadat het algemeen bestuur op 11 juli 2025 een positief besluit neemt over de voorgestelde resultaatbestemming in het voorstel bestaat de Egalisatiereserve economisch vestigingsklimaat uit de volgende onderdelen:

Nog af te rekenen tot en met 2024 verleende projectbijdragen	€ 4.988.521
Versnellingsaanpak EV	€ 900.000
Nog concreet te bestemmen voor medio 2026	€ 146.082
Saldo 1 januari 2025	€ 6.034.603

Advies Juridische Zaken

Om dit te kunnen beoordelen op zijn juridische merites dient de Versnellingsaanpak EV 2025 met bijbehorende actielijnen verder uitgewerkt te worden. Na besluitvorming in de bestuurscommissie EV op 11 juni 2025 worden de actielijnen verder uitgewerkt. Als de actielijnen verder zijn uitgewerkt zal dit ook financieel en juridisch worden voorgelegd aan de bestuurscommissie EV.

Communicatie

Bij toekenning van de aanpak communiceert MRDH via de eigen media. Dit gebeurt in afstemming met de betrokken partijen.

Bijlagen

N.V.T

Gevolgde procedure

Bestuurscommissie	Presentatie 21 mei en 11 juni besluitvorming
Presidium	7 mei 2025
Ambtelijk overleg	22 april 2025
Zienswijzetermijn	nvt
Adviescommissie	In de eerst volgende AcEV zal het voorstel met de adviescommissie worden besproken.
Anders, te weten	nvt

Verdere procedure

Zienswijzetermijn	n.v.t.
Adviescommissie	n.v.t.
Dagelijks bestuur	n.t.b.
Algemeen bestuur	n.t.b.
Anders, te weten	n.v.t.

Bekendmaking

- Openbaar besluit: ☒ ja ☐ nee
- Wettelijke bekendmaking: ☐ ja ☒ nee

Contactpersoon

- H. Hoomans
h.hoomans@mrdh.nl
- Telefoonnummer (088-5445100)

MRDH-JOURNAAL

Brede Welvaart

De metropoolregio Rotterdam Den Haag is de meest leefbare regio van Nederland

Welvaartsniveau Gen Z veel hoger dan voorspeld: “We hebben Zweden ingehaald”

Circulaire economie, technologische innovatie en sociale gelijkheid stuw nieuwe generatie vooruit

Rotterdam-Den Haag – Twintig jaar geleden werd Gen Z nog weggezet als de ‘pechgeneratie’. Vandaag blijkt het tegendeel waar. Nieuwe cijfers tonen aan dat het welvaartsniveau van Gen Z in Nederland — en met name in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag — structureel hoger ligt dan ooit voorspeld. Sterker nog: Nederland heeft Zweden inmiddels ingehaald als koploper in brede welvaart onder jongeren.

De combinatie van circulaire economie, een solide basisinkomen, betaalbare woonmodellen en volop ruimte voor persoonlijke ontwikkeling werpt zijn vruchten af. “We hebben een samenleving gebouwd waarin niet alleen economische groei telt, maar ook gezondheid, zingeving en gelijkheid,” aldus econoom Soraya Blom.

Volgens het CBS 2050 rapport scoren Gen Z’ers in Nederland uitzonderlijk hoog op leefkwaliteit, mentale gezondheid, opleidingsniveau én financiële stabiliteit.

BREDE WELVAART ALS KOMPAS VOOR GROEI EN GELUK

In 2050 is de Metropoolregio Rotterdam Den Haag hét voorbeeld van hoe je met lef, samenwerking en een toekomstgerichte blik een samenleving bouwt waarin iedereen ertoe doet. De regio heeft niet alleen de mooiste woon-werkbalans van Nederland, maar ook de best betaalde mbo’ers, de meest circulaire industrie en het meest vitale arbeidspotentieel van jong tot oud.

In 2050 draagt de Metropoolregio Rotterdam Den Haag met trots de titel meest leefbare regio van Nederland. Niet omdat het de rijkste is. Niet om de hoogste torens of de snelste economische groei. Maar omdat hier brede welvaart de maat der dingen is geworden.

In de regio wordt welzijn net zo belangrijk gevonden als welvaart. Gezonde lucht, betaalbaar wonen, eerlijke kansen, groene ruimte en zingeving zijn geen bijzaak meer — ze staan centraal in beleid én praktijk.

“Brede welvaart betekent dat we niet alleen kijken naar wat we verdienen, maar naar hoe we leven,” zegt Leila Janssen, directeur Leefomgeving Metropoolregio Rotterdam Den Haag. “Wat is de kwaliteit van ons bestaan, van onze relaties, van onze toekomst? Daar sturen we op.”

Wat maakt de regio zo leefbaar?

- **Natuur in de buurt:** Van groene schoolpleinen tot stadsbossen – elke wijk ligt binnen 10 minuten van een park of natuurlijke omgeving.
- **Betaalbaar en circulair wonen:** Woningcoöperaties bouwen in hout, leem en hergebruikte materialen. Modulaire huizen groeien mee met gezinnen.
- **Slimme mobiliteit:** Geen files, geen uitlaatgassen. Dankzij het fijnmazige netwerk van hubs, deelmobiliteit en hypertrams is vervoer snel én schoon en betaalbaar.
- **Sociale verbondenheid:** Wijkcoöperaties, buurtbudgetten en gemeenschapswerk maken samenleven sterker.
- **Kansen voor iedereen:** Van basisinkomen tot gratis scholingstrajecten – iedereen heeft toegang tot groei en ontwikkeling.

Een regio die toekomst ademt

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is niet toevallig zo leefbaar geworden. Het is het resultaat van decennia van moedige keuzes: investeren in mensen, in samenwerking, in duurzame systemen. Geen focus op winst op de korte termijn, maar op waarde voor de lange termijn.

Vandaag is het voelbaar in elke straat en zichtbaar in elke wijk: deze regio bouwt niet alleen aan huizen, maar aan leven.

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag laat zien: echte vooruitgang is breed, eerlijk en samen.

Jongeren bepalen mee: “De toekomst is van ons, dus laat ons meedenken”

Kinderburgemeesters, jongerenpanels en kinderraad maken beleid
beter én eerlijker

Metropoolregio Rotterdam Den Haag – “We zijn niet alleen de toekomst, we zijn ook het nú.” Het is een veelgehoorde uitspraak onder jongeren in de regio – en anno 2050 wordt er ook echt naar gehandeld. Kinderburgemeesters, jongerenpanels en kinderp participatie zijn geen symboliek meer, maar een stevig onderdeel van de besluitvorming.

In elke gemeente in de metropoolregio denkt en beslist de jongere generatie mee over onderwerpen die hun leven raken: onderwijs, klimaat, ruimte, technologie en welzijn. Ze doen dat via structurele organen zoals de Kinderraad, Jongerenraad en het Regiopanel Jongeren, die rechtstreeks input leveren aan colleges van B&W en de Metropoolraad.

Van luisteren naar samenwerken

“Twintig jaar geleden vroegen we jongeren vooral om hun mening. Nu werken we samen aan oplossingen,” zegt kinderburchemeester Aisha (13) uit Den Haag. Ze stond mede aan de basis van het ‘Groene Schoolpleinen’-beleid, dat inmiddels in 98% van de scholen realiteit is.

Ook op regionaal niveau zijn jongeren invloedrijk. Zo werd het jongerenpanel betrokken bij de plannen voor de circulaire maakcampussen en het nieuwe mobiliteitsnetwerk. Via AI-ondersteunde burgerfora kunnen jongeren direct stemmen en ideeën indienen – laagdrempelig, snel en transparant.

Een samenleving die iedereen serieus neemt

Volgens wethouder participatie Karim Vos is het logisch: “Als we willen bouwen aan een toekomstbestendige regio, moeten we de mensen betrekken die die toekomst zullen leven. Dat is geen gunst, dat is gezond verstand.”

De aanpak levert zichtbaar resultaat: beleid sluit beter aan bij jongerencultuur en -behoeften, en jongeren voelen zich meer verbonden met hun stad en buurt. Democratie krijgt er een frisse impuls van.

Want wie echt vooruit wil, begint met luisteren. En vooral: met samenwerken.

GEEN TEKORT OP ARBEIDSMARKT DOOR INZET VRIJWILLIGERS

Nieuwe kijk op werk en waarde vult gaten én versterkt gemeenschappen

Rotterdam-Den Haag – Waar begin jaren ‘20 nog werd gevreesd voor een structureel tekort aan personeel in zorg, onderwijs en wijkdiensten, laat de realiteit van 2050 een totaal ander beeld zien. Dankzij een slimme inzet van vrijwilligers – ondersteund door technologie en maatschappelijke waardering – draait de samenleving beter dan ooit.

Vrijwilligerswerk is allang geen vrijblijvende hobby meer, maar een volwaardig onderdeel van het economische én sociale weefsel. Mensen dragen bij op momenten die bij hun leven passen – van jong gepensioneerden die lesgeven op basisscholen, tot studenten die meedraaien in wijkzorgteams via het lokale ruilsysteem.

“We hebben de definitie van werk verbreed,” zegt Arjan de Groot, coördinator van de Regionale Tijdcoöperatie. “Mensen leveren waarde, ook buiten een traditioneel contract. En daar erkennen we ze voor – met opleiding, zorgpunten of lokale valuta.”

Hoe werkt het?

Tijdbanken koppelen vraag en aanbod: een uur tuinieren = een uur hulp bij administratie.

Digitale vrijwilligersplatforms zorgen voor snelle matching, met ondersteuning van AI.

Waardering is breed: mensen ontvangen geen salaris, maar wel verzekeringen, opleidingstegoed of huurkorting via partnerschappen met gemeenten.

De aanpak heeft niet alleen personeelstekorten verlicht, maar ook sociale cohesie versterkt. Wijken zijn hechter, ouderen minder eenzaam, jongeren meer betrokken.

“Vrijwilligerswerk is het kloppend hart van een samenleving die elkaar draagt,” zegt wethouder Samenleving Maria Chen. “En in deze regio klopt dat hart krachtiger dan ooit.”

MRDH-JOURNAAL

Veiligheid

DE METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG makes the world safe again – en de NAVO-norm hielp daarbij

DE METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG durfde te kiezen voor kansengelijkheid

Metropoolregio 2050: sterk door samenwerking en inclusie

In 2050 is de metropoolregio Rotterdam Den Haag uitgegroeid tot een krachtige, samenhangende regio. De sleutel? Een duidelijke keuze voor kansengelijkheid en een breed gedragen visie op veiligheid – niet als iets dat verdeelt, maar als fundament voor economische, sociale en strategische stabiliteit.

Gemeenten, bedrijven en onderwijsinstellingen werkten samen aan één verhaal: een regio die alles in huis heeft. Van de haven en de TU Delft tot Dutch Fresh Port en innovatieve startups in veiligheidstechnologie. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is hét centrum voor innovatie en samenwerking.

Onderwijs op alle niveaus, toegepast onderzoek en een leven lang ontwikkelen zijn stevig verankerd. De regio benut haar diversiteit als kracht, met slimme én vertrouwde industrie. Veiligheid is hier een economische motor – de 'ASML van de regio'.

Door te kiezen voor inclusie en samenwerking, is de Metropoolregio Rotterdam Den Haag in 2050 een voorbeeld voor Europa. Kansengelijkheid bleek de beste investering in een veilige, veerkrachtige toekomst.

VAN GEOPOLITIEKE SPANNING NAAR EUROPESE VEILIGHEIDSREGIO

2050 – Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Wat ooit begon als een uitdaging, werd een kans. In een wereld vol geopolitieke spanningen groeide de Metropoolregio Rotterdam Den Haag uit tot een onmisbare speler in de Europese veiligheidsarchitectuur. Dankzij slimme keuzes, samenwerking én de NAVO-norm werden de Metropoolregio Rotterdam Den Haag een regio die de wereld weer een stukje veiliger maakte.

Van dreiging naar drijvende kracht

In de jaren 2020 stond veiligheid steeds vaker op de politieke agenda. Maar waar anderen vooral reageerden, durfden de Metropoolregio Rotterdam Den Haag te anticiperen. Door te investeren in strategische autonomie, innovatieve defensietechnologie en kennisontwikkeling, wist de regio een uniek profiel neer te zetten. Geopolitieke onzekerheid werd niet als bedreiging gezien, maar als kans voor versterking van de maakindustrie en technologische innovatie.

De NAVO-norm – 3,5% van het BBP investeren in defensie – gaf extra momentum. De regio zette vol in op toepassingen op het snijvlak van technologie, defensie en veiligheid. Denk aan cybersecurity, ruimtevaart, drones, smart logistics. En dat alles gebaseerd op samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheden.

Eén sterk regionaal verhaal

Wat de Metropoolregio Rotterdam Den Haag uniek maakt, is de combinatie van kracht en samenwerking. In plaats van verdeeldheid tussen gemeenten kwam er één duidelijk profiel: een veilige, innovatieve regio die álles in huis heeft. Van de haven van Rotterdam tot de kennis van de TU Delft, van Dutch Fresh Port tot de ruimtevaartclusters in Den Haag – de regio is breed én verbonden.

Startups floreren dankzij een ecosysteem dat gericht is op innovatie in veiligheid. Onderwijs – van mbo tot wo – is ingericht op samenwerking en levenlang leren. Praktijkgericht onderzoek wordt op Europees niveau erkend en ingezet voor grensoverschrijdende veiligheidsvraagstukken.

Kansengelijkheid als fundament

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag maakte veiligheid niet alleen een technisch of economisch verhaal, maar ook een sociaal. Kansengelijkheid stond centraal: iedereen moet kunnen meedoen in de veilige samenleving van de toekomst. Dat betekende investeren in mensen, buurten en talent – ongeacht achtergrond of opleidingsniveau.

De toekomst is hier

In 2050 kijkt Europa naar Metropoolregio Rotterdam Den Haag als voorbeeld. Een regio die veiligheid breed en inclusief aanpakt, innovatie koppelt aan mensen, en geopolitieke druk omzette in economische en maatschappelijke veerkracht. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag maakt de wereld veiliger – omdat het durfde te kiezen voor samenwerking, innovatie en gelijke kansen.

OPROEP VAN DRAGHI IN 2024 WERD STARTSCHOT VOOR REGIONALE BOOST

DE METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG
plukt in 2050 de vruchten van visionaire keuzes

2050 – Metropoolregio Rotterdam Den Haag

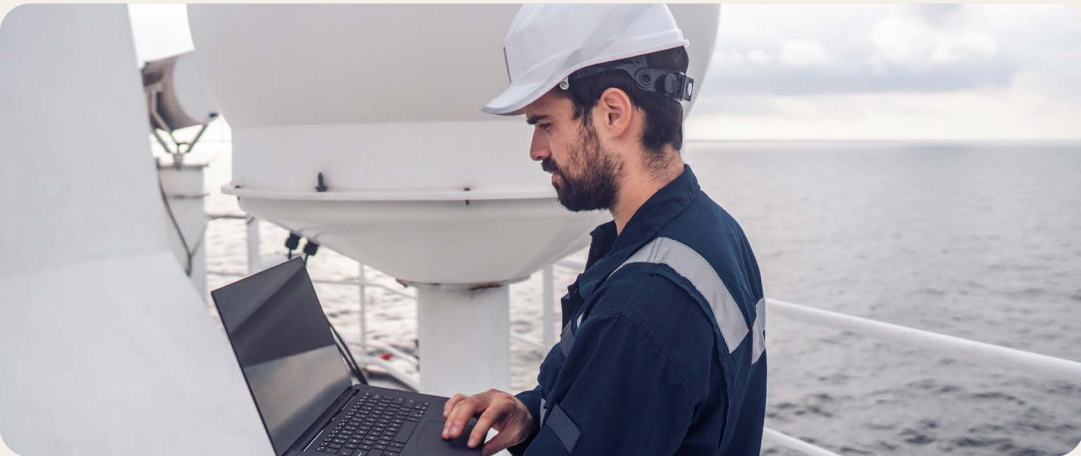
Toen Mario Draghi in 2024 Europa opriep tot meer strategische autonomie en regionale versterking, luisterde de Metropoolregio Rotterdam Den Haag aandachtig – en handelde daadkrachtig. Die oproep bleek het startschot voor een transformatie die vandaag haar volle kracht toont.

Door slim te investeren in veiligheid, innovatie en samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid, groeide de regio uit tot een economische en technologische hotspot.

Van maritieme maakindustrie tot ruimtevaart en voedselzekerheid – de metropoolregio Rotterdam Den Haag is in 2050 hét bewijs dat visionair denken regionale voorspoed brengt.

MARITIEME MAAKINDUSTRIE LEVERT VOORSPOED OP VOOR DE GEMEENTEN IN DE METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG

Rotterdam en omgeving bloeien dankzij slimme scheepsbouw en innovatie

2050 – Metropoolregio Rotterdam Den Haag

De maritieme maakindustrie is terug van nooit weggeweest – en belangrijker dan ooit. In 2050 is de sector een drijvende kracht achter de economische voorspoed van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Door in te zetten op duurzame scheepsbouw, slimme technologie en samenwerking met kennisinstellingen als de TU Delft, heeft de regio

zich stevig gepositioneerd als Europese topregio. Van autonoom varende schepen tot innovatieve offshore-oplossingen: De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is hét centrum voor maritieme innovatie.

De sector creëert niet alleen banen, maar ook internationale kansen en technologische voorsprong. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag vaart wel bij haar maritieme roots – en bouwt er tegelijk de toekomst mee.

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag verzilvert het goud: innovatiecluster van wereldformaat

Samenwerking en slimme investeringen brengt de regio naar de
wereldtop

2050 – Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Wat ooit versnipperd begon, is nu een krachtig geheel: de Metropoolregio Rotterdam Den Haag heeft haar ‘goud’ verzilverd door samenwerking en strategische investeringen. Het resultaat? Een innovatiecluster van wereldformaat, met een unieke mix van slimme technologie, sterke industrie en sociale veerkracht.

Haven, ruimtevaart, defensie, food en hightech – alles komt hier samen. De regio koppelde economische groei aan kansengelijkheid, en innovatie aan veiligheid. Onderwijs, overheid en ondernemers sloegen de handen ineen, van mbo’s tot universiteiten.

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag bewijst: wie samenwerkt, bouwt aan meer dan een sterke regio – die bouwt aan de toekomst.

DE METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG: INNOVATION ÉN SAFETY VALLEY VAN EUROPA

Hoe de Metropoolregio Rotterdam Den Haag
in 2050 hét centrum werd voor veiligheid,
technologie en kansengelijkheid

2050 – Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Wat Silicon Valley is voor tech, is de Metropoolregio Rotterdam Den Haag anno 2050 voor veiligheid en innovatie: de Safety Valley van Europa. Dankzij slimme investeringen, hechte samenwerking en een sterke regionale visie transformeerde de Metropoolregio Rotterdam Den Haag in dertig jaar tijd tot een onmisbare schakel in de Europese veiligheidsstructuur.

Van regio naar powerhouse

Geopolitieke spanningen in de jaren 2020 dwongen Europa tot actie. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag greep het moment en zette in op strategische autonomie, technologische veiligheid en economische weerbaarheid. De regio wist als geen ander de NAVO-norm te vertalen naar lokale kracht: maakindustrie, kennisinstellingen en innovatieve startups werkten samen aan Europese veiligheid.

Eén regio, één missie

In plaats van versnippering, koos de Metropoolregio Rotterdam Den Haag voor één duidelijk profiel: een regio waar veiligheid, voedsel, defensie, ruimtevaart en havenlogistiek samenkomen. Onderwijsinstellingen – van mbo tot universiteit – vormden samen met bedrijven en overheden een sterke kenniscoalitie. Dutch Fresh Port werd een speerpunt voor voedselzekerheid, terwijl hightechbedrijven uit Delft, Den Haag en Rotterdam Europa voorzagen van slimme defensietechnologie.

Veiligheid zonder polarisatie

Wat de Metropoolregio Rotterdam Den Haag onderscheidde, was de menselijke benadering. Veiligheid werd niet exclusief, maar inclusief gemaakt. Kansengelijkheid stond centraal: of je nu werkte in de haven, studeerde aan de TU of je bijschoolde via het mbo – iedereen deed mee.

Dat maakte de regio veerkrachtig, sociaal en economisch sterk.

Europa kijkt naar de Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Vandaag de dag geldt de Metropoolregio Rotterdam Den Haag als hét voorbeeld van hoe regionale samenwerking kan leiden tot mondiale impact. Met sterke economische dragers, een breed kennisnetwerk en een visie die mensen verbindt, is het niet alleen een Innovation Valley, maar dé Safety Valley van Europa.

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag bewees: wie durft te investeren in mensen, veiligheid en samenwerking, bouwt aan een veilige toekomst – voor iedereen.

MRDH-JOURNAAL

Arbeidsmarkt

De metropoolregio Rotterdam Den Haag in 2050: waar wonen, werken en leren samenkomen

Krapte op arbeidsmarkt eindelijk voorbij

De metropoolregio Rotterdam Den Haag oogst wat jaren van durf, samenwerking en innovatie hebben gezaaid

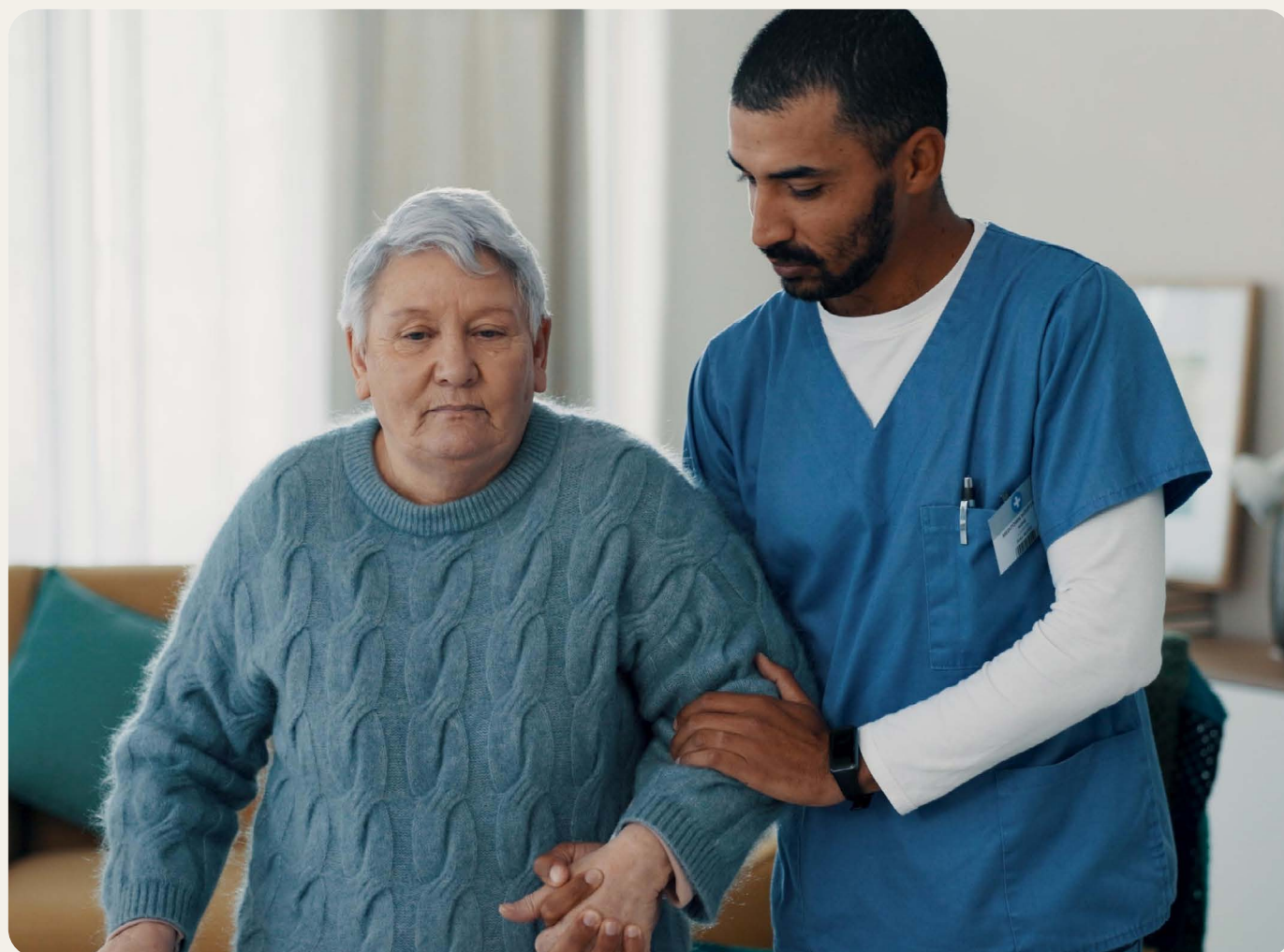
In 2050 is het zover: de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt is voorbij. Waar vroeger tekorten in zorg, techniek en onderwijs het nieuws domineerden, draait de Metropoolregio Rotterdam Den Haag nu op volle kracht – met genoeg mensen, met veel kennis en de juiste vaardigheden en vooral: zin om bij te dragen.

Hoe dat gelukt is? Niet met een snelle oplossing, maar met een koerswijziging. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag koos jaren geleden al voor een mensgerichte aanpak: talent centraal, kennisrijke curricula, competenties boven diploma's, en onderwijs dat meebeweegt met werk. Geen muren meer tussen mbo, hbo en wo, maar één doorlopend beroepsonderwijs – fluïde, inclusief en gericht op persoonlijke ontwikkeling.

Werkgevers, onderwijs en overheid werkten samen aan leer-werkhubs, praktijkgerichte begeleiding en technologie die mensen versterkt in plaats van vervangt. Jongeren krijgen nu al op school veel kennis en inzicht in hun talenten én in hun toekomstmogelijkheden. Ouderen blijven flexibel inzetbaar dankzij leven lang ontwikkelen (LLO).

En misschien wel het belangrijkste: mensen die jarenlang langs de kant stonden, kregen eindelijk écht de kans om mee te doen. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag gaf voorrang aan wie het kan, maar het net niet redde binnen het oude systeem. Begrip voor potentieel is begrip voor elkaar.

Het resultaat? Een vitale, veerkrachtige regio waar iedereen ertoe doet – en meedoet. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag laat zien: als je durft te kiezen voor mensen, verdwijnt de krapte vanzelf.

DE REGIO ALS KOMPAS VOOR DE TOEKOMST

In 2050 is de Metropoolregio Rotterdam Den Haag hét voorbeeld van hoe je met lef, samenwerking en een toekomstgerichte blik een samenleving bouwt waarin iedereen ertoe doet. De regio heeft niet alleen de mooiste woon-werkbalans van Nederland, maar ook de best betaalde mbo'ers, de meest circulaire industrie en het meest vitale arbeidspotentieel van jong tot oud.

De omslag begon met een simpele gedachte: iedereen heeft talent en kan impact maken. Diploma's maken plaats voor competenties, onderwijs loopt naadloos over in werk, en bedrijven, scholen en gemeenten kijken integraal naar wat nodig is in wijken, sectoren en de samenleving als geheel.

De haven is allang niet meer alleen een werkgever, maar een leerschool voor loopbanen. De Maasvlakte 3 viert haar tweede lustrum als internationale green tech hub, waar werken en leren in alle lagen samenkomen. Hier werken mbo'ers, hbo'ers en wo'ers zij aan zij aan de technologie van morgen.

Het onderwijs is volledig omgegooid: geen diploma's meer, maar output en ontwikkeling staan centraal. Docenten zijn coaches, kennis is vrij beschikbaar, en onderwijs en bedrijven begeleiden samen in de praktijk. ROC Albeda en TU Delft vormen de motor achter deze beweging: de toekomst-makers.

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is niet bang geweest om regels te bevragen en systemen te kantelen. Die durf heeft ruimte gecreëerd – voor hubs, voor experimenten, voor maatwerk. Zo is zelfs Wassenaar nu aangesloten op het metronetwerk: de cirkel is letterlijk en figuurlijk rond.

Mobiliteit is betaalbaar en perfect georganiseerd, zodat je altijd kunt gaan waar je moet zijn – of dat nu voor werk, leren of welzijn is. Gemeenten zorgen voor een leefklimaat waarin het fijn wonen is, met voorzieningen die ertoe doen. Jongeren, ouderen, werkenden en lerenden ontmoeten elkaar in een flexibele, circulaire regio waarin écht talent gezien wordt.

In 2050 gaat het in de metropoolregio Rotterdam Den Haag niet om rollen, maar om stijl: mouwen opstropen, samenwerken en vooruitkijken. Zo simpel. Zo krachtig.

Mbo'ers in de metropoolregio Rotterdam Den Haag best betaald van Nederland

Vakmanschap en slimme handen zijn goud waard in 2050

In 2050 staat het zwart op wit: mbo'ers in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag verdienen het beste salaris van heel Nederland. En terecht, vinden zowel werkgevers als werknemers. Want in deze toekomstgerichte regio draait het niet om papiertjes, maar om kennis en vakmanschap, impact en waardering.

Van techspecialist in de haven tot zorgvernieuwer in de wijk en circulair bouwvakker op de Maasvlakte – mbo'ers zijn de motor achter de innovatieve economie van de metropoolregio Rotterdam Den Haag. De regio heeft bewust geïnvesteerd in kennisrijke curricula en goed beroepsonderwijs, sterke leer-werktrajecten en een arbeidsmarkt die werkt als een flexibel en eerlijk ecosysteem.

“Bij ons tellen vaardigheden, niet diploma's,” zegt een werkgever uit Delft. “Als je iets kunt, word je goed betaald – simpel.”

Onderwijsinstellingen als ROC Albeda en samenwerkingen met bedrijven zorgen voor praktijkgerichte scholing, waarbij studenten direct meedraaien in hightech, en maatschappelijke sectoren. De begeleiding is top, de doorstroom soepel en het toekomstperspectief ijssterk.

In de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is de mbo'er niet langer 'het alternatief', maar een trotse toekomstmaker. Het resultaat? Een regio die draait – op slimme handen, waardering én eerlijke beloning.

DE HAVEN: VAN WERKGEVER TOT LOOPBAAN

In 2050 is de Rotterdamse haven meer dan werk – het is een leven lang ontwikkelen

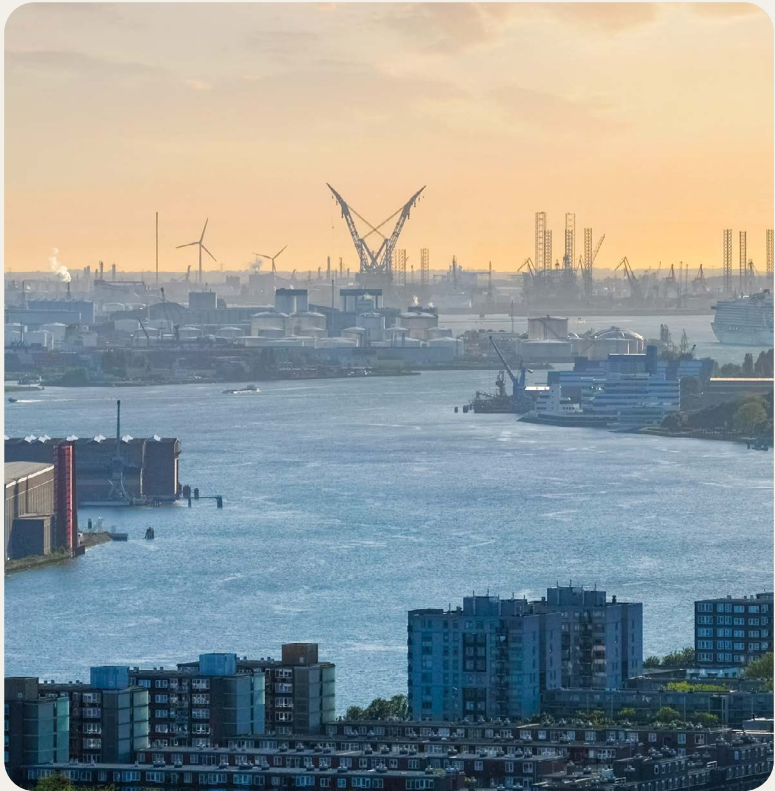
In 2050 is de haven allang niet meer alleen een plek waar je werkt, maar een omgeving waarin je groeit. Van logistiek tot digitalisering, van onderhoud tot duurzaamheid: de haven is een complete loopbaanfabriek geworden, waarin mensen zich blijven ontwikkelen – op elk niveau.

Waar vroeger het motto was “aanpakken en doorpakken”, is dat nu verrijkt met “leren en verder groeien”. De havenbedrijven bieden volop ruimte voor bijscholing, omscholing en talentontwikkeling. Mbo'ers, hbo'ers en wo'ers werken hier samen, leren van elkaar en wisselen moeiteloos van rol of richting. Er zijn geen vaste functies meer, maar persoonlijke loopbaanroutes, afgestemd op ieders talent.

“We kijken niet meer naar het cv, maar naar potentie en motivatie,” zegt een HR-manager van een groot havenbedrijf. “De haven is niet je eindstation, maar een springplank.”

Met AI-ondersteunde leerpaden, praktijkgerichte leerhubs en coaching op de werkvloer is de haven uitgegroeid tot een regionaal centrum voor leven lang ontwikkelen. Niet alleen jongeren, maar ook 50-plussers stappen hier soepel in nieuwe banen – van logistiek planner tot waterstoftechnicus.

Zo is in de Metropoolregio Rotterdam den haag hiermee het klassieke beeld van de haven volledig vernieuwd: van een plek voor zwaar werk naar een plek voor slimme keuzes en duurzame groei. In 2050 is de haven niet alleen werkgever, maar een complete loopbaanbouwer.

NUL DIPLOMA'S UITGEREIKT IN DE METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG

In 2050 draait alles om wat je kunt, niet wat je op papier hebt

In de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is het een historisch jaar: voor het eerst zijn er nul diploma's uitgereikt. Geen papiertjes, geen ceremoniële handdrukken – en toch barst de regio van het talent. Want in 2050 is competentiegericht leren de norm geworden.

Het oude onderwijssysteem – met vaste niveaus, eindtermen en toetsen – is de afgelopen jaren stap voor stap vervangen door een flexibel model waarin je leert wat je nodig hebt, op het moment dat je het nodig hebt. Of je nu lasser,

zorginnovator of data-analist wilt worden: je ontwikkelt skills in de praktijk, mét begeleiding, zonder keurslijf.

“Geen diploma betekent niet geen kennis,” zegt een coach van een leerwerkhub in Schiedam. “Onze studenten laten hun groei zien in wat ze kunnen en bijdragen – niet in wat ze invullen op een toets.”

Onderwijs en bedrijfsleven werken in de metropoolregio Rotterdam Den Haag nauw samen: skills worden herkend, erkend en beloond. Digitale

portfolio's, praktijkbewijzen en AI-ondersteunde leerpaden zorgen voor doorlopende ontwikkeling. De klassieke mbo/hbo/wo-lijn heeft plaatsgemaakt voor beroepsonderwijs op maat.

De regio plukt er nu de vruchten van: een wendbare arbeidsmarkt, gemotiveerde mensen en een cultuur waarin leren nooit stopt. Geen diploma's – en toch misschien wel het slimste jaar ooit in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

MRDH-JOURNAAL

Energietransitie

Circulaire Ruggegraat met Lef Geslaagd

Van visie naar werkelijkheid: hoe lef, samenwerking en innovatie de ruggengraat van de nieuwe economie vormden

door R. Smit – 29 maart 2050

Wat begon als een gewaagd experiment, is in 2050 uitgegroeid tot hét fundament van een bestendige economie: de circulaire ruggengraat van de metropoolregio Rotterdam Den Haag. Niet alleen is de regio grotendeels zelfvoorzienend, robuust en strategisch autonoom geworden – het is ook hét voorbeeld van hoe lef, coalities en innovatie de toekomst vormgeven.

“We hebben niet gekozen voor pleisters plakken,” zegt Myrna Houben, hoofd Circulaire Transitie bij de Europese Coalitie voor Energietransitie. “We hebben het systeem veranderd. Van lineair naar circulair. Van afhankelijk naar autonoom. Van voorzichtig naar brutaal visionair.”

Coalities met durf en teamgeest

Het succesverhaal van de circulaire ruggengraat is te danken aan een krachtige coalitie van bedrijven, overheden, burgers en kennisinstellingen. Denk aan samenwerkingen tussen quantum-techbedrijven, waterstofhubs, circulaire bouwclusters en sociale innovatoren.

Onderzoek werd uitgevoerd op alle niveaus: van buurthubs tot Europese denktanks. De verbindende factor? Een gedeeld narratief waarin leefkwaliteit, eerlijkheid en autonomie centraal stonden.

“Teamgeest was essentieel,” zegt Dries van Dam, lid van de oorspronkelijke Coalition for Energy Transition. “We lieten het Trump-model – puur op kosten en korte termijn – achter ons. We kozen voor wat economisch echt bestendig is: robuuste waardeketens, lokaal eigenaarschap en toekomstbestendige banen.”

Human capital als motor

De ruggengraat werd pas sterk toen ook het menselijke kapitaal werd omarmd. Onderwijs, omscholing en democratische innovatie kregen een centrale plek. Burgers werden niet gezien als ‘gebruikers’, maar als mede-eigenaars van de verandering.

“Dát was onze lef: we gaven ruimte,” aldus Houben. “Ruimte aan nieuwe makers, nieuwe ideeën en vooral: nieuwe vormen van samenwerken.”

Technologie én waarden

De technologische ruggengraat van de regio kreeg stevige ondersteuning van quantumtechnologie, circulaire productie en digitale twin-systemen. ASML-tech en Delftse quantumlabs leverden doorbraken die de regio een voorsprong gaven in autonome systemen en energie-efficiënte processen.

Maar altijd met een ethische bril. “We innoveren niet om het innoveren,” zegt Houben. “We innoveren om leefkwaliteit te verhogen. Dat is geen bijzaak, maar voorwaarde.”

Van regio naar rolmodel

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is inmiddels uitgegroeid tot een Europees rolmodel. Vanuit Brussel wordt de regio geprezen om haar robuuste, diverse en circulaire fundamenten. In beleidsdocumenten wordt zelfs gesproken over de Metropoolregio Rotterdam Den Haag -methode als leidraad voor andere stedelijke regio's in transitie.

Toekomstige parels

De circulaire ruggengraat is nog niet ‘af’, maar groeit door. Er is ruimte voor nieuwe parels: biobased architectuur, regeneratieve landbouw in de stad, circulaire gezondheidszorg, en digitale platforms die lokaal eigenaarschap versterken.

En het belangrijkste: de regio is weerbaar. Tegen schokken. Tegen afhankelijkheid. Tegen kortzichtigheid.

“Het is geen revolutie, het is een transformatie,” besluit Van Dam. “Eentje met lef, diversiteit en radicale samenwerking als basis. Dáár ligt onze kracht.”

Coalition for Energy Transition: Energiearmoede Verdwenen uit de metropoolregio Rotterdam Den Haag

Samenwerken met visie: van kwetsbaarheid naar kracht”

door T. Groen – 29 maart 2050

Twintig jaar geleden kampte één op de acht huishoudens in de regio met energiearmoede. Vandaag is dat cijfer nul. Dankzij de Coalition for Energy Transition is betaalbare, schone energie voor iedereen een realiteit geworden.

“Het is geen wonder, het is samenwerking,” zegt Zahra el Khattabi, programmaleider van de coalitie. “We brachten energiebedrijven, gemeenten, woningcorporaties, coöperaties en bewoners rond één tafel. En we lieten niet meer los.”

Energie als basisrecht

De coalitie werd in 2025 opgericht met een duidelijke missie: energiearmoede uitroeien. Maar niet alleen met subsidies of tijdelijke regelingen. Het moest structureel, sociaal en slim. In 2032 werd in de regio het recht op energie wettelijk vastgelegd.

“Geen huishouden zonder warmte of licht. Dat was het uitgangspunt,” aldus El Khattabi. “En dat betekent: isoleren, opwekken, delen én eigenaarschap teruggeven aan bewoners.”

Van wijken naar weerbaarheid

De aanpak begon op buurtniveau. In Den Haag Zuidwest, Schiedam-Oost en Spijkenisse werden huizen massaal verduurzaamd, daken vol gelegd met coöperatieve zonnepanelen en lokale warmtenetten aangelegd. Inwoners investeerden mee – soms met geld, soms met tijd, altijd met zeggenschap.

“Mijn energierekening ging niet omlaag – hij verdween,” zegt Nadine (58) uit Delfshaven lachend. “En ik ben nu mede-eigenaar van het zonnedak op de school van m’n kleinkind.”

Nieuwe energie, nieuw economisch model

De energietransitie bleek meer dan techniek: het werd een sociaal-economisch vliegwiel. Lokale werkgelegenheid groeide, opleidingen sprongen in op de vraag, en energiecoöperaties keerden jaarlijks dividend uit aan leden.

Er kwam ruimte voor een eerlijker energiemarkt, waarin transparantie, decentralisatie en duurzaamheid centraal staan. De ‘grote drie’ energiebedrijven transformeerden mee en gaven aandeel terug aan gemeenschappen.

Internationaal voorbeeld

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag -aanpak trok al snel internationale aandacht. Brussel noemde de regio “het meest sociaal rechtvaardige energiesysteem van Europa”. Steden als Lyon, Helsinki en Johannesburg bouwen inmiddels hun eigen coalities op basis van het metropoolregio Rotterdam Den Haag-model.

“Wij bewezen dat energiearmoede geen natuurwet is, maar een systeemkeuze,” aldus El Khattabi. “En dat je met samenwerking, lef en vertrouwen elk systeem kunt kantelen.”

Zelfvoorzienend, Robuust, Strategische Autonomie

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag bouwde haar eigen toekomst – en doet nu niet meer mee aan kwetsbaarheid

door E. Jansen – 29 maart 2050

Terwijl in andere regio’s nog wordt gesproken over “minder afhankelijk worden”, kijkt de Metropoolregio Rotterdam Den Haag al jaren vooruit vanuit een nieuwe realiteit: volledige strategische autonomie. De regio is zelfvoorzienend in energie, voedsel, data en cruciale technologie – en daarmee robuust in een wereld vol onzekerheid.

“We hebben onszelf weerbaar gemaakt zonder ons af te sluiten,” zegt Floor Driessen, strateeg bij het Regionaal Centrum voor Autonomie & Resilience. “Niet achter de muur, maar boven op de berg. Vanuit kracht samenwerken.”

Van afhankelijkheid naar eigen kracht

De omslag begon in de jaren ‘20, toen de wereld geconfronteerd werd met verstoorde aanvoerketens, energiecrisissen en geopolitieke druk. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag koos voor een radicale koerswijziging: bouwen aan een circulaire, zelfvoorzienende infrastructuur die tegen een stootje kan.

Lokale energienetten, stadslandbouw, eigen chipsproductie, quantumtechnologie, circulaire fabrieken en data-opslag in eigen beheer maakten het mogelijk. “We draaien op onze eigen kracht,” zegt Driessen. “Letterlijk én figuurlijk.”

Strategisch en slim

Autonomie betekende niet: alles zelf doen. Het betekende: zélf kunnen kiezen, zélf kunnen schakelen. De regio investeerde in kritieke technologieën (zoals quantum en AI), bouwde strategische voorraden op, en zorgde voor regionale

productiecapaciteit voor alles van medicijnen tot bouwmaterialen.

Dankzij robuuste publieke sturing, sterke coalities en een slimme mix van publieke en private investeringen werd het fundament gelegd. “We kozen bewust voor wat lang houdbaar is, niet wat snel scoort,” aldus Driessen.

Menselijk kapitaal centraal

De menselijke kant was cruciaal. Opleiding, vakmanschap en democratische zeggenschap kregen net zo veel aandacht als technologie. Jongeren leerden al op school over autonomie, klimaat en digitale weerbaarheid.

“Zonder mensen heb je niks aan infrastructuur,” zegt Ayoub (27), tech-ondernemer in Delft. “Wij bouwen die autonomie, elke dag opnieuw. Dat is ons trotsgevoel.”

Internationale waardering

De EU prijst de Metropoolregio Rotterdam Den Haag als “de best voorbereide regio van Europa” en noemt het model “een blauwdruk voor strategische veerkracht in tijden van mondiale schokken”. Niet als fort, maar als netwerk met een sterk eigen hart.

“We zijn autonoom, maar verbonden. Zelfvoorzienend, maar open. Robuust, én menselijk,” besluit Driessen. “En precies dát maakt ons toekomstbestendig.”

MRDH-JOURNAAL

Circulaire transitie

2050: De Circulaire Ruggegraat van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag

In 2050 is de circulaire transitie in de metropoolregio Rotterdam Den Haag geen ambitie meer, maar realiteit. Wat begon als een reeks pilots en beleidsstukken, is nu uitgegroeid tot een robuuste, zelfvoorzienende en strategisch autonome regio. De ruggegraat van deze transitie? Lef, innovatie, en democratische vernieuwing.

Van grijs naar groen: een systeem in verandering. Twintig jaar geleden leek het nog ondenkbaar: een havengebied dat draait op hernieuwbare energie, industrieclusters die elkaars reststromen benutten en een stadslandbouwnetwerk dat miljoenen voedt. Vandaag is het de norm. De regio is een circulair ecosysteem geworden waarin afval niet meer bestaat en waarde steeds opnieuw wordt gecreëerd.

Deze transitie ging niet zonder slag of stoot. Het vroeg om een fundamentele systeemverandering, een omslag in denken en doen. Overheden, bedrijven, kennisinstellingen én inwoners werkten samen aan nieuwe vormen van eigenaarschap, governance en productie. Niet top-down, maar inclusief en democratisch.

Strategische autonomie als kracht

ROTTERDAM-DEN HAAG Kiest HAAR EIGEN KOERS IN EEN CIRCULAIRE WERELD

Metropoolregio Rotterdam Den Haag – waar de regio ooit draaide op mondiale aanvoerketens en kwetsbare importstromen, is vandaag een nieuwe realiteit ontstaan: zelfvoorziening als fundament van veerkracht. De Metropoolregio heeft zich ontwikkeld tot een circulair bolwerk, waarin grondstoffen lokaal circuleren, productie slim is georganiseerd en reststromen goud waard zijn.

Door decennia van investeren in circulaire innovatie, lokale energieopwekking en biobased industrie, heeft de regio haar afhankelijkheid van schaarse,

buitenlandse grondstoffen drastisch verminderd. “Wat we vroeger weggooiden, is nu onderdeel van onze economische motor,” zegt Mila Vermeer, hoofd circulaire strategie bij de stadsregio.

Deze strategische autonomie reikt verder dan alleen ecologie. De regio is sociaal sterker geworden door lokale werkgelegenheid, wijkgerichte productieketens en nieuwe verdienmodellen die burgers actief betrekken. Economisch zijn de steden wendbaarder en minder kwetsbaar voor geopolitieke schokken.

Met lef, innovatie en samenhang heeft de regio zich losgemaakt van oude afhankelijkheden. Vandaag is de regio niet alleen een circulaire koploper, maar ook een toonbeeld van hoe autonomie de sleutel kan zijn tot duurzaamheid én stabiliteit.

DEMOCRATISCHE VERNIEUWING: IEDEREEN DOET MEE

Circulaire transitie als gezamenlijk project van de samenleving

Rotterdam-Den Haag – Wat de circulaire transitie in de metropoolregio echt uniek maakt? Niet alleen de technologie, de infrastructuur of de hergebruikte materialen – maar de mensen. Hier bouwen inwoners zélf mee aan de toekomst. Circulair beleid is geen papieren oefening van beleidsmakers meer, maar een levendig proces van onderop.

Via burgerberaden, digitale co-creatieplatforms en wijkcoöperaties zijn tienduizenden Rotterdammers en Hagenaars actief betrokken bij besluitvorming en uitvoering. Van het herinrichten van een circulaire wijk tot het vormgeven van lokale productieketens: iedereen doet mee.

“Democratische innovatie heeft gezorgd voor draagvlak én daadkracht,” zegt stadsdeelcoördinator Farid el Amrani. “We maken beleid niet vóór mensen, maar mét mensen.”

De ruggengraat van morgen

Vandaag wordt de regio internationaal gezien als gidsregio. De circulaire ruggengraat die in de afgelopen decennia is opgebouwd – stevig in structuur, flexibel in uitvoering en diep verankerd in de samenleving – is een voorbeeld voor steden wereldwijd.

Maar het werk is niet ‘af’. De transitie is geen eindpunt, maar een fundament. Voor een economie die werkt voor mens én planeet. Voor een samenleving waarin zeggenschap breed gedeeld is. En voor een regio die durft te kiezen voor haar eigen toekomst — met visie, lef, en de nuchtere kracht van samen doen.

Innovatie met lef: hoe de regio de sprong waagde

Rotterdam - Den Haag – De circulaire revolutie in de metropoolregio is niet stilletjes begonnen. Het vroeg lef. Brutaliteit. En bovenal: een onwrikbaar geloof in de kracht van innovatie. Oude systemen moesten op de schop, zekerheden werden losgelaten, en technologische sprongen kregen vrij baan.

Van het inzetten van biobased bouwmaterialen in de stadsuitbreidingen tot circulaire chemie in de havengebieden — niets bleef onaangeraakt. Wegen, wijken en waterwerken zijn modulair opgebouwd, zodat ze makkelijk aangepast of hergebruikt kunnen worden. En achter de schermen sturen AI-gedreven netwerken de energievoorziening feilloos aan, dag en nacht.

Quantumtechnologie als gamechanger

Wat innovatie écht naar een nieuw niveau bracht?

Quantumtechnologie. Dankzij deze rekenkracht van de toekomst zijn slimme materiaalpaspoorten nu standaard. Iedere grondstof, van beton tot bioresin, is digitaal traceerbaar én herbruikbaar.

Beleidsmakers gebruiken quantumgestuurde simulaties om circulaire keuzes te testen vóór ze de praktijk in gaan. Wat ooit maanden van onderzoek vergde, kost nu minuten.

“Innovatie is niet langer iets voor labs en startups alleen,” zegt Dana Koster, hoofd Circulaire Innovatie bij de Metropoolregio. “Het is ons systeem. Het zit in het onderwijs, in de bouw, in de manier waarop wij als stad denken en doen.”

Wat begon als een sprong in het diepe, is uitgegroeid tot de motor van een toekomstbestendige regio. Lef loont.

MRDH-JOURNAAL

Digitalisering

Energiearme AI is de norm in de metropoolregio Rotterdam Den Haag

Slimmer met minder: technologische doorbraak zet mondiale standaard

Hoe de Metropoolregio Rotterdam Den Haag een Blue Zone werd

Rotterdam/Den Haag – Waar ooit files, fijnstof en verrommeling het straatbeeld bepaalden, ademt de metropoolregio Rotterdam Den Haag anno 2050 rust, vitaliteit en visie. De regio is officieel erkend als Europa's eerste stedelijke Blue Zone – een gebied waar mensen aantoonbaar langer, gezonder en gelukkiger leven.

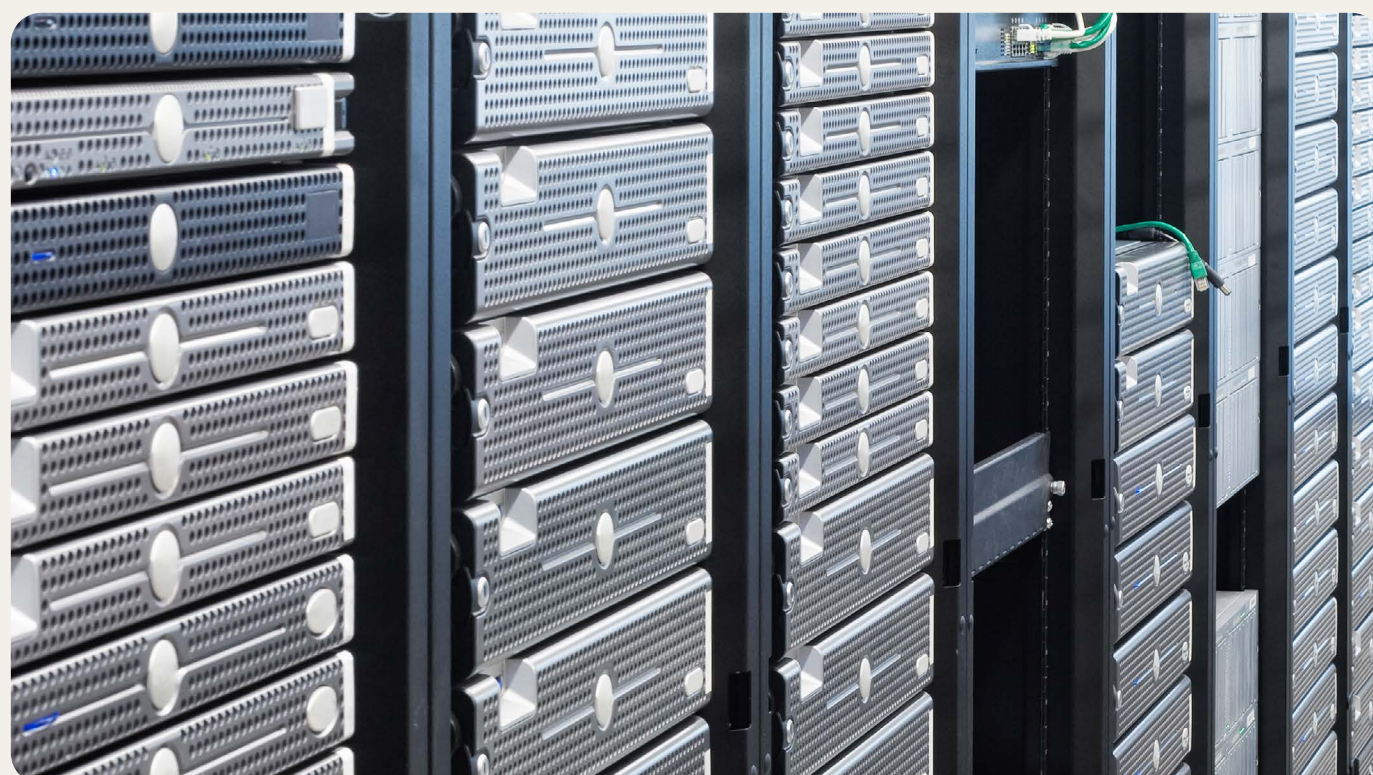
“Het begon met Ief,” herinnert zich oud-wethouder Nour Amini (nu Chief Blue Zone Strategy bij de VN). “We stelden radicale ambities: economische topprestaties mét planetaire én menselijke winst. Geen groei om de groei, maar groei met betekenis.”

Groen is de Norm

In de jaren '20 en '30 kozen partijen in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag voor grootschalige vergroening: gevels, daken en straten werden letterlijk overgenomen door natuur. De ooit stenige wijken van Schiedam en Zoetermeer zijn nu verkoelende stadsjungles vol vogels, moestuinen en speelse fonteinen.

Het bedrijfsleven ging mee. Groene technologiebedrijven kregen voorrang op bedrijventerreinen, circulaire bouw werd verplicht en subsidies voor fossiele sectoren verdwenen als sneeuw voor de zon.

Lees verder op de volgende bladzijde.

door N. Vermeer – 18 september 2050

Den Haag/Rotterdam – Waar de wereld worstelt met de energiehonger van kunstmatige intelligentie, draait de metropoolregio Rotterdam Den Haag inmiddels volledig op energie-arme AI. De technologie, ontwikkeld en uitgerold in de regio zelf, geldt nu als dé mondiale standaard voor duurzame dataverwerking.

“Dit is niet zomaar een technologische innovatie, dit is een systeemverandering,” stelt dr. Samira van Leeuwen, hoofdonderzoeker bij het Delftse Future Logic Lab. “We hebben laten zien dat AI niet ten koste hoeft te gaan van onze planeet.”

Van energieverlinder naar energieheld

In de vroege jaren 2020 stond AI bekend als een onzichtbare grootverbruiker. Training van modellen zoals taalassistenten en beeldherkenning vergde evenveel stroom als een klein dorp. Dat kon niet langer samengaan met de ambities voor klimaatneutraliteit.

De oplossing? Een unieke samenwerking tussen wetenschappers, start-ups, datacenters, steden en energieleveranciers uit de metropoolregio Rotterdam Den Haag. Samen ontwikkelden zij zogeheten low-energy neural networks, die met 90% minder stroom dezelfde prestaties leveren.

Slim dankzij het ecosysteem

Het succes komt niet uit de lucht vallen. De regio bouwde de afgelopen decennia aan een sterk ecosysteem van hightech, duurzaamheid en ethiek. Universiteiten, AI-bedrijven, overheden en ontwerpers troffen elkaar in zogeheten ethische innovatielabs, ondersteund door regionale fondsen en Europese missies.

“Dit is het resultaat van jarenlang investeren in de juiste mensen en mentaliteit,”

zegt Quinten de Graaf, CEO van het Haagse DeepGreen. “We combineren tech met waarden, en dát trekt wereldwijd talent aan.”

Wereldwijd toegepast, lokaal geworteld

De energie-arme AI uit de metropoolregio Rotterdam Den Haag is inmiddels standaard in alles van gezondheidszorg tot mobiliteit. Van zelfrijdende voertuigen tot persoonlijke leerassistenten: alles draait op algoritmen die zuinig omgaan met data, stroom en geheugen.

En het blijft niet bij Nederland. In 47 landen is het “metropoolregio Rotterdam Den Haag AI-framework” nu de norm, met licenties die automatisch bijdragen aan het regionale klimaatfonds.

Een regio die blijft leren

Toch blijven ze in de metropoolregio Rotterdam Den Haag bescheiden. “We zijn nog maar net begonnen,” zegt Van Leeuwen. “De volgende stap is AI die niet alleen energiezuinig is, maar ook circulair — herbruikbaar, uitlegbaar en democratisch.”

De metropoolregio Rotterdam Den Haag bewijst opnieuw dat technologie, duurzaamheid en samenwerking geen tegenstelling zijn, maar een vliegwiel. Hier werkt de toekomst — zuinig, slim en rechtvaardig.

Werk & Welzijn Hand in Hand

De klassieke ‘kantoorbanen’ van negen tot vijf maakten plaats voor hybride werkvormen, co-working in parken en weekrondes op de fiets. Werkgevers dragen actief bij aan het welzijn van werknemers – van meditatiepauzes tot sabbaticals.

“Hier leef je om te werken én werk je om te leven,” zegt Kai Bosman (34), sociaal ondernemer in Delft. “Ik fiets tussen afspraken door het groen, lunch met collega’s in de buurtmoestuin, en sluit m’n dag af in de wijksauna. Dit is het leven.”

Zorg die Voorkómt

Zorg werd preventie. Huisartsen werkten samen met sportcoaches, psychologen, koks en buurtverbinders. Iedere wijk kreeg een “gezondheidshub”

– een mix van zorg, beweging en ontspanning. Het gevolg: een forse daling in chronische ziekten, burn-outs en eenzaamheid.

En economisch?

De regio excelleert. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is Europees koploper in waterstoftechnologie, circulaire maakindustrie en data-ethiek. Het vestigingsklimaat voor groene bedrijven is ongeëvenaard, mede dankzij een unieke combinatie van natuur, talent en welzijn.

“We bewezen dat duurzaamheid en economische bloei elkaar versterken,” aldus CEO Fatima De Boer van GreenCore Systems. “Hier werken mensen omdat ze willen, niet omdat ze moeten.”

Eerlijk Sociaal Datagebruik in de metropoolregio Rotterdam Den Haag: Data voor Iedereen, Niet van Iedereen

Toegang, bescherming én balans: zo zet de metropool data in voor welzijn én productiviteit

door M. Vos – 29 maart 2050

“Toegang, bescherming én balans: zo zet de metropool data in voor welzijn én productiviteit”

In een wereld waar data nog steeds de nieuwe olie is, koos de metropoolregio Rotterdam Den Haag een andere koers: eerlijk sociaal datagebruik. Niet sturen op winst of controle, maar op vertrouwen, gelijke toegang en menselijke waardigheid. Die aanpak werpt zijn vruchten af.

“Data is hier geen verdienmodel, maar een gemeengoed,” zegt Dunya Hermans, directeur van het Regionaal DataKompas. “Iedere inwoner heeft toegang tot zijn of haar eigen data, weet precies wat ermee gebeurt, en bepaalt zélf wat gedeeld wordt – en met wie.”

Data als publieke voorziening

Sinds de invoering van de ‘Digitale Grondwet Metropoolregio Rotterdam Den Haag in 2044 is persoonlijke data beschermd als een sociaal recht. Alle dataverzameling moet transparant, uitlegbaar en vrijwillig zijn. De opslag gebeurt decentraal, in de DataHubs van de regio – veilige plekken waar burgers regie houden over hun digitale identiteit.

Gelijke toegang, echte kansen

Eerlijke datatoegang betekent ook dat iedereen – van scholier tot zzp’er – gebruik kan maken van slimme toepassingen. Denk aan gepersonaliseerd leren, gezondheidscoaching of mobiliteitsadvies.

“De kloof tussen ‘data-rijken’ en ‘data-armoede’ is hier verdwenen,” aldus techfilosoof Marcella Baan. “Juist mensen met een minder digitale achtergrond krijgen extra ondersteuning via de lokale dataconsuls.”

Slimmer werken, meer leven

De inzet van data heeft ook de arbeidsproductiviteit veranderd. Werk is slimmer georganiseerd: data-analyses helpen bij het verminderen van onnodige taken, werkstress en inefficiëntie. Daardoor ontstond meer ruimte voor zingeving, vrije tijd en zorg voor elkaar.

“Ik werk 25 uur per week, en dat is genoeg,” zegt Lamine (42), logistiek planner in Vlaardingen. “De rest van de tijd ben ik mantelzorger voor mijn vader en begeleid ik jongeren bij sport. Mijn digitale assistent helpt me alles soepel te combineren.”

Vertrouwen als systeem

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag bewijst dat het anders kan: data zonder uitbuiting, technologie zonder wantrouwen. Het model wordt inmiddels opgepakt in Helsinki, Kaapstad en Montreal. De sleutel? Niet technologie, maar mensgericht ontwerp.

“Eerlijk datagebruik draait niet om bytes, maar om waarden,” zegt Hermans. “Wie dat begrijpt, bouwt een veerkrachtige samenleving.”

DE METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG – AL 5 JAAR HACKVRIJE REGIO

Digitale veiligheid dankzij quantumdoorbraak uit eigen regio

door L. de Koning – 29 maart 2050

Rotterdam/Den Haag – Terwijl veel wereldsteden nog regelmatig kreunen onder digitale aanvallen, viert de metropoolregio Rotterdam Den Haag deze maand iets unieks: vijf jaar lang géén enkele succesvolle hack. De Metropoolregio is daarmee de eerste volledig hackvrije regio ter wereld – dankzij een revolutionaire quantumveilige infrastructuur, ontwikkeld op eigen bodem.

“Het is niet alleen een technologische prestatie, het is pure rust in het hoofd van burgers en bedrijven,” zegt Rachid El Amrani, hoofd Cyberveiligheid bij de Regionale Digitale Alliantie. “Vijf jaar lang geen datalekken, geen losgeldsoftware, geen gestolen identiteiten. Dat is goud waard.”

Quantumveilig uit eigen lab

De basis van deze digitale muur? Quantumcommunicatie, ontwikkeld in de Delftse Quantum Valley in nauwe samenwerking met Leiden en Den Haag. In 2042 werd het eerste volledig quantumversleutelde netwerk opgestart binnen de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Binnen drie jaar draaide het hele publieke én zakelijke dataverkeer via dit systeem.

“Het idee is simpel,” zegt prof. Yuki Tanaka van TU Delft. “Quantumversleuteling zorgt ervoor dat elke poging tot af luisteren of hacken direct zichtbaar én automatisch geblokkeerd wordt. Je kunt het niet kraken, want dan bestaat het signaal niet meer.”

Einde aan miljoenenverliezen

Voor 2045 verloor de regio jaarlijks honderden miljoenen euro’s aan digitale criminaliteit. Denk aan lamgelegde ziekenhuizen, gijzelsoftware bij mkb’ers en identiteitsfraude. Sinds de overstap op quantumveiligheid zijn die kosten praktisch nul.

“De besparingen zijn enorm, maar de echte winst zit in vertrouwen,” zegt wethouder Digitale Innovatie Femke Noorland. “Mensen durven weer digitaal te leven: zorg, werk, bankieren, stemmen – alles gebeurt veilig.”

Wereld kijkt mee

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag wordt inmiddels als internationaal voorbeeld gezien. Singapore, Vancouver en München zijn begonnen met het overnemen van de ‘Quantum Shield’-aanpak. Wereldleiders noemen het “de firewall van de 21e eeuw.”

Toch blijft de regio realistisch. “Hackers slapen nooit. Maar wij ook niet,” aldus El Amrani. “We blijven ontwikkelen. Want digitale veiligheid is geen luxe – het is een basisvoorwaarde voor vrijheid.”

MRDH-JOURNAAL

Voedseltransitie

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag: toonaangevend in voedsel en (werk)geluk

In 2050 groeit hier meer dan alleen groenten

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag staat in 2050 wereldwijd bekend als dé plek waar voedselinnovatie en werkgeluk samenkomen. Van hightech glastuinbouw tot buurttuinen en missiegedreven teelt: hier draait alles om slim produceren, lokaal consumeren én goed leven.

Wat begon met kleinschalige samenwerkingen tussen boeren, onderzoekers en ondernemers, groeide uit tot een compleet ecosysteem. Al stuurt duurzame teelt aan, reststromen worden circulair benut en voedselkilometers zijn bijna verdwenen. Iedereen eet lokaal – vers, gezond en met trots.

Maar het gaat om meer dan eten alleen. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag heeft werkgeluk net zo serieus genomen als economische groei. Onderwijs sluit naadloos aan op de praktijk, werknemers vinden betekenis in wat ze doen, en sectoren versterken elkaar door kennis te delen in plaats van af te schermen.

“Je voelt hier de verbondenheid,” zegt een jonge agritech-specialist uit Den Haag. “We werken samen aan iets groters dan winst: welzijn.”

De regio laat zien dat innovatie pas echt bloeit als je mensen centraal stelt. In 2050 is de metropoolregio Rotterdam Den Haag niet alleen een broedplaats voor voedseltechnologie, maar ook voor werkgeluk – en dat proef je in alles.

Gesloten kringloop in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag: zo smaakt 2050

VAN VOEDSEL TOT VAKMANSCHAP: ALLES DICHTBIJ, ALLES VERBONDEN

In 2050 leeft de Metropoolregio Rotterdam Den Haag in een gesloten kringloop – niet omdat het móet, maar omdat het klopt. Circulair en zelfvoorzienend zijn hier geen doelen, maar een filosofie: gebruik wat je hebt, deel wat je weet, en versterk wat dichtbij is.

Iedereen eet lokaal. In elke wijk vind je versmarkten met producten uit de buurt. Glastuinbouw is duurzaam en slim gestuurd met AI, en boeren zijn weer trots – omdat hun werk ertoe doet. De voetafdruk is klein, het draagvlak groot.

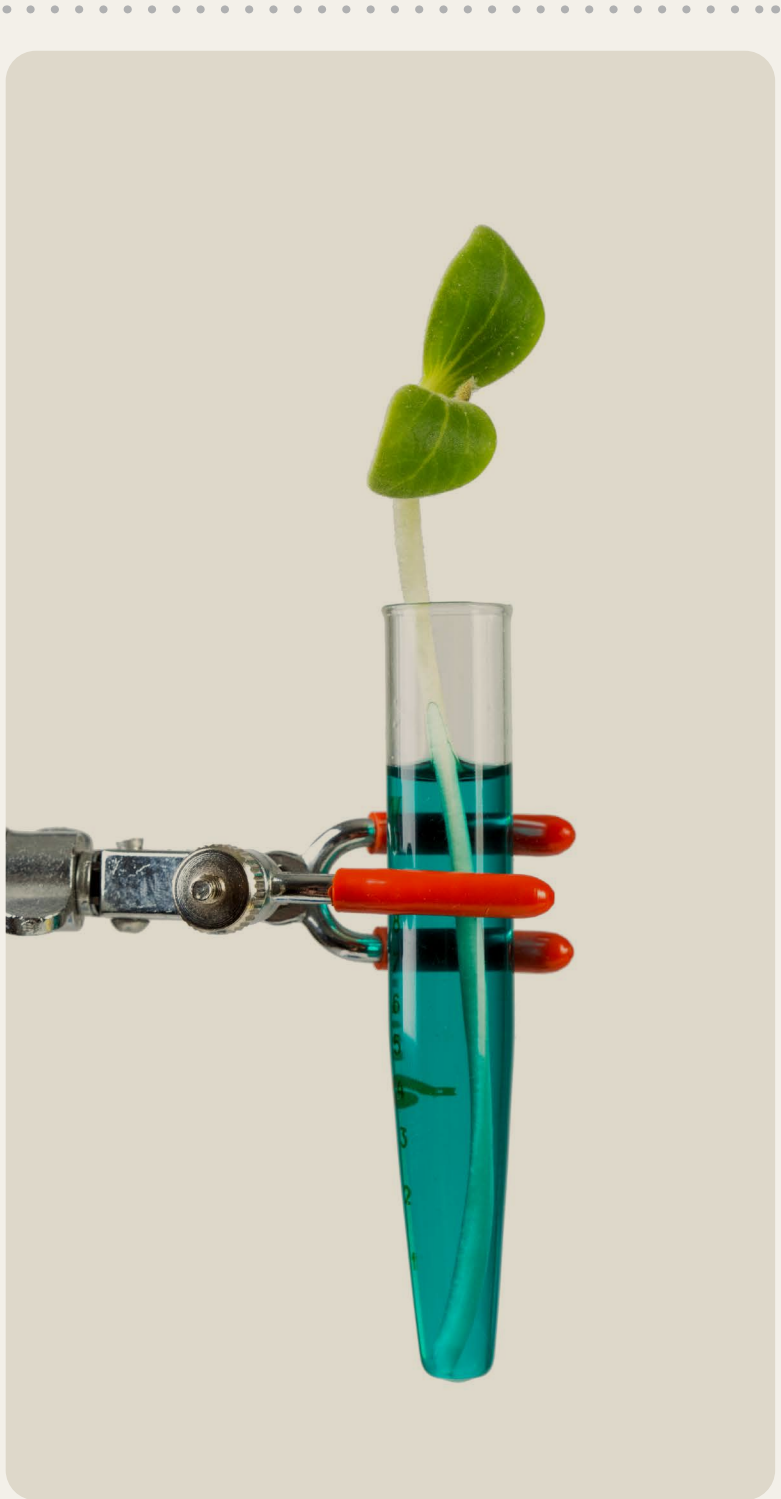
De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is toonaangevend geworden in voedsel én werkgeluk. Niet door harder te optimaliseren, maar door het

systeem zelf opnieuw te ontwerpen. Onderwijs, ondernemers en overheden werken samen, sectoren raken elkaar en innovatie bloeit waar verschillen samenkomen.

In de regio is honger verleden tijd. Zelfs Rotterdam-Zuid, ooit symbool voor achterstand, is nu koploper in voedselinnovatie en sociale kracht. Waterstress? Niet meer. Dankzij slimme opvang, hergebruik en lokale samenwerking valt regen waar het moet en blijft het waar het telt.

En de regels? Die zijn er, maar de regio durft ze ook te buigen. Want zonder lef geen verandering. Zonder ruimte geen herstel. Wie nu stopt, komt later niet zomaar terug.

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag kiest voor een circulaire maatschappij – niet alleen met grondstoffen, maar ook met talent, kansen en vertrouwen. Niet wachten. Doen. De toekomst is begonnen.

DE METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG DOORBREEKT REGELS EN VERSNELT VOORUITGANG

Durf om te experimenteren maakt het verschil in 2050

In 2050 bewijst de Metropoolregio Rotterdam Den Haag dat echte vooruitgang begint waar de regels ophouden. Natuurlijk zijn regels belangrijk – ze bieden houvast en zorgen voor kwaliteit. Maar in de metropoolregio Rotterdam Den Haag is het lef om te experimenteren minstens zo waardevol gebleken.

Door ruimte te geven aan pilots, living labs en grensverleggende ideeën, wist de regio uit de remmende voorsprong te breken. Holistisch denken – over water, voedsel, energie en werk – verving sectorale hokjes. En dát maakte het verschil.

“Juist door te mogen afwijken, ontdekten we wat écht werkt,” zegt een beleidsmaker uit de regio. “Experimenten zijn geen risico, maar een kans.”

Of het nu gaat om circulair bouwen, missiegedreven telen of mobiliteit onder de grond – dankzij doordachte experimenten loopt de Metropoolregio Rotterdam Den Haag voorop. Niet ondanks de regels, maar dankzij het lef om ze soms los te laten.

Missiegedreven telen: kennis belangrijker dan export

Regio bloeit dankzij slimme teelt en open samenwerking

In 2050 draait de voedselproductie in de regio niet meer om zo veel mogelijk exporteren, maar om zo slim en duurzaam mogelijk telen – met een missie. Dankzij AI, precisielandbouw en een sterke focus op kennisdeling is de regio uitgegroeid tot een wereldwijd voorbeeld van toekomstbestendige voedselproductie.

Boeren, onderzoekers en techbedrijven werken intensief samen. AI stuurt exact aan wat een gewas nodig heeft – van water tot licht – waardoor verspilling verleden tijd is. Tegelijk worden inzichten en data actief gedeeld met collega’s in de buurt

én wereldwijd, via open platforms en regionale kennishubs.

“Onze kracht zit niet meer in volume, maar in kennis,” zegt een teler uit het Westland. “We leveren slimme oplossingen, geen bulk.”

Deze missiegedreven aanpak zorgt voor sterke lokale ketens, gezonde bodems en betaalbaar, vers voedsel voor iedereen in de regio. En misschien nog wel belangrijker: het geeft betekenis aan werk en trots aan de sector.

De regio laat zien dat telen met een hoger doel – gericht op welzijn, klimaat en samenwerking – meer oplevert dan eindeloze export. Hier groeit niet alleen voedsel, maar ook de toekomst.

MRDH-JOURNAAL

Mobiliteit

Mobiliteit in de metropoolregio Rotterdam Den Haag is in 2050 een vanzelfsprekendheid

In de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is OV betere keuze dan de auto

Reizen in 2050 is slimmer, sneller en stressvrij

Het is 2050 en in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag kiest bijna iedereen voor het openbaar vervoer – en dat is niet voorniets. De tram, metro, trein of elektrische shuttle zijn niet alleen betaalbaar, maar ook sneller, betrouwbaarder, goedkoper én comfortabeler dan de auto.

Waar je vroeger vaststond op de A13 of A20, glijd je nu moeiteloos langs files met een hoogfrequente lightrailverbinding. De reistijd? Vaak korter dan met de auto. En: je komt uitgerust aan, zonder parkeerstress of brandstofkosten.

Dankzij slimme investeringen en digitale mobiliteitsoplossingen is het OV in de metropoolregio Rotterdam Den Haag uitgegroeid tot een soepel systeem dat aansluit op het dagelijks leven van miljoenen inwoners. Je plant, stapt in, en bent op tijd – altijd. Zelfs bij slecht weer of tijdens piekuren.

“Waarom zou ik nog in de auto stappen?” lacht een reiziger uit Schiedam. “Mijn tram vertrekt elke vijf minuten, en ik ben sneller op m’n werk dan mijn collega die rijdt.”

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag bewijst dat toekomstbestendige mobiliteit mogelijk is – als je durft te kiezen voor samenwerking, innovatie en de reiziger op één zet. In 2050 is OV niet alleen het beste alternatief voor de auto... het is gewoon de beste keuze.

DE METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG BEWIJST DAT SLIMME

SAMENWERKING LOONT

Het is 2050 en reizen met het openbaar vervoer in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is betaalbaar voor alle gebruikers. Wat ooit klonk als een toekomstdroom, is nu de realiteit – mogelijk gemaakt door decennia van slimme samenwerking, gerichte investeringen en een onwrikbare focus op verbondenheid tussen wonen en werken.

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag heeft de afgelopen jaren bewezen dat mobiliteit meer is dan verplaatsen: het is de ruggengraat van een sterke regio. Door vervoerders, gemeenten, werkgevers en woningcorporaties samen te brengen, ontstond een uniek ecosysteem waarin bereikbaarheid en

leefbaarheid hand in hand gaan.

Gerichte investeringen in hoogfrequente lightrailverbindingen, hubs aan de stadsranden en digitale reisoplossingen zorgden ervoor dat inwoners moeiteloos van huis naar werk, school of ontspanning reizen. En dat zonder in te checken – want het OV is voor iedereen, altijd, overal betaalbaar en toegankelijk.

“Dankzij de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is de drempel naar werk en onderwijs verdwenen,” zegt een forens uit Zoetermeer. “Ik spring ’s ochtends gewoon op de tram, en ben binnen 20 minuten op kantoor in Den Haag. Geen gedoe, gewoon gaan.”

De kracht van dit succes? Regionaal denken, lokaal doen. En altijd met de reiziger voorop. De Metropoolregio Rotterdam Den Haag laat zien dat verbondenheid geen luxe is, maar een slimme keuze. Welkom in 2050 – waar mobiliteit geen zorg meer is, maar vrijheid.

Pakketpost volledig via de lucht

In 2050 bezorgen drones sneller dan je kunt klikken

In 2050 is het beeld inmiddels normaal: een zwerm stille bezorgdrones zoeft boven de daken van de metropoolregio Rotterdam Den Haag. Bestel je iets online? Dan staat het binnen 15 minuten op je balkon, in je tuin of in een slimme afleverkluis – allemaal via de lucht.

De overstap naar volledig luchtvervoer voor pakketpost begon jaren geleden met kleinschalige tests. Nu is het de standaard. Drones zijn elektrisch, autonoom en supersnel. Files, CO₂-uitstoot en vertraagde pakketjes zijn verleden tijd.

“Vanochtend bestelde ik een oplader, en tijdens mijn tweede kop koffie werd ‘ie al afgeleverd,” zegt een tevreden gebruiker uit Delft. “Geen busjes meer in de straat, geen lawaai. Het is zó efficiënt.”

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag speelde een pioniersrol in deze logistieke revolutie. Door luchtruim slim te delen, technologische bedrijven te faciliteren en bezorghubs op strategische plekken te ontwikkelen, werd een compleet nieuw ecosysteem uit de grond gevlogen.

Het resultaat? Schonere lucht, minder verkeersdrukke én razendsnelle service. In 2050 komt je pakketje letterlijk uit de lucht vallen – precies waar en wanneer jij het wilt.

Laatste vrachtwagen vertrekt: de Metropoolregio Rotterdam Den Haag volledig ondergronds bevoorraad

In 2050 delen mensen de stad, goederen gaan onder de grond

Een historisch moment in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag: vandaag vertrok de allerlaatste vrachtwagen uit het straatbeeld. Vanaf nu gaan alle goederen én bussen volledig ondergronds – stil, schoon en razendsnel.

Wat betekent dat bovengronds? Meer ruimte voor mensen, groen, fietsen en wonen. Minder drukte, geen fijnstof en geen lawaai. Steden voelen weer als steden – leefbaar, veilig en open.

Onder de grond draait het logistieke systeem 24/7 door. Volautomatische vrachtcapsules zorgen voor

betrouwbare levertijden, filevrij en precies op tijd. Ook ondergrondse shuttle-bussen verbinden woonwijken en werklocaties razendsnel, waardoor reizen nog efficiënter is geworden.

“We kunnen het ons nu niet meer voorstellen dat vrachtwagens ooit door de binnenstad reden,” zegt een inwoner van Rotterdam. “De lucht is schoner, het is rustiger en je bent overal zó.”

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag bewijst opnieuw dat toekomstgerichte keuzes loont. Door slimme technologie en samenwerking is de openbare ruimte teruggegeven aan de mensen. In 2050 is ondergronds het nieuwe normaal – en bovengronds weer van ons allemaal.

METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG AL 5 JAAR FILEVRIJ

Slimme keuzes maken mobiliteit soepel en stressvrij

In 2050 viert de Metropoolregio Rotterdam Den Haag een bijzondere mijlpaal: al vijf jaar lang geen enkele file meer. Wat ooit een dagelijks frustratiemoment was, is nu verleden tijd – dankzij slimme mobiliteitsafspraken, innovatief beleid en aantrekkelijk openbaar vervoer.

De sleutel tot succes? Werkgevers, onderwijsinstellingen en overheden trokken samen op. Hybride werken werd de norm, met gespreide werktijden en flexibele mobiliteitsbudgetten. Minder mensen reizen tegelijk, en wie reist, kiest steeds vaker voor het OV.

En dat is logisch: het openbaar vervoer in de metropoolregio Rotterdam Den Haag is snel, betrouwbaar én gratis. Met hoge frequenties, vlekkeloze overstappen en comfortabele voertuigen is het voor veel forenzen gewoon de beste optie.

Daarnaast zorgen slimme hubs, gedeelde (elektrische) mobiliteit en goed ingerichte fietsroutes voor extra flexibiliteit en gemak.

“De ochtendspits? Die ken ik alleen nog van vroeger,” lacht een werknemer uit Rijswijk. “Ik kies elke dag wat het beste past: metro, tram, deelfiets of thuiswerken.”

De metropoolregio Rotterdam Den Haag laat zien wat er mogelijk is als je samenwerkt aan bereikbaarheid. Al vijf jaar geen files – en niemand die ze mist.

COMPLETE METRO AUTOMATISCH IN 2050 IN DE METROPOOLREGIO ROTTERDAM DEN HAAG

Meer comfort, meer veiligheid – en een nieuwe rol voor metrohelden

In 2050 rijdt de volledige metro in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag volledig automatisch. Zonder bestuurder aan het stuur, maar mét meer service, veiligheid en betrouwbaarheid dan ooit tevoren.

De overstap naar automatische metro’s was niet alleen een technologische mijlpaal, maar ook een slimme zet voor de arbeidsmarkt. Waar vroeger chauffeurs nodig waren, zie je nu conducteurs in elke metro: zichtbaar, aanspreekbaar en altijd in contact met reizigers. Hun rol? Gastheer, vraagbaak én veiligheidsbewaker in één. En dat wordt gewaardeerd.

“Het voelt veiliger én persoonlijker,” zegt een reiziger uit Zoetermeer. “Er is altijd iemand in de metro die je kunt aanspreken.”

De automatische metro’s rijden strak op tijd, zonder menselijke foutmarge, en met een hoge frequentie. Minder vertragingen, soepeler overstappen en lagere kosten maken het OV nog aantrekkelijker dan de auto. Comfortabele rijtuigen, realtime informatie en stil, duurzaam vervoer zorgen voor een prettige reiservaring.

En de arbeidsmarkt? Die bloeit mee. Oud-metrobestuurders werden actief begeleid naar nieuwe functies, vaak binnen dezelfde sector. Denk aan conducteursrollen, onderhoud, data-analyse of klantenservice. Innovatie ging hier hand in hand met de menselijke maat.

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag laat opnieuw zien: slimme mobiliteit draait niet alleen om techniek, maar ook om mensen. Welkom in de metro van de toekomst – snel, veilig en met een glimlach.

Onderwerp	Voorstel Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025
------------------	---

Bestuurlijk trekker	Dhr. Iedema
Portefeuille	Plaatsvervangend voorzitter
Aard bespreking	Adviserend

Gevraagd aan de adviescommissie

De adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat wordt gevraagd reflecties en aandachtspunten mee te geven, aan de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat, op het voorstel: "Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025".

Context/ Motivering

Voor de nadere context en motivering wordt naar de bijgesloten concept agendapost voor de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat d.d. 11 juni 2025 verwezen.

Bijlagen

- Concept agendapost BcEV 11 juni 2025

Gevolgte procedure

Bestuurscommissie	21 mei 2025 en 11 juni besluitvorming
Dagelijks bestuur	n.v.t.
Zienswijzetermijn	n.v.t.

Verdere procedure

Zienswijzetermijn	n.v.t.
Bestuursperiode	n.v.t.
Dagelijks bestuur	n.v.t.
Algemeen bestuur	n.v.t.
Anders, te weten	n.v.t.

Contactpersoon

- H. Hoomans
h.hoomans@mrdh.nl
- Telefoonnummer (088-5445100)

Onderwerp

Voorstel Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025

Portefeuillehouder
Portefeuille
Aard

J. Iedema.
Plaatsvervangend voorzitter
Besluitvormend

Gevraagd besluit

Aan de bestuurscommissie wordt gevraagd:

1. in te stemmen met het voorstel voor de Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025 met daarbij behorende vier strategische actielijnen en hiervoor maximaal €900.000 in te zetten;
2. de MRDH organisatie opdracht te geven om de actielijnen in de Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025 verder uit te werken;
3. bij de besluitvorming over de MRDH jaarstukken 2024 via het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur voor te stellen om:
 - a. de kosten voor € 554.661 te dekken uit de vrije ruimte binnen de Egalisatiereserve EV;
 - b. de kosten voor € 345.339 te dekken uit het jaarrekeningresultaat 2024 door dit resultaat toe te voegen aan de Egalisatiereserve EV.

Context

In de Strategische Agenda MRDH 2023-2026 zet de MRDH in op een toekomstbestendige economie (opdracht 2) en het vernieuwen van werklocaties (opdracht 4), met als doel de regio aantrekkelijk en concurrerend te houden. Om het economisch vestigingsklimaat in de metropoolregio te versterken stelt de MRDH momenteel samen met de 21 gemeenten een Visie op het Economisch Vestigingsklimaat (VEV) op. Deze visie heeft een termijn tot 2050 en verder; drie bouwstenen vormen het fundament van deze visie: aanjagen onbenut potentieel, vergroten verdienvermogen, en het versterken sociaal – economische weerbaarheid. Naast het initiëren van nieuwe projecten en het stimuleren van samenwerking, volgt de MRDH het advies van Berenschot op uit de evaluatie MRDH 2015-2023: meer strategische focus en impact, regionale strategische projecten, een lange termijnvisie en een krachtigere positie bij het Rijk en in Europa.

Aanleiding

In de regio worden de economische opgaves waar we voor staan zijn groter en complexer, mede door urgente geopolitieke ontwikkelingen en een haperende arbeidsproductiviteit. Er kan meer ingespeeld worden op regionale economische ontwikkelingen door als collectief samen te werken aan de regionale economische opgaves. Daarbij moet de MRDH als collectief regionaal de krachten bundelen om de economie te vernieuwen en te versnellen.

Dit is in lijn met het advies van Berenschot om in te spelen op regionale economische ontwikkelingen en kansen. In de VEV wordt invulling gegeven aan deze regionale

economische opgaves– of het nu gaat om sociaal-economische weerbaarheid, woningbouw, mobiliteit of klimaat – ze overstijgen gemeentelijke grenzen.

Om deze regionale economische opgaves aan te pakken kiest de MRDH voor een andere werkwijze dan de bijdrageregeling. We kiezen nu voor een versnellingsaanpak EV 2025 die strategisch van aard, meer impact maakt, en de rekening houdt met de financiën en capaciteit van de gemeenten. Deze projecten zijn niet slechts een verzameling losse initiatieven, maar vormen een gecoördineerde strategie die schaalbare impact genereert.

Urgentie en strategische focus

De urgentie is groot. Geopolitieke verschuivingen beïnvloeden de regionale economie. De sociaal-economische weerbaarheid staat onder druk. Dit vraagt om een proactieve en collectieve aanpak, gericht op strategische samenwerking en positionering binnen Nederland en Europa. Nu is het moment om gericht te investeren.

De MRDH grijpt dit momentum aan om versneld te anticiperen op economische ontwikkelingen en regionale kansen. We doen dit met een aanpak die voortkomt uit de contouren van de VEV. Deze aanpak zorgt ervoor dat de MRDH actief en strategisch voorsorteert op huidige en toekomstige ontwikkelingen en bijdraagt aan een sterke regionale concurrentiepositie. Zo blijft de metropoolregio aantrekkelijk voor innovatieve bedrijven en talent.

Deze eerste stap voorwaarts biedt kansen om te versnellen. De contouren van de vier actielijnen zijn tot stand gekomen door in te spelen op regionale ontwikkelingen en gesprekken met gemeenten. Na akkoord van de bestuurscommissie EV zullen de actielijnen verder uitgewerkt worden met de gemeenten en stakeholders. Deze versnellingsaanpak kan de eerste aanzet zijn voor een andere meer strategische werkwijze van de MRDH.

De actielijnen zijn:

- A. Een sterk aanbod voor dual-use* voor de defensie-industrie** biedt economische kansen voor de regio. *Met dual-use wordt ingezet op technologieën uit de hoogwaardige maakindustrie die óók voor defensiedoeleinden kunnen worden gebruikt.
- B. Inzet op vergroting van de sociaal-economische weerbaarheid** waarbij wordt bijgedragen een toekomstig sterk economisch vestigingsklimaat en brede welvaart;
- C. Inzet op het versterken van de hoogwaardige maakindustrie voor het verdienvermogen van de metropoolregio.** Door specifiek in te zetten op talentontwikkeling voor de Mechatronica en Semicon worden specifieke sectoren in de hoogwaardige maakindustrie versterkt;
- D. Sterkere positionering** van het collectief van 21 gemeenten in Europa.

Motivering

Argumenten

1.1 Aanpak leidt tot gecoördineerde en strategische samenwerking voor het vernieuwen van de economie.

De Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025 is een belangrijke stap om de economische weerbaarheid en concurrentiekracht van de metropoolregio te versterken. In een snel veranderend geopolitiek en economisch landschap is het van belang om niet alleen reactief, maar ook proactief en strategisch te handelen. Door middel van deze aanpak en de bijbehorende actielijnen, kunnen overheid, bedrijven en onderwijsinstellingen elkaar sneller en effectiever vinden. Dit leidt tot een meer gecoördineerde en efficiënte samenwerking, waarbij gezamenlijke strategische investeringen en beleidsvorming worden gestimuleerd.

Daarnaast vergroot deze Versnellingsaanpak de toegankelijkheid tot investeringsmiddelen vanuit het Rijk en Europa. Door actief te sturen op een gezamenlijke positionering in Europa en een duidelijk regionaal economisch profiel, wordt de regio aantrekkelijker voor nieuwe bedrijven, kennisinstellingen en internationale investeerders. Deze voorstellen sluiten aan bij het advies van Berenschot uit de evaluatie MRDH 2015-2023 om meer strategisch te handelen en grote projecten en lange termijnbeleid te bevorderen en passend in de opzet en richting van de Visie op Economisch Vestigingsklimaat die, na nauwe afstemming met gemeenten en stakeholders, zijn afronding nadert.

2.1 Door MRDH de opdracht te geven om de aanpak van de actielijnen verder uit te werken, wordt invulling gegeven aan de strategische regionale samenwerking tussen de gemeenten, bedrijven, onderwijsinstellingen, Rijk en Europa.

De hoofdlijnen van de Versnellingsaanpak EV 2025 zijn op 21 mei gepresenteerd in de bestuurscommissie EV. Nu wordt de bestuurscommissie EV om een besluit gevraagd om de MRDH opdracht te geven om de actielijnen in de Versnellingsaanpak verder uit te werken, binnen de financiële en juridische kaders. De MRDH neemt hierin het initiatief om meer regie binnen de regio te pakken en versterkt daarmee de positionering van de regio.

De MRDH gaat met de relevante gemeenten en stakeholders per actielijn een voorstel uitwerken. De uitgewerkte voorstellen voor de actielijnen worden in het najaar gepresenteerd in de bestuurscommissie EV. Op dat moment is ook duidelijk of er mogelijke aanvullende besluitvorming nodig is, bijvoorbeeld subsidieverlening waarover het algemeen bestuur een besluit dient te nemen.

3.1 Er zijn financiering mogelijkheden om deze Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025 te bekostigen vanuit de opgebouwde egalisatiereserve en het jaarrekeningresultaat 2024

De dekking worden gevonden door de inzet van de egalisatiereserve en het jaarresultaat van 2024. De volgende voorstellen worden aan de bestuurscommissie EV voorgelegd:

De bestuurscommissie EV aan het algemeen bestuur voor te laten stellen om van de vrije ruimte in de Egalisatiereserve een bedrag van € 554.661 in te zetten voor de Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025;

De bestuurscommissie EV aan het algemeen bestuur voor te laten stellen om van het jaarresultaat 2024 € 345.339 in te zetten voor de Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025.

Inhoudelijke toelichting op de actielijnen met een budget van €900.000,-:

A. Een sterk aanbod voor dual-use voor de defensie-industrie biedt economisch kansen voor de regio

Doel:

De metropoolregio positioneert zich als collectief om de benodigde bedrijvigheid in de veiligheids- en defensie-industrie (dual-use) te accommoderen. Dit door de goede vestigingsvoorwaarden te benutten en te versterken op de arbeidsmarkt voor bijvoorbeeld kennisinstellingen, start-up en scale-up ecosysteem en de maritieme maakindustrie. Daarbij wordt de koppeling gelegd met goed gelegen watergebonden bedrijventerreinen en ontwikkellocaties.

In het veranderende geopolitieke speelveld wint de Europese veiligheids- en defensie-industrie aan belang, zowel vanuit het perspectief van strategische autonomie als economische kans voor regionale ontwikkeling. Dit vraagt om een regionaal gerichte aanpak, in samenwerking met reeds zittende bedrijven, onderwijsinstellingen en betrokken gemeenten om de regio te positioneren als goede vestigingslocatie voor nieuwe bedrijvigheid en als de plek om door te groeien voor zittende bedrijven.

Diverse partijen werken aan een strategie voor defensieorders aan de maakindustrie in de provincie Zuid-Holland. Door extra inzet van middelen en capaciteit kan de MRDH de regio en haar potentieel op dit gebied nadrukkelijker op de kaart zetten en de sterk aanwezige sectoren, zoals de maritieme maakindustrie, de aanwezige start-up en scale-up ecosystemen en cybersecurity, met elkaar verbinden met als doel de economische groei en innovatie in de regio te stimuleren en een sterke, cruciale positie te verwerven in dit domein.

Impact en voorstel:

Samen met de betrokken gemeenten en andere partijen waaronder EBZ, IQ en PZH, wordt een bid book gemaakt voor het Rijk. Dit resulteert in een heldere positionering van de regio om kansen voor de dual-use defensie-industrie te verzilveren en investeringen vanuit het Rijk in onze regio te laten landen. De inhoud van dit bid book wordt vervolgens ook gebruikt voor de Europese activiteiten, zoals benoemd onder actielijn D.

Daarnaast vestigen we de aandacht op de benodigde bedrijfsruimte voor R&D en productie in de regio. Wanneer start-ups of het MKB uitvoering willen geven aan hun orders, moeten zij dit doen binnen de daarvoor gestelde regels van defensie. Denk daarbij een eigen communicatienetwerk en 24 uren beveiliging. Dat is nu nog een knelpunt voor bedrijven die niet eerder orders hebben aangenomen. Het realiseren van een dergelijke locatie die voldoet aan de voorwaarden, kan lokaal het MKB en start-ups faciliteren en ook de regio op de kaart zetten.

B. Inzet op vergroting van de sociaal-economische weerbaarheid

Doel:

Door in te zetten op opschaalbare pilots in kwetsbare wijken wordt de economische potentie en de brede welvaart van inwoners van onze regio versterkt. Het versterken van de sociaal – economische weerbaarheid en daarmee de zelfredzaamheid van de inwoners van onze gemeenten draagt bij aan een sterk economisch vestigingsklimaat.

Bureau Louter heeft recent duiding gegeven aan de sociaal economische positie van de gemeenten in Nederland. 11 van de 21 gemeenten in onze regio laten op de sociaal economische ontwikkeling een neerwaartse beweging zien. De gemeenteraden hebben via de zienswijzen op de Strategische Agenda het onderwerp Brede Welvaart scherp

gepositioneerd. Afgelopen maanden is vanuit MRDH een antwoord geformuleerd in de wijze waarop Brede Welvaart wordt meegenomen in de ontwikkeling binnen de domeinen mobiliteit en economisch vestigingsklimaat.

Recent heeft het Rijk 10 miljoen euro (via een regio deal) toegekend aan de New Town gemeenten in onze regio: Nissewaard, Zoetermeer en Capelle aan den IJssel. In deze New Towngemeenten (Bron: Kwalitatieve analyse New Towns, 2024) geldt de aanpak van deze sociaaleconomische opgave als een van de bouwstenen voor een toekomstbestendige stad. Het gaat hierbij om het vergroten van de sociale cohesie en economische kansen. In een aantal andere gemeenten liggen vergelijkbare opgaven of opgaven in het verlengde daarvan. Het aanpakken hiervan, het ontwikkelen van mogelijke oplossingen en regionaal leren draagt bij aan de versterking van het regionaal economisch vestigingsklimaat en de door inwoners ervaren brede welvaart.

Impact en voorstel:

De MRDH zet in op drie schaalbare pilots met interventies gericht op het versterken van de sociaaleconomische weerbaarheid. In samenwerking met een aantal gemeenten wordt een overzicht en analyse gemaakt van de bestaande interventies. Daarbij wordt gekeken welke interventies het succesvolst zijn om verder vorm te geven of anders in te richten en meer in te zetten op sociaal economisch weerbaarheid. De interventies en bijbehorende aanpak worden daarna opgeschaald binnen deze gemeenten en breder in de regio.

Onze regio wordt sociaaleconomisch weerbaarder doordat werkgelegenheid op alle niveaus – dichtbij huis, goed bereikbaar is en in verbinding met onderwijs, zorg en maatschappelijke voorzieningen. Hierdoor ontstaan kansen voor al onze inwoners en wordt het arbeidsaanbod voor onze werkgevers duurzaam vergroot. Dit maakt dat voor sommige functies minder snel een beroep hoeft te worden gedaan op arbeidsaanbod uit andere landen. Uiteindelijk levert dit de MRDH een sterker economisch vestigingsklimaat op en wordt de brede welvaart verhoogd.

C. Inzet op het versterken van de hoogwaardige maakindustrie voor het verdienvermogen van de metropoolregio.

Doel:

De technische sectoren, zoals de Mechatronica-sector en de Semicon-sector, zien er zeer gunstig uit voor wat betreft werkgelegenheid en verdienvermogen in de toekomst. De Mechatronica-sector combineert mechanica, elektronica, informatica en regeltechniek om complexe systemen en machines te ontwerpen en te optimaliseren. De Semicon-sector richt zich op chips, ook wel halfgeleiders of semiconductors genoemd. Deze sectoren zijn cruciaal voor de strategische autonomie om producten voor automatisering zelfstandig te kunnen produceren. De geopolitieke ontwikkelingen vragen om een versnelling deze strategische autonomie te kunnen realiseren.

De gemeente Schiedam heeft de afgelopen jaren het initiatief genomen om de Mechatronica Innovation Campus Schiedam (MICS) op te zetten. Het is nu actualiteit om meerdere onderwijspartijen op alle onderwijsniveaus op deze campus te laten landen en te huisvesten, zodat elk talent in de regio de kans krijgt om zich in deze sectoren te ontwikkelen. De MRDH zet zich in voor de verdere ontwikkeling van het Mechatronica-cluster en erkent de cruciale rol ervan binnen de hoogwaardige maakindustrie. Daarnaast wordt sterk ingezet op kennisontwikkeling en innovatie. Dit initiatief draagt bij aan de stimulering van talentontwikkeling en economische groei binnen de Mechatronica- en Semicon-sector. Door deze strategische sectoren te versterken, wordt Nederland en Europa minder afhankelijk in

de productie van automatiseringstechnologieën, terwijl tegelijkertijd de regionale economie een impuls krijgt.

Impact en voorstel:

Samen met de gemeente Schiedam, de gebiedsontwikkelaar en diverse onderwijspartijen investeert de MRDH in een gezamenlijke leerwerk en experimenteer omgeving op de Mechatronica Innovation Campus Schiedam (MICS). Dit initiatief richt zich op het inrichten van de leeromgeving, experimenteren, de financiering van technische leermiddelen en de ondersteuning van de exploitatie, zodat inwoners op alle onderwijsniveaus toegang krijgen tot moderne technische opleidingen met de nieuwste materialen en technieken.

In de komende jaren zet de MRDH zich in voor een dynamische leerwerkomgeving waarin studenten en bedrijven elkaar kunnen ontmoeten en samenwerken. Deze omgeving biedt mogelijkheden voor kennisdeling, praktijkgericht leren en netwerkbijeenkomsten en versterkt de samenwerking tussen onderwijsinstellingen om het regionale onderwijs verder te ontwikkelen.

Door deze financiële investering wordt de campusontwikkeling versneld, zodat het technisch onderwijs op hoog niveau blijft. De leerwerkomgeving wordt gevestigd bij metrostation Schiedam, waardoor het voor een breed publiek toegankelijk is. Dit initiatief draagt bij aan sociale stijging en biedt inwoners betere kansen op scholing en werkgelegenheid binnen deze strategische sectoren

D. Een betere positionering van het collectief van de 21 gemeenten in Europa

Doel:

De MRDH en haar 21 gemeenten stevig verankeren in de Europese netwerken en besluitvorming, zodat de regio actief kan inspelen op strategische economische kansen en internationale samenwerkingen.

De Europese Commissie bereidt, mede in het licht van de geopolitieke ontwikkelingen, een aantal grote 'deals' voor. Met de analyse dat het Europa ontbreekt aan concurrentiekracht en innovatievermogen, wil de Europese Commissie de Industrial Clean Deal tot een succes maken en de innovatieachterstand ten opzichte van de Verenigde Staten dichten. In navolging van het defensiefonds zijn nieuwe fondsen en een grondige herijking van het Meerjarig Financieel Kader te verwachten. Daarbij komen Europese initiatieven die direct van invloed zijn op de opgaven in de metropoolregio.

Door aanwezig te zijn met een Europese lobbyist staan we in verbinding met ontwikkelingen en financieringen vanuit Brussel. Dit willen we doen in samenwerking met de grotere gemeenten en andere partners die al actief zijn in Europa. Kortom, de economische en sociale opgaven van onze regio vragen om een goede representatie van de regio in Brussel. Uiteraard niet alleen, maar in goede afstemming en samenwerking. De MRDH treedt hierbij op als verbindende en drijvende kracht in de regio.

Om het economisch vestigingsklimaat van de metropoolregio te versterken zal na het opstellen van de VEV en bijbehorende uitvoeringsagenda ook ingezet worden op een betere positionering van de metropoolregio in Europa.

Impact en voorstel:

Het voorstel is om een lobbyist Europa namens de MRDH in te zetten. Dit zorgt voor een proactieve en zichtbare rol van de MRDH in Brussel, waarbij regionale belangen worden vertegenwoordigd en een strategie wordt ontwikkeld om effectief binnen de EU-structuren te positioneren. De focus ligt op strategische dossiers zoals concurrentiekracht en innovatie, afgestemd op de EU-agenda, en het monitoren van Europese trends en ontwikkelingen.

Essentiële samenwerking met andere regio's en stakeholders in Brussel is hierbij van groot belang. Gedurende drie jaar wordt – in samenwerking met de gemeente Westland die recent capaciteit beschikbaar stelde voor een actieve lobbystrategie in Brussel – ervaring opgedaan op dit gebied en wordt tegelijkertijd 'dicht bij het vuur' invloed uitgeoefend op de grote te verwachte Europese ontwikkelingen.

De inzet wordt afgestemd met de grote steden Den Haag en Rotterdam en andere stakeholders, die reeds bekend zijn met deze werkwijze, en ook een lobbypositie in Brussel hebben.

Relatie met de taakvelden MRDH en de Strategische Agenda

Met de voorgestelde Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025 wordt een concrete invulling gegeven aan zowel opdracht 2: het vernieuwen van de economie als opdracht 4: het vernieuwen van werklocaties binnen de Strategische Agenda MRDH 2023-2026. Deze aanpak draagt direct bij aan:

- Versterking van de regionale concurrentiepositie, door gericht in te zetten op strategische sectoren en innovatie;
- Vergroting van de aantrekkelijkheid van de regio voor talenten en (innovatieve) bedrijven door kennisinstellingen, bedrijvigheid en investeringen beter te verbinden;
- Versterking van de sociaaleconomische weerbaarheid, te starten in de New Towns, door structurele investeringen in werkgelegenheid, sociale cohesie en economische participatie.

Deze vier actielijnen focussen niet alleen op specifieke gebieden binnen de metropoolregio, maar wordt de gehele regio versterkt. Dit zorgt voor een duurzame en toekomstbestendige economische structuur. Dit sluit aan bij de contouren van de Visie op Economisch Vestigingsklimaat.

Financiën

Het nog te bestemmen resultaat in de MRDH jaarrekening 2024 met betrekking tot het programma Economisch Vestigingsklimaat bedraagt € 345.339 (4,6% van het budget van 2024). Zie voor een verdere toelichting de stukken bij de jaarrekening die in deze zelfde vergadering voorliggen. Daarvoor dient de bestuurscommissie EV een voorstel voor bestemming te doen aan het algemeen bestuur. Dat voorstel gaat deel uitmaken van de besluitvorming over de MRDH jaarstukken 2024. Daarnaast besloot het algemeen bestuur op 4 juli 2024 om de volgende middelen te reserveren:

- een bedrag van € 289.806 met de verplichting dat de bestuurscommissie EV hiervoor binnen één jaar een concrete bestemming voorstelt;
- een bedrag van € 410.937 met de verplichting dat de bestuurscommissie EV hiervoor binnen twee jaar een concrete bestemming voorstelt.

Nadat het algemeen bestuur op 11 juli 2025 een positief besluit neemt over de voorgestelde resultaatbestemming in het voorstel bestaat de Egalisatiereserve economisch vestigingsklimaat uit de volgende onderdelen:

Nog af te rekenen tot en met 2024 verleende projectbijdragen	€ 4.988.521
Versnellingsaanpak EV	€ 900.000
Nog concreet te bestemmen voor medio 2026	€ 146.082
Saldo 1 januari 2025	€ 6.034.603

Advies Juridische Zaken

Om dit te kunnen beoordelen op zijn juridische merites dient de Versnellingsaanpak EV 2025 met bijbehorende actielijnen verder uitgewerkt te worden. Na besluitvorming in de bestuurscommissie EV op 11 juni 2025 worden de actielijnen verder uitgewerkt. Als de actielijnen verder zijn uitgewerkt zal dit ook financieel en juridisch worden voorgelegd aan de bestuurscommissie EV.

Communicatie

Bij toekenning van de aanpak communiceert MRDH via de eigen media. Dit gebeurt in afstemming met de betrokken partijen.

Bijlagen

N.V.T

Gevolgde procedure

Bestuurscommissie	Presentatie 21 mei en 11 juni besluitvorming
Presidium	7 mei 2025
Ambtelijk overleg	22 april 2025
Zienswijzetermijn	nvt
Adviescommissie	In de eerst volgende AcEV zal het voorstel met de adviescommissie worden besproken.
Anders, te weten	nvt

Verdere procedure

Zienswijzetermijn	n.v.t.
Adviescommissie	n.v.t.
Dagelijks bestuur	n.t.b.
Algemeen bestuur	n.t.b.
Anders, te weten	n.v.t.

Bekendmaking

- Openbaar besluit: ☒ ja ☐ nee
- Wettelijke bekendmaking: ☐ ja ☒ nee

Contactpersoon

- H. Hoomans
h.hoomans@mrdh.nl
- Telefoonnummer (088-5445100)

Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat

Woensdag 4 juni 2025, 18.00 - 19.00 uur

*Raadszaal gemeente Vlaardingen
(Oude Stadhuis, Markt 11, 3131 CR Vlaardingen)*

*Een broodmaaltijd voor de commissieleden staat vanaf 17.30 uur klaar.
Indien u niet aanwezig kunt zijn, zien wij graag een afmelding tegemoet.*

1. Vergadering AcEV 18.00 – 18.55 uur

1. Opening en mededelingen

- Mededelingen
 - Stand van zaken Mobiliteitsvisie
- Vaststellen van de agenda.

2. Visie op het Economisch Vestigingsklimaat

Gevraagd aan de adviescommissie:

1. Herkent u de structuur met daarin het droombeeld, het regioprofiel en de vijf strategische keuzes:
 1. Vernieuwen werklocaties: selectief sturen op meerwaarde voor de regio.
 2. Inzetten op een wendbare en weerbare beroepsbevolking .
 3. Werken aan een sterk vestigingsklimaat met kans voor ieder talent.
 4. Innoveren met en vóór de Samenleving.
 5. Investeren waar het raakt (MRDH als Regisseur van Resultaat)?
2. Mist u nog essentiële punten in het droombeeld, het regioprofiel of de vijf strategische keuzes?

Toelichting:

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) werkt samen met 21 gemeenten aan een visie op het economisch vestigingsklimaat 2050 e.v. Deze visie speelt in op maatschappelijke uitdagingen zoals vergrijzing, energietransitie, arbeidsmarktkrapte en ruimtedruk. Samenwerking binnen de regio is essentieel voor meer verdienvermogen, en collectieve kracht voor een sterkere positie richting Provincie, Rijk en Europa.

De visie is gebaseerd op trendanalyses tot 2050, consultatie van stakeholders en gemeentelijke data, en vormt samen met de Mobiliteitsvisie de strategische koers van MRDH. Na eerdere inputmomenten in 2024 en 2025 is nu een concept-uitwerking beschikbaar met analyses, een droombeeld voor 2050, het regioprofiel en strategische keuzes.

3. Voorstel Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025

Gevraagd aan de adviescommissie:

De adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat wordt gevraagd reflecties en aandachtspunten mee te geven, aan de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat, op het voorstel: "Versnellingsaanpak Economisch Vestigingsklimaat 2025".

Toelichting:

In de Strategische Agenda MRDH 2023-2026 zet de MRDH in op een toekomstbestendige economie (opdracht 2) en op het vernieuwen van werklocaties (opdracht 4). Daarnaast initieert de MRDH nieuwe projecten en jaagt de samenwerking aan. Adviesbureau Berenschot heeft in de evaluatie MRDH 2015-2023 geadviseerd “*meer aandacht te geven voor strategie en het inzetten op grotere projecten, meer inzet op de lange termijn, lobby en een stevigere positie bij het Rijk en in Europa*”. Om het economisch vestigingsklimaat te versterken in de metropoolregio gaat de MRDH meer inzetten op strategische regionale projecten, vooruitlopend op de visie op het economisch vestigingsklimaat. Op deze manier kan er meer impact worden gemaakt in de metropoolregio.

4. Vaststellen conceptverslagen

Gevraagd aan de adviescommissie:

U wordt gevraagd het verslag van de adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat van 22 januari 2025 vast te stellen.

Indien u vragen of opmerkingen over de verslagen heeft, wordt u verzocht deze van tevoren door te geven via m.deheij@mrdd.nl.

5. Rondvraag en sluiting AcEV

U kunt uw eventuele inhoudelijke vragen die u bij de rondvraag wilt stellen van tevoren mailen aan m.deheij@mrdd.nl.

2. Gezamenlijke vergadering AcVa en AcEV 19.00 – 20.00 uur

1. Opening gezamenlijke vergadering adviescommissie Vervoersautoriteit (AcVa) en adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat (AcEV)

- Mededelingen
 - Mededeling naar aanleiding van pilot uitzenden van vergaderingen, starten met videotulen.
- Vaststellen van de agenda.

2. Vaststellen conceptverslag vorige gezamenlijke vergadering

Gevraagd aan de adviescommissie:

U wordt gevraagd het verslag van de adviescommissie Va-EV van 09 maart 2025 vast te stellen.

Indien u vragen of opmerkingen over het verslag heeft, wordt u verzocht deze van tevoren door te geven via m.deheij@mrdd.nl

3. Evaluatie Gemeenschappelijke Regeling MRDH – voorstellen doorontwikkeling

Gevraagd aan de adviescommissie:

De adviescommissies wordt gevraagd het algemeen bestuur te adviseren over de wijze waarop rode draden uit het zienswijzeproces actieplan evaluatie MRDH verwerkt dienen te worden.

Toelichting:

Het algemeen bestuur wordt gevraagd de evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling MRDH als afgerond te beschouwen en een actieplan gebaseerd op vijf actielijnen vrij te geven voor zienswijze. Dit actieplan, voortgekomen uit een evaluatie van tien jaar MRDH door Berenschot, richt zich op verbeteringen in samenwerking, democratische legitimiteit,

inwonersparticipatie en versterking van de ambtelijke organisatie. Het doel is om de bereikbaarheid en het economisch vestigingsklimaat van de regio verder te versterken. De evaluatie en gesprekken via regionale, bestuurlijke en ambtelijke sporen hebben bijgedragen aan een gedeelde basis voor dit plan. Hoewel de inhoudelijke koers van de MRDH niet verandert, blijft de focus liggen op effectieve samenwerking en modern bestuur om de regio te versterken.

Ter informatie

4. Terugkoppeling Algemeen Bestuur inzake behandeling adviezen Brede Welvaart

Rondvraag en sluiting gezamenlijke vergadering

5. Rondvraag en sluiting gezamenlijk deel AcVa - AcEV

U kunt uw eventuele inhoudelijke vragen die u bij de rondvraag wilt stellen van tevoren mailen aan m.deheij@mrdh.nl.

Volgende informatiesessie:

Woensdag 25 juni 2025

19:00 – 20:00 uur

Digitaal via Teams

Volgende vergadering:

Woensdag 16 juli 2025

19:00 – 20:30 uur

Raadszaal gemeente Delft

Spreekrecht

Belangstellenden die gebruik willen maken van het spreekrecht dienen dit tenminste 24 uur voor de aanvang van de vergadering kenbaar te maken (via m.deheij@mrdh.nl) onder vermelding van uw naam, het onderwerp waarover gesproken zal worden en het belang dat daarbij aan de orde is. Het spreekrecht heeft uitsluitend betrekking op de in de agenda vermelde onderwerpen. Bij opening van de vergadering, wordt aan belanghebbende het recht verleend in te spreken. Iedere spreker krijgt maximaal vijf minuten spreektijd. Indien er meerdere sprekers zijn bepaalt de voorzitter in overleg met de commissie de totale voor belanghebbende beschikbare spreektijd en de volgorde van sprekers.

Onderwerp	Actieplan evaluatie MRDH
------------------	--------------------------

Bestuurlijk trekker	Burgemeester van Bijsterveldt
Aard bespreking	Adviserend

Gevraagd aan de adviescommissie

De adviescommissies wordt gevraagd het algemeen bestuur te adviseren over de wijze waarop rode draden uit het zienswijzeproces actieplan evaluatie MRDH verwerkt dienen te worden.

Context

Het ontwerp actieplan evaluatie MRDH is op 10 februari 2025 door het algemeen bestuur aangeboden aan de gemeenteraden met de uitnodiging om uiterlijk 7 april 2025 een zienswijze kenbaar te maken. De gebundelde zienswijzen zijn als bijlage toegevoegd.

Het vaststellen van het actieplan evaluatie MRDH staat geagendeerd voor de vergadering van 11 juli 2025 van het algemeen bestuur.

Relatie met de taakvelden MRDH en de Strategische Agenda

Het actieplan evaluatie MRDH heeft geen directe relatie met de inhoudelijke koers en focus uit de Strategische Agenda. De aanleiding voor het actieplan ligt in de 10-jaars evaluatie van de MRDH (uitgevoerd door Berenschot).

Motivering

20 gemeenten hebben een zienswijze op het actieplan evaluatie MRDH gegeven. Eén gemeente heeft geen zienswijze ingediend. Door een groot aantal gemeenten is aangegeven dat ze het doorlopen proces waarderen.

Rode draden uit de zienswijzen

Een aantal gemeenten geeft aan dat er geen aanleiding is om een verdere inhoudelijke zienswijze in te dienen. Op een viertal onderwerpen wordt door meerdere gemeenten ingegaan:

- 1. Participatie**
- 2. Lidmaatschap steunraadsleden van adviescommissies**
- 3. Ambitie versus schaarse ambtelijke capaciteit en middelen**
- 4. Positie van Economisch Vestigingsklimaat**

Ad 1 Participatie

De meeste gemeenten zijn positief over participatie an sich. De meningen verschillen echter wie deze participatie vormgeeft. Diverse gemeenten hebben aangegeven dat participatie een

taak is van de gemeente zelf, niet van de MRDH. In het actieplan is opgenomen dat op basis van de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie van de Mobiliteitsvisie, de MRDH nadere voorstellen zal doen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten – aangevuld met welke partij die participatie vormgeeft; de MRDH of de gemeenten. Aan de adviescommissies zal advies gevraagd worden bij de uitwerking van dit participatiebeleid. Verder zal waar mogelijk in de adviesvragen aan hen expliciet aandacht worden besteed aan het thema participatie.

Omdat in het actieplan is opgenomen dat eerst de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie afgewacht wordt, wordt voorgesteld hierna pas definitieve stellingname over participatie in te nemen.

Ad 2 Deelname steunraadsleden aan adviescommissies

In het actieplan staat een opening voor vertegenwoordiging onder voorwaarden van gemeenten door steunraadsleden (c.q. burgerraadsleden) in de adviescommissies. Enkele gemeenten zijn hier sterk voorstander van en enkele gemeenten sterk tegenstander, waarbij het perspectief verschilt van bredere en betere verdeling van werkzaamheden tussen (steun-)raadsleden tot gevraagde aandacht voor het belang van democratische legitimatie, juist ook bij een positionering van steunraadleden.

Het – bij wijze van uitzondering – toelaten van steunraadsleden tot de adviescommissies kan worden opgevat als een pragmatisch compromis, dat mogelijk afbreuk doet aan het belang van democratische legitimiteit. Reeds voorafgaand aan de evaluatie liepen de opvattingen over dit onderwerp sterk uiteen. Bij het opstellen van het actieplan is getracht om voorstellen te doen die zoveel mogelijk herkenbaar en werkbaar zijn voor alle 21 deelnemende gemeenten. Dit heeft geleid tot een compromis. De doorlopen zienswijzeprocedure heeft de gelegenheid geboden om te toetsen hoe de voorstellen worden ontvangen en om de verschillende overwegingen en belangen zorgvuldig in beeld te brengen.

Om steunraadsleden in de adviescommissie toe te staan, is aanpassing van de GR vereist. Een aanpassing van de GR vereist unanimiteit in de besluitvorming, hetgeen als niet kansrijk wordt beschouwd gezien de expliciete verdeeldheid hierover tussen gemeenten. Derhalve is het voorstel aan het AB het actieplan te wijzigen en de opening voor steunraadsleden te schrappen.

Ad 3 Ambitie versus schaarse ambtelijke capaciteit en middelen

De groeiopgave van de regio en de daarbij behorende door de MRDH uitgesproken ambities zijn groot en de ambtelijke capaciteit en middelen zijn schaars. Diverse gemeenten pleiten voor een zorgvuldige afweging op basis van de taken van de MRDH. De MRDH onderschrijft dit. In zowel de Strategische Agenda als de uitvoerende visies op Mobiliteit als Economisch Vestigingsklimaat zijn scherpe keuzes gemaakt of worden voorstellen gedaan op inhoud en rol. Aanvullend gelden deze opgaven ook voor onze inliggende gemeenten en belangrijke stakeholders. De noodzakelijke en urgente opgaven in onze regio vragen echter wel om uitvoeringskracht, dat door o.a. arbeidsmarktkrapte en financiële kortingen bij de overheid onder druk staat. Om die reden is afgelopen periode initiatief genomen tot MRDH Support en zal MRDH op basis van Berenschot voorstellen doen om de werkorganisatie op niveau te brengen. Daarbij wordt gekeken naar de oorspronkelijke afspraken en ingeloste verwachtingen over de omvang van de organisatie in relatie tot de (on-)mogelijkheden van toeleverantie vanuit de gemeenten en in vergelijking met de Vervoerregio Amsterdam.

Uitgangspunt daarbij is dat deze beweging niet leidt tot beperking van programma- en projectbudgetten en/of verzwaring van de gemeentelijke bedrage (EV).

Voorgesteld wordt voortdurend aandacht voor zorgvuldige afweging bij de inzet van capaciteit en middelen te houden. De ingediende zienswijzen geven geen aanleiding om het actieplan op dit punt aan te passen.

Ad 4. Positie van het Economisch Vestigingsklimaat

Diverse gemeenten maken kritische opmerkingen over de achterblijvende effectiviteit van het beleid rond het economisch vestigingsklimaat. Hierbij worden de conclusies uit het evaluatierapport van Berenschot aangehaald. Er wordt aangegeven dat hier de meeste verbetering gewenst is. Andere gemeenten geven met nadruk aan dat de gemeentelijke inwonersbijdrage aan het economisch vestigingsklimaat van MRDH op lijsten staat met niet wettelijke taken, en dus mogelijk ingezet kunnen gaan worden als bezuinigingspost. Andere gemeenten pleiten vooral voor een integrale benadering van het economisch vestigingsklimaat met het mobiliteitsbeleid.

Met de visie op Economisch Vestigingsklimaat komt de MRDH – in afstemming en samenspraak met de 21 gemeenten en stakeholders – tot voorstellen over de focus, afbakening en rol van MRDH. Het vergroten van impact om de regionale opgaven te beantwoorden is daarbij nadrukkelijk uitgangspunt. Na het zomerreces wordt beoogd deze visie, samen met de Mobiliteitsvisie in procedure te brengen. De integraliteit tussen de beide beleidsvelden wordt inhoudelijk en procesmatig versterkt. Aanvullend worden voorstellen gedaan op de bekostiging van de taken en organisatie van Economisch Vestigingsklimaat die recht doen aan de inhoudelijke opgaven, reflecties vanuit Berenschot, de zorgen van gemeenten over hun financiële perspectieven én het belang van meerjarige continuïteit.

Het stopzetten van de bijdrage aan het programma Economisch Vestigingsklimaat kan overigens geen eenzijdige beslissing van een individuele gemeente zijn, aangezien deze bijdrage voortvloeit uit gezamenlijk vastgestelde afspraken binnen de Gemeenschappelijke Regeling MRDH.

Voorgesteld wordt de lijn in het actieplan aan te houden aangezien de acties gericht zijn op versterking. De ingediende zienswijzen geven geen aanleiding om het actieplan op dit punt aan te passen.

Financiën

Het uitvoeren van het actieplan heeft geen financiële consequenties. Uitgangspunt voor de (beperkte) versterking van de formatie heeft geen consequenties voor gemeentelijke bijdrage (EV) en wordt gezocht in de ruimte voor externe inhuur en/of voor studie en onderzoek.

Communicatie

Via de gebruikelijke commissies worden gemeenteraden en andere belanghebbenden geïnformeerd over de acties die worden uitgevoerd als gevolg van de evaluatie.

Bijlagen

1. Zienswijzen actieplan evaluatie MRDH
2. Actieplan evaluatie MRDH

Gevolgdde procedure

Bestuurscommissie 11 juni 2025 – ter info

Dagelijks bestuur	30 juni 2025
Ambt. klankbordgroep	15 mei 2025
Zienswijzetermijn	10 februari 2025 tot en met 7 april 2025
Adviescommissie	4 juni 2025
Anders, te weten	n.v.t.

Verdere procedure

Dagelijks bestuur	30 juni 2025
Algemeen bestuur	11 juli 2025
Anders, te weten	n.v.t.

Bekendmaking

- Openbaar besluit: ☒ ja ☐ nee
- Wettelijke bekendmaking: ☐ ja ☒ nee

Contactpersoon

- Bas Nootenboom
- B.nootenboom@mrdh.nl
- 088 5445 100

Onderwerp	Actieplan evaluatie MRDH
------------------	--------------------------

Bestuurlijke trekker	Marja van Bijsterveldt
Aard	Besluitvormend

Gevraagd besluit

Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

1. De nota van beantwoording van de zienswijzen van de gemeenten op het actieplan evaluatie MRDH vast te stellen;
2. Het actieplan evaluatie MRDH vast te stellen.

Context

Het ontwerp actieplan evaluatie MRDH is op 10 februari 2025 door het algemeen bestuur aangeboden aan de gemeenteraden met de uitnodiging om uiterlijk 7 april 2025 een zienswijze kenbaar te maken. De gebundelde zienswijzen zijn als bijlage toegevoegd. De in de nota van beantwoording voorgestelde wijzigingen zijn verwerkt in het actieplan evaluatie MRDH.

Relatie met de taakvelden MRDH en de Strategische Agenda

Het actieplan evaluatie MRDH heeft geen directe relatie met de inhoudelijke koers en focus uit de Strategische Agenda. De aanleiding voor het actieplan ligt in de 10-jaars evaluatie van de MRDH (uitgevoerd door Berenschot).

Motivering

20 gemeenten hebben een zienswijze op het actieplan evaluatie MRDH gegeven. De ontvangen zienswijzen zijn (gebundeld) als bijlage toegevoegd. In de gezamenlijke adviescommissie (Va en EV) van 4 juni is het volgende advies gegeven: **volgt**

Allereerst is door een groot aantal gemeenten aangegeven dat ze het doorlopen proces waarderen. Een aantal gemeenten geeft aan dat er geen aanleiding is om een verdere inhoudelijke zienswijze in te dienen.

Andere zienswijzen geven op een paar onderdelen aanleiding om het actieplan evaluatie MRDH aan te passen:

1. In strategische visiedocumenten nemen we zoveel mogelijk concrete, meetbare en haalbare doelen op;
2. De mogelijkheid om steunraadsleden te benoemen als lid van de adviescommissie wordt geschrapt;
3. We voeren een verkenning uit naar de (on)mogelijkheden van het verstrekken van een vergoeding aan adviescommissieleden. We agenderen een bestuurlijke memo over dit onderwerp in de overleggremia van de MRDH.

Financiën

Het uitvoeren van het actieplan heeft geen financiële consequenties. Uitgangspunt voor de (beperkte) versterking van de formatie heeft geen consequenties voor gemeentelijke bijdrage (EV) en wordt gezocht in de ruimte voor externe inhuur en/of voor studie en onderzoek.

Communicatie

- Na vaststelling wordt de nota van beantwoording en het actieplan evaluatie MRDH gedeeld met de 21 gemeenteraden.
- Via de gebruikelijke commissies worden gemeenteraden en andere belanghebbenden geïnformeerd over de acties die worden uitgevoerd als gevolg van de evaluatie.

Bijlagen

1. Nota van beantwoording zienswijzen actieplan evaluatie MRDH
2. Actieplan evaluatie MRDH
3. Gebundelde zienswijzen

Gevolgde procedure

Bestuurscommissie	11 juni 2025 – ter info
Dagelijks bestuur	30 juni 2025
Ambtelijk overleg	Klankbordgroep: 15 mei 2025 Coördinatorenoverleg: 26 juni 2025
Zienswijzetermijn	10 februari 2025 tot en met 7 april 2025
Adviescommissie	4 juni 2025
Anders, te weten	n.v.t.

Verdere procedure

Zienswijzetermijn	n.v.t.
Adviescommissie	n.v.t.
Dagelijks bestuur	n.v.t.
Algemeen bestuur	n.v.t.
Anders, te weten	n.v.t.

Bekendmaking

- Openbaar besluit: ☒ ja ☐ nee
- Wettelijke bekendmaking: ☐ ja ☒ nee

Contactpersoon

- Bas Nootenboom
- b.nootenboom@mrddh.nl
- 088 - 5445100

Ontwerp-Actieplan

Evaluatie Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag

10 februari 2025

Samenvatting

De 21 gemeenten in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag werken 10 jaar samen aan het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Zoals bij de start van de samenwerking is afgesproken, is de toegevoegde waarde van de MRDH-samenwerking geëvalueerd en bespreken we verbetermogelijkheden.

Begin 2024 is aan Berenschot gevraagd een onafhankelijk feitenonderzoek te doen. De hoofdconclusies van dit onderzoek zijn:

- **Positieve waarde samenwerking MRDH:** Het Berenschot-onderzoek bevestigt de bestaanswaarde en meerwaarde van de samenwerking binnen de MRDH, vooral binnen Verkeer & Vervoer en Economisch Vestigingsklimaat. In een roerige tijd zijn veel resultaten behaald. Een aantal doelen is niet gehaald door te hoge ambities, afhankelijkheden van andere partijen en de impact van de coronacrisis. Al met al is er bestaanswaarde en meerwaarde voor de MRDH en dus voldoende reden om de regionale samenwerking voort te zetten.
- **Resultaten op Verkeer en Vervoer:** Significante prestaties zijn behaald, zoals verbeteringen in het netwerk (E-lijn, Hoekse Lijn) en betrokkenheid in belangrijke projecten (MIRT-investeringen in de spoorlijn Leiden-Dordrecht). De samenwerking wordt van grote waarde geacht, waarbij in het bijzonder waardering uit wordt gesproken over de wijze waarop de MRDH de leiding nam in de woelige Coronaperiode, al werden sommige doelen als te ambitieus gezien.
- **Economisch vestigingsklimaat en strategie:** Er zijn resultaten geboekt voor de economische vernieuwing, maar de impact blijft beperkt door een gebrek aan gedeelde visie en de focus op operationele, kleinere projecten. Met een nieuwe Strategische Agenda, de vernieuwde bijdrageregeling en de start van een proces voor een gezamenlijke visie op het economisch vestigingsklimaat zijn bestuurlijk gedragen stappen gezet voor versterking van de samenwerking en vergroting van de impact.
- **Legitimiteit en organisatie:** Formeel is de samenwerking binnen MRDH sterk gelegitimeerd, maar de ervaren legitimiteit en betrokkenheid blijven aandachtspunten. De organisatie functioneert goed en levert kwaliteit, maar uitdagingen in balans tussen ambities en beschikbare capaciteit en middelen blijven aandachtspunten.

De onderzoeksresultaten en de reflecties van Berenschot zijn gebruikt voor regionale en lokale gesprekken met de raadsleden, wethouders, burgemeesters en ambtelijk adviseurs. De inbreng uit die gesprekken is gebruikt om dit ontwerp-actieplan voor de doorontwikkeling van de MRDH op te stellen. Het actieplan is uitgewerkt via vijf actielijnen:

1. Versterking ambtelijke organisatie MRDH
2. Samenwerking bij de Vervoersautoriteit
3. Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat
4. Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid
5. Participatie en inwonersbetrokkenheid

Met dit actieplan blijft de MRDH investeren in een goed functionerende Gemeenschappelijke Regeling die een bijdrage levert aan de twee pijlers van de MRDH, namelijk het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Begin 2025 biedt het MRDH-bestuur dit actieplan ter zienswijze aan de raden van de 21 deelnemende gemeenten aan. Daarna besluit het MRDH bestuur definitief over het actieplan en wordt gestart met het uitvoeren van de actielijnen.

1. Inleiding

De afgelopen 10 jaar heeft de MRDH zich ontwikkeld naar een stabiele speler in de netwerken op het gebied van verkeer en vervoer en economisch vestigingsklimaat. Waar de eerste vijf jaar in het teken stonden van de opbouw van de samenwerking en de bijbehorende werkorganisatie, zijn de afgelopen jaren belangrijke resultaten behaald. Met aanbevelingen uit twee interne tussenevaluaties en onderzoeken van de rekenkamers van de gemeenten Rotterdam en Den Haag is de afgelopen jaren ingezet op verbeteringen in de inhoudelijke koers en de daarbij behorende samenwerking:

- Inzet op inhoud (een nieuwe Strategische Agenda met een uitnodigend en verbindend proces en nieuwe visies op het gebied van de twee pijlers van de MRDH);
- Inzet op bestuurlijke samenwerking (versterking van de positie en betrokkenheid van de raden);
- Inzet op nieuwe thema's zoals brede welvaart. Deze thema's zijn de afgelopen periode, in nauwe samenspraak met de gemeenten, door de MRDH opgepakt;
- Inzet op vergroten van de uitvoeringskracht. Met de inzet van MRDH support als flexpool helpt de MRDH gemeenten bij de uitvoering van projecten die bijdragen aan de Strategische Agenda.

Die inzet rendeert soms nog niet maximaal en dat geeft ruimte voor verbetering.

In november 2023 is de evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag gestart. Berenschot heeft een op feiten gebaseerd onderzoek uitgevoerd met als doel inzichtelijk te maken of de doelen die we met elkaar in 2014 hebben gesteld zijn behaald. En ook hoe de samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld.

Het onderzoek van Berenschot vormde een goede basis voor regionale en lokale gesprekken met de raadsleden, wethouders, burgemeesters en ambtelijk adviseurs over de verdere ontwikkeling van samenwerking binnen de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Op basis van dit onderzoek en de gesprekken die zijn gevoerd is het voorliggende actieplan 'Evaluatie GR MRDH' opgesteld. Een actieplan dat, in aanvulling op eerder uitgevoerde evaluaties, een antwoord geeft op de vragen waar de MRDH voor aan de lat staat als het gaat om regionale samenwerking.

2. Samenwerking binnen de MRDH heeft meerwaarde

Het onderzoek van Berenschot laat zien dat de samenwerking binnen de MRDH bestaanswaarde en meerwaarde heeft, zowel op Verkeer en Vervoer als op Economisch Vestigingsklimaat. In tien jaar tijd zijn vanuit collectieve kracht van de 21 gemeenten volop activiteiten ontplooid en zijn binnen de beide pijlers veel resultaten geboekt. Het onderzoek geeft dan ook een positief antwoord op de vraag of er voldoende redenen zijn om de samenwerking binnen de MRDH te continueren.

Niet alle doelstellingen zoals die in 2014 zijn benoemd zijn behaald, met uiteenlopende verklaringen. Zo waren sommige doelstellingen dusdanig ambitieus geformuleerd dat ze nooit haalbaar bleken, niet solitair vanuit alleen MRDH bereikt konden worden, dan wel te grote afhankelijkheden kenden. Tenslotte heeft Corona veel impact gehad op de realiseerbaarheid van de doelstellingen.

Aanvullend op de hoofdlijn trekt Berenschot de volgende conclusies:

- Verkeer en vervoer: Er is op dit beleidsterrein veel gepresteerd binnen een woelige context. Grote versterkingen in het netwerk zoals de E-lijn en de Hoekse Lijn worden gewaardeerd, net als de prominente rol van MRDH in de MIRT-investeringen zoals de Oude Lijn, de Oeververbinding Rotterdam en de CID-Binckhorst. Ook in de gebiedsuitwerkingen Westland en Voorne-Putten heeft de MRDH een belangrijke, trekkende rol gespeeld. De rol van de MRDH tijdens de Coronaperiode wordt gewaardeerd en is van belang geweest. De MRDH heeft daarnaast een bijdrage geleverd aan een samenhangend verkeer en vervoersnetwerk, de samenwerking wordt zeer gewaardeerd. Het zicht van gemeenten op het dagelijks werk dat binnen deze pijler wordt verricht is beperkter. Berenschot constateert dat sommige ambities soms te groot zijn gebleken (bijvoorbeeld op het gebied van verkeersveiligheid en kwaliteit van stations).
- Economisch vestigingsklimaat: Ook binnen deze pijler zijn herkenbare resultaten geboekt en is een bijdrage geleverd aan de economische vernieuwing van de regio. De samenwerking binnen deze pijler wordt gewaardeerd. Tegelijkertijd stelt Berenschot vast dat de impact van de MRDH op het economisch vestigingsklimaat en de concurrentiepositie beperkt is. Oorzaken zijn een onvoldoende collectief gedeelde visie en een nadruk op de operationele kant (bijvoorbeeld via de bijdrageregeling, die gericht was op veelal kleinere projecten). Berenschot stelt vast dat belangrijke, eerste stappen zijn gezet om hier een verandering in aan te brengen, namelijk:
 - met een nieuwe Strategische Agenda – waarin meer focus is aangebracht op de thema's waar de MRDH toegevoegde waarde in kan hebben (ruimte voor werken, arbeidsmarkt en onderwijs en innovatie en MKB);
 - met het besluit van de Bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat op 3 juli 2024 om te komen tot een visie op het economisch vestigingsklimaat is hier ook al op ingespeeld: naar een meer gezamenlijke visie op het vestigingsklimaat in de MRDH.
- Democratische legitimiteit: Berenschot stelt vast dat de samenwerking binnen de MRDH in formele zin sterk is gelegitimeerd, op zichzelf en in vergelijking met andere gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden. Dit komt tot uitdrukking in de veelheid aan onderwerpen waarop zienswijzen kunnen worden ingediend, het belang wat door het Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies wordt gehecht aan advisering van de Adviescommissies en de instrumenten die gemeenteraden hebben om bij te sturen. Tegelijkertijd concludeert Berenschot ook dat de ervaren legitimiteit (op

onderdelen) beperkt is. Hier zit dus een duidelijke discrepantie tussen. MRDH heeft de afgelopen jaren diverse wijzigingen doorgevoerd in haar werkwijze die een positieve bijdrage hebben geleverd. Een andere conclusie is dat participatie en het betrekken van andere partners punten van aandacht zijn. Rondom de mobiliteitsvisie is een pilot op het gebied van participatie uitgevoerd.

- Organisatie en samenwerking: De samenwerking binnen de MRDH heeft zich sterk ontwikkeld en het daarbij behorende besluitvormingsproces werkt naar behoren. Tegelijkertijd is er weliswaar sprake van een lichte, effectieve en efficiënte samenwerking (zoals ooit beoogd bij de oprichting van de MRDH), maar is de besluitvorming complex. Gelet op de grote belangen, behoeften van gremia en publieke middelen (>€ 600 miljoen/jaar) geeft Berenschot aan dat dit verklaarbaar en logisch is. De ambtelijke organisatie is ondersteunend aan de samenwerking en wordt door de 21 gemeenten en partners zeer gewaardeerd. Berenschot constateert ook dat het belangrijk is dat de wensen en de geuite ambities van het bestuur en de beschikbare ambtelijke capaciteit niet volledig in balans zijn.

3. Thema's voor doorontwikkeling van de Gemeenschappelijke Regeling MRDH

In 10 jaar tijd heeft de MRDH een plaats bemachtigd in het bestuurlijke veld van onze regio. Berenschot geeft een aantal reflecties mee die uitwerking krijgen in het actieplan. De reflecties zijn:

1. Versterking democratische legitimiteit

De evaluatie van de samenwerking binnen de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) wijst op de noodzaak om blijvend aandacht te hebben voor de (versterking van de) democratische legitimiteit, aangezien veel deelnemers deze als onvoldoende ervaren ondanks de formele legitimatie. Er wordt aanbevolen om de betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden te vergroten via directe participatie binnen MRDH, mogelijk door een participatieverordening. Dit kan worden ondersteund door verduidelijking van de rol van adviescommissies en verbeterde informatievoorziening, zoals visuele rapportages en een gemeentelijke klankbordgroep. Tot slot wordt geadviseerd het debat meer te richten op inhoudelijke doelen en concrete resultaten om de ervaren legitimiteit te verbeteren, inclusief het sterker invullen van de eigen rol en verantwoordelijkheid door de 21 gemeenten.

2. Koers EV

De evaluatie van het Economisch Vestigingsklimaat binnen de MRDH toont aan dat, hoewel er resultaten zijn, de impact beperkt blijft. Er wordt geadviseerd om de ambities te herzien langs twee keuzes: ten eerste, de afweging tussen operationele resultaten versus strategische impact, waarbij een bredere strategische focus een duurzame economische ontwikkeling kan stimuleren en aansluiten bij de MRDH-ambitie van grotere invloed op nationaal en Europees niveau. Ten tweede, de keuze tussen een sectorale benadering of een integrale aanpak, waarbij de laatste zou zorgen voor samenwerking op meerdere

thema's, zoals ruimtelijke ontwikkeling en recreatie, wat de samenhang tussen economie, bereikbaarheid en leefbaarheid versterkt en de regio economisch robuuster maakt.

3. Rol MRDH naar buiten toe

De MRDH heeft mogelijkheden om het economische en maatschappelijke netwerk sterker te verbinden met het bestuurlijke netwerk, wat een actievere rol vereist in het onderhouden van regionale samenwerkingsverbanden. Een strategische en integrale benadering van het economisch vestigingsklimaat kan worden ondersteund door het organiseren van bijeenkomsten zoals een "Economische top" om gezamenlijke ambities te bespreken en een centrale positie in het netwerk te versterken. Verder kan MRDH haar netwerkpositie verder vergroten door intensievere contacten met belangrijke stakeholders, zoals omliggende regio's, ministeries, bedrijven en kennisinstellingen, te onderhouden via gericht stakeholdermanagement en consistente betrokkenheid bij besluitvormingsprocessen. De basis is er, er liggen kansen om deze positie verder te versterken en te verbinden aan de opgaven waar de MRDH aan werkt.

4. Keuze over de inzet van capaciteit

De strategische keuzes van de MRDH voor het economisch vestigingsklimaat en haar externe rol beïnvloeden direct de beschikbare capaciteit, waarbij een grotere strategische focus meer tijd en middelen vergt en mogelijk ten koste gaat van operationele taken. Gezien de huidige beperkte capaciteit moet er een zorgvuldige afstemming plaatsvinden tussen strategie, operationele taken en het beschikbare budget.

4. Actieplan

Op basis van de positief-kritische reflecties uit de eerste fase van de evaluatie is, met behulp van bestuurlijke en ambtelijke werksessies en gesprekken met diverse gemeenteraden, een actieplan voor de doorontwikkeling van de MRDH opgesteld. Met dit actieplan blijft de MRDH investeren in een goed functionerende Gemeenschappelijke Regeling die een bijdrage levert aan de twee pijlers van de MRDH, namelijk het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Met dit actieplan dragen we bij aan de gezamenlijke missie uit de Strategische Agenda, namelijk: *'Meer welvaart én welzijn voor de mensen die in de metropoolregio Rotterdam Den Haag wonen, werken en leven nu en in de toekomst door verdere samenwerking, betere fysieke verbindingen en versterking van het economisch vestigingsklimaat en de regionale samenhang'*.

Het actieplan is uitgewerkt via vijf actielijnen:

1. Ontwikkeling organisatie MRDH
2. Samenwerking bij de Vervoersautoriteit
3. Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat
4. Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid
5. Participatie en inwonersbetrokkenheid

In het actieplan zijn per thema concrete acties opgenomen die een bijdrage moeten leveren aan de doorontwikkeling van de MRDH.

1. Ontwikkeling organisatie MRDH

De opgaven voor de MRDH zijn groot. De positie die de MRDH de afgelopen jaren heeft ingenomen in het bestuurlijk landschap is waardevol, maar kan nog meer toonaangevend zijn. Met de toenemende impact van Europese, nationale en provinciale opgaven op de twee pijlers van de MRDH is de druk op de organisatie steeds groter aan het worden. Opgaven op nationaal niveau vragen om een ad hoc, gerichte, inhoudelijk gedreven lobby die resultaten oplevert, maar zorgt dat de capaciteit van de MRDH onder druk staat. Daarnaast zien we dat de capaciteit bij gemeenten voor de twee pijlers afneemt (soms door bezuinigingen, soms door lastig in te vullen vacatures). Voor de beide pijlers geldt dat daarom een versterking van de eigen organisatie voorwaardelijk is om invulling te geven aan de grote opgaven.

Dit betekent twee dingen:

- Berenschot stelt vast dat de ambtelijke capaciteit van de MRDH knelt. Dit maakt dat de wendbaarheid en de flexibiliteit van de MRDH niet altijd even groot is, terwijl veel opgaven dit vragen. Daarom is het voorwaardelijk om te onderzoeken of en zo ja op welke wijze de verdere ontwikkeling van de organisatie (inclusief de bijbehorende ambtelijke capaciteit en de competenties op strategisch niveau) vormgegeven moet worden.
- Om de effectiviteit en slagkracht van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) te vergroten, is het essentieel om gerichte keuzes te maken in de inzet van schaarse capaciteit en middelen. Door slim te prioriteren, kunnen we onze beschikbare middelen effectiever benutten en daarmee de kwaliteit van projecten en besluitvorming verbeteren. Het is van belang dat deze keuzes aansluiten op de langetermijnvisie van de regio en bijdragen aan duurzame groei en ontwikkeling.

Suggestie	Voorgestelde aanpak
Maak een voorstel over de verdere ontwikkeling van de ambtelijke organisatie in het licht van de maatschappelijke opgaven en de impact van Europees, nationaal en provinciaal beleid op de MRDH	• De MRDH zal voorstellen doen die een bijdrage leveren aan de gewenste versterking van de ambtelijke organisatie. Daarbij wordt ingegaan op de benodigde competenties en de benodigde capaciteit. Uitgangspunt daarbij is een strategische versterking waardoor ook de uitvoeringskracht van de gemeenten zal worden vergroot. Daarbij worden voorstellen gedaan vanuit het perspectief dat de belasting

	van de project- of programmamiddelen dan wel de bijdrage van gemeenten (aan EV) niet negatief worden belast. • Ook zal worden voorgesteld om MRDH support structureel onderdeel uit te laten maken van de organisatie van de MRDH, met een doorgroei naar maximaal 15 fte. Daarmee kan een bijdrage worden geleverd aan de capaciteitsvraagstukken bij gemeenten op de thema's mobiliteit en economie.
--	---

2. Samenwerking bij de Vervoersautoriteit (Va)

Samenwerken tussen de gemeenten en de MRDH biedt grote voordelen voor het oplossen van regionale vraagstukken. Door kennis en ervaringen te delen kunnen effectievere en efficiëntere oplossingen worden ontwikkeld, zeker nu de ambtelijke capaciteit onder druk staat. De MRDH speelt een cruciale rol als coördinator en verbinder in regionale verkeer- en vervoerdossiers. Om optimaal resultaat te behalen moeten duidelijke doelstellingen worden gesteld, prioriteiten bepaald en moet strategisch worden samengewerkt. Het is essentieel dat de meerwaarde van de samenwerking zichtbaar is en blijft.

De komende jaren staan in het teken van het realiseren van een toekomstbestendige mobiliteit voor onze regio. Door een verbreding van de samenwerking met diverse partijen, zoals het bedrijfsleven en kennisinstellingen, kunnen we de ambities uit de mobiliteitsvisie waarmaken. Via het proces van de mobiliteitsvisie zijn al veel betrokkenen aangehaakt, en ook tijdens de uitvoering zullen deze partijen een actieve rol spelen. Dit geeft ons de kans om gezamenlijk innovatieve en duurzame oplossingen te ontwikkelen die bijdragen aan een betere bereikbaarheid en leefbaarheid van onze regio.

Om de juiste focus te behouden, wordt er binnen de pijler Vervoersautoriteit een scherpere prioritering aangebracht in de thema's. Zo kunnen we onze inspanningen beter richten op de onderwerpen met de grootste impact en bouwen we samen aan een efficiënter en toegankelijker vervoerssysteem. Verkeersveiligheid en duurzaamheid zijn daarbij thema's die bij uitstek om een sterkere regionale aanpak vragen.

Dit leidt tot de volgende acties:

Suggestie	Voorgestelde aanpak
Maak een mobiliteitsvisie waarbij aandacht wordt besteed aan: - de samenwerking met andere partijen zoals het bedrijfsleven en kennisinstellingen, zodat deze actief	• Via het proces van de mobiliteitsvisie is een breed palet aan partijen betrokken, deze partijen worden ook betrokken bij de uitvoering van de mobiliteitsvisie. • Verder gaan we samenwerkingsagenda's opstellen met allianties en natuurlijke partners zoals het Havenbedrijf, Greenport

bijdragen aan de uitvoering van de mobiliteitsvisie - een scherpere prioritering in de onderwerpen binnen de pijler Va	West-Holland, VNO NCW, omliggende regio's, etc. • Via het proces van de Mobiliteitsvisie wordt, via een aantal keuzes, een scherpere prioritering aangebracht in de activiteiten van de MRDH
Geef vervoerders via concessies een actieve communicatieplicht over de (lange termijn) ontwikkeling van het lijnennet. Met als doel dat gemeenten en de MRDH daarover in gesprek kunnen en vroegtijdig op de ontwikkeling van vervoerplannen kunnen bijsturen. En gemeenten gelegenheid hebben voor vroegtijdige communicatie met inwoners.	• Onderzocht gaat worden of en zo ja op welke wijze met vervoerders afspraken gemaakt kunnen worden over een actieve communicatieplicht en daarnaast of dit onderdeel moet worden van toekomstige concessies. Bij de totstandkoming van de nieuwe concessies zal dit onderwerp van bestuurlijke weging zijn; dit gesprek zal worden gevoerd vanuit de rollen die de partijen (opdrachtnemende vervoerders, opdrachtgever MRDH en deelnemende gemeenten) vervullen.

3. Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat (Ev)

De opgaven binnen de pijler economisch vestigingsklimaat zijn groot. Daarom is het noodzakelijk om de impact van de activiteiten binnen de pijler te vergroten. Collectief eigenaarschap van de 21 gemeenten is cruciaal en kan vergroot worden door het maken van een nieuwe visie op het economisch vestigingsklimaat en het verschuiven van de focus naar meer strategische samenwerking. De visie moet daarnaast de basis bieden voor fundamentele vernieuwing van het uitvoeringsinstrumentarium en leiden tot concrete, meetbare doelstellingen die de impact van de inzet van de MRDH op het economisch vestigingsklimaat zichtbaar maken.

Verder is er behoefte aan een structurele investering in strategievorming, lobby en het regionale economische netwerk, zowel binnen als buiten de MRDH. Een betere verbinding met het bedrijfsleven en een focus op één of twee grote regionale projecten in plaats van meerdere lokale projecten kunnen helpen om de economische profilering en zichtbaarheid te vergroten.

Binnen de ambtelijke samenwerking bestaat behoefte aan meer ruimte voor ambtelijke ontwikkeling en beter gebruik van de aanwezige expertise binnen gemeenten. Om de regionale samenwerking verder te versterken, wordt voorgesteld een lange termijn agenda op te stellen, scherpe keuzes te maken en meer inzicht te krijgen in lopende processen. Dit bevordert de samenwerking en geeft meer ruimte voor scherpe gesprekken over de economische ontwikkeling van de regio.

Zowel ambtelijk als bestuurlijk worden thematische sessies vaker ingezet om strategische besprekingen te faciliteren en meer transparantie te bieden, wat leidt tot betere onderlinge afstemming.

Dit leidt tot de volgende acties:

Suggestie	Voorgestelde aanpak
Maak een economische visie van ons allemaal, met daarin aandacht voor: • Vergroten zichtbaarheid impact investeringen economisch vestigingsklimaat (inclusief resultaten bijdrageregeling) • Verbeterde verbinding met het bedrijfsleven en netwerkfunctie • Grotere en bredere inzet met een focus die ook reikt tot op Europees niveau • Focus op grotere (icoon)projecten ter bevordering van het economisch profiel	• Deze voorstellen zijn betrokken bij aanpak van de nieuwe visie op het economisch vestigingsklimaat van de MRDH. In deze visie ligt – in lijn met de vastgestelde Strategische Agenda - de focus op impact, pijlers ruimte voor werken en aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt. Daarbij wordt ook gekeken hoe we de impact van onze bijdragen aan gemeentelijke projecten kunnen vergroten, ter bevordering van het economisch profiel van de regio. • Onderdeel van het proces is het vergroten van de zichtbaarheid van de impact van investeringen in het economisch vestigingsklimaat. Daartoe zullen voorstellen worden gedaan, gericht op het benutten van bestaande en nieuwe communicatiemiddelen. • Op basis van de visie op het economisch vestigingsklimaat worden voorstellen gedaan over de betekenis hiervan voor de ambtelijke organisatie. Het gaat daarbij onder meer om het vergroten van lobbykracht en de benodigde capaciteit en middelen.
Organiseer een economische top om: • inzicht te krijgen in hoe het economisch vestigingsklimaat versterkt kan worden • het netwerk op het thema economisch vestigingsklimaat te versterken	• In het proces om te komen tot een economische visie wordt een top georganiseerd met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, kennisinstellingen en medeoverheden om antwoord te geven op de vraag hoe we met elkaar het economisch vestigingsklimaat kunnen versterken. Deze top moet leiden tot een vernieuwde start in netwerkontwikkeling en -behoud.
Organiseer ambtelijke voorbereidende themasessies om te komen tot meer strategische bespreking en betere kennisdeling op het gebied van economisch vestigingsklimaat	• Dit voorstel wordt gekoppeld aan de verdere ontwikkeling van het ambtelijk overleg Ev.

4. Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid

De samenwerking binnen de MRDH is formeel goed gelegitimeerd. In lijn met het onderzoek van Berenschot worden daarom geen voorstellen gedaan tot aanpassing van de

governancestructuur. In lijn met eerdere tussenevaluaties en onderzoek van de Rekenkamers Rotterdam en Den Haag worden wel voorstellen gedaan om binnen de huidige GR de werkwijze te verbeteren, met als doel om de discrepantie tussen de formele legitimiteit en de ervaren legitimiteit te verkleinen. Het vergroten van betrokkenheid van raadsleden, partners en participanten is daarbij cruciaal. Ook het vernieuwen van het overleg tussen gemeentesecretarissen en griffiers speelt daarbij een belangrijke rol, gelet op de verbinding dit belangrijk kan zijn voor het verbeteren van de betrokkenheid van raadsleden bij de samenwerking binnen de MRDH.

Andere acties die worden voorgesteld zijn gericht op het verbeteren van de betrokkenheid van gemeenteraden, zoals het beter afstemmen van de adviescommissies op de raden en het proactief meegeven van kaders door de raad aan MRDH-vertegenwoordigers. Daarbij hebben de gemeenten een belangrijke rol. Zij kunnen ervoor zorgen dat raadsleden meer strategisch worden betrokken bij de inhoudelijke koers van de regio.

Het verminderen van de stukkenstroom en een verbeterd inwerkprogramma voor nieuwe leden van bestuurlijke vergaderingen zijn ook belangrijke voorstellen. Tenslotte zijn de voorstellen gericht op een betere afstemming binnen gemeenten en tussen raadsleden en MRDH-vertegenwoordigers om zo de betrokkenheid en de ervaren legitimiteit te vergroten.

Daarnaast speelt kennisdeling een belangrijke rol. Het opzetten van een regionale kennis- en databank en het monitoren van lopende projecten, inclusief het delen van tussentijdse uitkomsten via de P&C cyclus, zal bijdragen aan een versterkte kennisuitwisseling en continue verbetering van beleidsprocessen.

Dit leidt tot de volgende acties:

Suggestie	Voorgestelde aanpak
Zet in op verdere aanscherping en eenduidigheid en aantrekkelijkheid van de rol van (leden van) de adviescommissies	In vervolg op de al ingezette acties om de positie van de Adviescommissies te versterken zal de MRDH voorstellen doen om de rol van de adviescommissies te verduidelijken. Daarbij zal ook benoemd worden wat de MRDH van gemeenten verwacht waar het gaat om het verduidelijken van de rol. Dit moet leiden tot helderheid, eenduidigheid en meer enthousiasme voor het lidmaatschap van de adviescommissies. Onderdeel is onder andere hoe de advisering van de Ac's meer voorspelbaar kan worden.
Zet in op de verdere versterking van de interne afstemming binnen	Het is aan gemeenten om dit voorstel op te pakken, de MRDH zal op verzoek ondersteunen om deze interne afstemming te versterken

gemeenten (o.a. via de 'klankbordgroepen' ¹)	
Inventariseer de informatiebehoefte die gemeenteraden hebben en stem de informatievoorziening daar beter op af	De MRDH zal voorstellen doen hoe de stroomlijn/ informatievoorziening verder gestroomlijnd en afgestemd kan worden op de informatiebehoefte van gemeenteraden. Daarbij zal gezocht worden naar een balans tussen enerzijds stroomlijnen en behapbaar houden en anderzijds compleetheit van informatie gelet op de grote belangen die in veel gevallen aan de orde zijn.
Ontwikkel een generiek Introductieprogramma/ documentatie voor nieuwe leden vergadergremia MRDH	De MRDH organisatie zal een voorstel doen voor een generiek introductieprogramma wat 2-jaarlijks kan worden vernieuwd
Biedt ruimte voor de inzet van steunraadsleden, om de kans op betrokkenheid van raden te maximaliseren.	De MRDH biedt ruimte voor de inzet van steunraadsleden op nadrukkelijk verzoek van de burgemeester, waarbij maatwerk noodzakelijk is. Dit zal worden opgenomen in het reglement van orde van de Adviescommissies. De MRDH-werkorganisatie merkt op dat de keuze in uitzonderlijke gevallen ruimte te bieden voor steunraadsleden zich per se logisch verhoudt tot het vraagstuk van democratische legitimiteit.
Draag zorg voor goede monitoring (en deling) tussentijdse uitkomsten lopende projecten, met als doel de transparantie van de inzet van de MRDH te vergroten.	De MRDH zet de P&C cyclus nog nadrukkelijker in als instrument ten behoeve van de monitoring en deling van tussentijdse uitkomsten en lopende projecten. Daarbij wordt gekeken naar een vorm die het voor de diverse gremia eenvoudig leesbaar maakt.

5. Participatie en inwonersbetrokkenheid

Om de participatie van inwoners in de besluitvormingsprocessen van de MRDH te vergroten, is het essentieel om duidelijke richtlijnen en kaders op te stellen die de basis vormen voor participatie. Dit begint met het vaststellen van doelen, principes en methoden voor effectieve betrokkenheid. Prioriteit moet worden gegeven aan het definiëren van

¹ 'klankbordgroepen' = gemeentelijke afstemming tussen deelnemers aan de diverse overleggremia van de MRDH

verschillende participatieniveaus (zoals informeren, raadplegen, samenwerken en delegeren) en het bepalen welk niveau op welk moment het meest geschikt is. Een actieve benadering is hierbij noodzakelijk; participatie moet geen bijzaak zijn, maar een integraal onderdeel van het proces, waarbij ook de diversiteit van de regio wordt weerspiegeld in de betrokkenheid. Daarnaast moet het opnemen van participatie als vast onderdeel in de advisering opgenomen, met een duidelijke onderbouwing over hoe de participatie is meegenomen. Overigens is participatie nooit een doel op zich, per traject zal een afweging gemaakt moeten worden of inwonerspaticipatie toegevoegde waarde heeft en zo ja in welke vorm. De evaluatie van de pilot inwonerspaticipatie rond de mobiliteitsvisie speelt hierin een belangrijke rol.

Het betrekken van relevante belanghebbenden zoals inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven helpt bij het opbouwen van een breed gedragen visie op regionale vraagstukken. Monitoring en rapportage van participatie-initiatieven zorgen ervoor dat de effectiviteit hiervan inzichtelijk wordt en tijdig kan worden bijgestuurd. Innovatieve participatiemodellen kunnen helpen om specifieke groepen zoals jongeren meer bij de besluitvorming te betrekken.

Dit leidt tot de volgende acties:

Suggestie	Voorgestelde aanpak
• Neem in de Gemeenschappelijke Regeling een artikel op die een grond vormt voor het opstellen van een participatieverordening • Geef adviescommissies een kaderstellende rol bij de inzet van participatie in beleidstrajecten, programma's en projecten van de MRDH • Zet in op de betrokkenheid van diverse doelgroepen (in het bijzonder jongeren)	Op basis van de evaluatie van de pilot inwonerspaticipatie mobiliteitsvisie en de suggesties die zijn gedaan zal de MRDH nadere voorstellen doen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten. Daarbij zal ook aandacht worden besteed aan de rol van de adviescommissies. Waar mogelijk zal in de adviesvragen aan de Ac's aandacht worden besteed aan het onderwerp participatie. Tenslotte zal worden gezien of dit leidt tot een aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling.

Gemeente
Albrandswaard

Dagelijks Bestuur Metropoolregio Rotterdam Den Haag
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam
Verzonden per email: 5.1.2.e @mrdh.nl

Uw brief van: 11 februari 2025
Uw kenmerk: 2380882
Bijlage(n):

Ons kenmerk: 2025-019943
E-mailadres: 5.1.2.e @albrandswaard.nl
Datum: 22 april 2025

Onderwerp: Zienswijze gemeente Albrandswaard op evaluatie actieplan MRDH

Geacht bestuur,

Met uw brief van 11 februari 2025 heeft u het ontwerp actieplan evaluatie MRDH toegestuurd om ons gelegenheid te geven een zienswijze in te dienen.

Wij hebben het ontwerp actieplan behandeld in onze raadsvergadering van 22 april 2025.

Het ontwerp actieplan is voor ons reden tot het maken van de navolgende opmerkingen op de vijf in het plan uitgezette actielijnen.

1. Verdere ontwikkeling van de ambtelijke organisatie

De gemeente Albrandswaard staat positief tegenover de gekozen insteek van het doen van voorstellen voor versterking van de ambtelijke organisatie, zonder dat dit de project-of programmamiddelen of de bijdrage van de gemeenten belast. Versterking van de ambtelijke organisatie vergroot de wendbaarheid van de MRDH en dat is belangrijk voor het uitvoeren van de complexe opgaven op het gebied van vervoer en economie.

2. Samenwerken met de vervoersautoriteit

Het college van Albrandswaard heeft de deelname aan het proces voor het realiseren van een mobiliteitsvisie opgestart door in gesprek te gaan met de bestuurlijk verkenner van de MRDH, de heer Jan Luteijn. Onderdeel van het gesprek was hoe de in maart 2024 vastgestelde mobiliteitsvisie Albrandswaard zich verhoudt tot het realiseren van een mobiliteitsvisie van de MRDH. Onze inzet is dat de lokale en de regionale visie goed op elkaar aansluiten. Daarnaast zien wij graag dat de MRDH opgaven oppakt die gemeente-overstijgend zijn. Wij denken dan aan alle vormen van Publieke Mobiliteit, waaronder o.a. ook vervoer over water.

3. Samenwerken aan het economisch vestigingsklimaat

De gemeente Albrandswaard is voorstander van het ontwikkelen van een nieuwe visie van de MRDH op het economisch vestigingsklimaat. Wij zullen kritisch volgen hoe de op te stellen visie zich verhoudt tot de gemeentelijke opvattingen over het economisch vestigingsklimaat. Dit mede vanwege onze bijzondere ligging vlakbij de Rotterdamse haven, die scherpe keuzes nodig maakt over het type bedrijven dat Albrandswaard wil stimuleren zich binnen de gemeente te vestigen.

4. Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid

De gemeente Albrandswaard staat positief tegenover de mogelijkheid om in uitzonderlijke gevallen, op uitdrukkelijk verzoek van de burgemeester, steunraadsleden te kunnen betrekken bij de Adviescommissies van de MRDH. Wel vragen wij ons af welke uitzonderlijke situaties u voor ogen heeft. Wij verwachten dat de aanpassing van het reglement van orde van de Adviescommissies hierover meer duidelijkheid zal verschaffen.

Ook de inzet van de P&C cyclus als instrument ten behoeve van de monitoring en deling van tussentijdse uitkomsten en lopende projecten zien wij als een verbetering. Dat laat echter onverlet dat wij indien nodig ook graag tussentijds worden geïnformeerd.

5. Participatie en inwonersbetrokkenheid

Wij staan open voor uw voorstellen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten. De gemeente hecht veel waarde aan participatie op onderwerpen die onze inwoners direct raken. Wel worden wij graag op voorhand op de hoogte gehouden van de participatieprocessen waarbij onze inwoners worden betrokken. Dit om antwoord te kunnen geven op mogelijke vragen die rechtstreeks aan de gemeente worden gesteld.

Wij verzoeken het algemeen bestuur onze opmerkingen te betrekken bij zijn afweging over het vaststellen van het actieplan evaluatie MRDH.

Hoogachtend,

5.1.2.e

ndswaard 5.1.2.e

Witte

GESCAND

D.D. 22 APR 2025

GEMEENTEBARENDRECHT

Binnenhof 1, 2991 AA Barendrecht
 Postbus 501, 2990 EA Barendrecht
 14 0180 (Algemeen nummer)
 gemeente@barendrecht.nl
 www.barendrecht.nl
 Bank: 30.54.00.215 Rabobank
 (Iban: NL04RABO0305400215,
 swift/BIC: RABONL2U)
 KvK nummer: 24494374

Metropoolregio Rotterdam-Den Haag
 T.a.v. het algemeen bestuur
 Postbus 21012
 3001 AA ROTTERDAM

Verzonden

16-04-2025

Uw brief van: 11 februari 2025
 Uw kenmerk: 2380882
 Bijlage(n): -
 Onderwerp: Zienswijze Actieplan evaluatie MRDH

Ons kenmerk: 2025-016088
 Contactpersoon: 5.1.2e
 Cluster: Leefomgeving
 Doorkiesnummer: 14 0180
 Datum: 15 april 2025

Geacht algemeen bestuur,

Op 11 februari 2025 ontvingen wij uw aanbiedingsbrief en het ontwerpactieplan naar aanleiding van de evaluatie van de gemeenschappelijke regeling van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). U heeft ons in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.

Het ontwerpactieplan is besproken in onze raadsvergadering van 15 april 2025. Graag geven wij u ten aanzien van dit plan enkele aandachtspunten mee.

Versterken ambtelijke organisatie MRDH

De eerste actielijn uit het ontwerpactieplan betreft het versterken van de ambtelijke organisatie van de MRDH. Als de organisatie van de MRDH verder wordt ontwikkeld en mogelijk wordt vergroot, dan zal daarvan het gevolg zijn dat ook de productie (qua beleid, overleggen en projecten) toeneemt. Als die stap wordt gezet is het cruciaal om te toetsen of de gemeenten deze verhoogde productie kunnen bijbenen. Kleine gemeenten moeten nu vaak al kiezen welke overleggen worden bijgewoond. Het aantal overleggen neemt bij het vergroten van de organisatie van de MRDH mogelijk verder toe. Hierbij bestaat het risico dat dit de kwaliteit van de overleggen en het aanhaken tussen gemeenten en de MRDH niet ten goede komt. Dus een verhoogde productie kan ook afbreuk doen aan de kwaliteit van de samenwerking. Dit geven wij u graag ter overweging mee.

Samenwerking op het thema economisch vestigingsklimaat

Berenschot constateert in de rapportage van 2024 dat de urgentie om samen te werken aan het economisch vestigingsklimaat in de MRDH hoog is. Wij herkennen deze constatering, die in de derde actielijn wordt uitgewerkt, maar achten het van belang dat de MRDH goed onderzoekt wat de MRDH zelf kan en moet doen op dit vlak.

Bij de provincie Zuid-Holland, het Innovation Quarter (IQ) en het Ministerie van Economische Zaken, maar ook bij de gemeenten Rotterdam en Den Haag is op dit thema veel meer capaciteit en expertise aanwezig

dan wat de MRDH hierop kan bieden (met een team van circa 8 fte voor het economisch vestigingsklimaat). De opgave voor de MRDH ligt naar onze mening vooral in deze vraag: hoe kunnen 21 gemeenten tezamen de denk- en slagkracht op de slimste wijze organiseren?

Aandachtspunt ten aanzien van participatie

De MRDH wil meer aandacht besteden aan participatie, zo blijkt uit actielijn 5 van het ontwerpactieplan. Ondanks dat daarbij wordt gesteld dat participatie geen doel op zich is, worden in deze actielijn diverse acties benoemd die weinig bijdragen aan de kwaliteit en bewonersbetrokkenheid. Als voorbeeld kan worden aangehaald dat bij het opstellen van de Mobiliteitsvisie er veel tijd is gestoken in bewonersparticipatie door in alle gemeenten gesprekken te voeren met diverse bewoners. De inzichten die dit heeft opgeleverd zijn echter zeer lastig in te passen in een beleidsvisie, vooral omdat het om individuele ervaringen gaat. Het is wellicht beter om participatie via de gemeenteraden te organiseren. Een goed voorbeeld daarvan is het proces rondom de vervoerplannen van de bussen. Door die in de gemeenteraden te bespreken is er ruimte voor inspraak vanuit alle gemeenten en kunnen bewoners ook inspreken. Dat levert soms daadwerkelijk een versterking op van de plannen.

Tot slot

Wij vertrouwen erop dat wij met deze zienswijze onze aandachtspunten hebben kunnen meegeven en kijken uit naar voortzetting van de constructieve samenwerking.

Hoogachtend,

De gemeenteraad van Barendrecht,

5.1.2.e

5.1.2.e

de voorzitter,

5.1.2.e

Metropoolregio Rotterdam Den Haag
T.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 21012
3001 AA ROTTERDAM
Per mail: b.nootenboom@mrdrh.nl

datum	kenmerk	uw kenmerk/brief van	doorkiesnummer
14 april 2025	1805322 /1805376	2380882	(06) 5110 1365

onderwerp	behandeld door/e-mail
zienswijze Ontwerp Actieplan Evaluatie Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)	W.J. van Wijlandt w.j.van.wijlandt@capelleaandenijssel.nl

Geacht bestuur,

Op 11 februari 2025 heeft u ons het ontwerp Actieplan Evaluatie MRDH toegezonden. Wij hebben het ontwerp Actieplan Evaluatie MRDH besproken in onze raadsvergadering van 14 april 2025. Wij hebben besloten geen zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerp Actieplan Evaluatie MRDH.

Wel geven wij u als signaal een suggestie mee als het gaat om het vergroten van de raadsbetrokkenheid bij de 21 MRDH-gemeenten. Kijk ook hoe de MRDH-gemeenten kunnen leren van elkaar én hoe de MRDH kan leren van andere metropoolregio's.

Overigens kijken wij terug op een prettige samenwerking met en binnen de MRDH in de afgelopen 10 jaar. Daarvoor onze complimenten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
de gemeenteraad van Capelle aan den IJssel,
de griffier burgemeester

drs. T.A. de Mik

drs. J.J. Manusama

Wilt u bij beantwoording het kenmerk vermelden.

Rivierweg 111	Telefoon: 14010
Postbus 70	Telefax: 010 - 2848800
2900 AB Capelle aan den IJssel	BTW nummer: 001877045B05
www.capelleaandenijssel.nl	IBAN: NL41INGB0006691797
gemeente@capelleaandenijssel.nl	BIC nummer: INGBNL2A

Ook zien wij grote toegevoegde waarde in de voorgestelde aanpak op het verbeteren van de participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten. Hierbij zien wij een belangrijke rol weggelegd voor de volks- en raadsvertegenwoordigers in de adviescommissies als het gaat om het bepalen van het benodigde niveau van participatie en het betrekken van diverse doelgroepen

Zienswijze

1. Vergoeding voor de leden van de Adviescommissie

In onze eerdere zienswijze¹ verzochten wij u om een vergoeding voor de leden van de Adviescommissie op te nemen in de GR. U gaf u aan de vergoeding te behandelen in de evaluatie.

Het onderwerp is vervolgens niet aan de orde geweest in de regionale en lokale sessies in de evaluatie. Daar lag de focus op de invulling van de aanbevelingen uit het externe onderzoek door Berenschot en eventuele lokale aandachtspunten daarbij. Het regionale draagvlak voor een vergoeding is daarmee onbekend.

Wij verzoeken u in het actieplan op te nemen dat u alternatieve mogelijkheden voor de vergoeding voor de commissie-inzet in beeld zult brengen. Waaronder een of meer alternatieven die uitvoerbaar zijn zonder wijziging van de GR MRDH en voor de alternatieven zonder en met GR wijziging het draagvlak te peilen. Specifiek vragen wij u dit voor te leggen aan het Dagelijks bestuur, de adviescommissies en het algemeen bestuur.

2. Concrete, meetbare, haalbare doelen in strategische documenten

Wij vragen uw aandacht voor het stellen van *concrete, meetbare, haalbare* doelen in uw strategische documenten, allereerst in de mobiliteitsvisie, de visie op het economisch vestigingsklimaat en de strategische agenda. Dit conform de aanbevelingen vanuit het externe onderzoeksrapport van Berenschot en de eerdere aanbevelingen van de rekenkamer Rotterdam. Wij verzoeken u hierover een expliciete actie te formuleren in het actieplan, mede met het oog op toekomstige strategische documenten.

3. De rol van de adviescommissie bij de inzet van participatie

Het is goed dat er aandacht zal worden besteed aan de rol van de adviescommissies bij de inzet en vorm van participatietrajecten. Wij vragen u het voorgenomen voorstel voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten, ter advisering aan te bieden aan de AC's, voorafgaand aan bestuurlijke vaststelling. Wij vragen u ook in het kader in elk geval in te gaan op de rol van de adviescommissies bij de inzet van participatietrajecten, wanneer projecten gemeentegrensoverschrijdend zijn en behoren tot de MRDH-taken. Tot slot, maak uw participatiebeleid binnen de MRDH meetbaar, zodat de aanpak bij de volgende evaluatie van de GR geëvalueerd en gedeeld kan worden met de gemeenteraden.

¹ Zienswijze zoals Delft die inbracht bij het concept-ontwerp wijziging Gemeenschappelijke Regeling MRDH i.v.m. de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (zienswijze najaar 2023)

Datum
.5

Hoogachtend,

de gemeenteraad,

5.1.2.e

De voorzitter,

[Handwritten signature]

De griffier,

Den Haag

GESCAND

D.D. 14 APR 2025

Datum
4 maart 2025

Ons Kenmerk
BSD/10850546
RIS321523

Geamendeerd voorstel van het college inzake Zienswijze Evaluatie en doorontwikkeling GR MRDH

In de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) is opgenomen dat in 2024 een evaluatie naar de afgelopen 10 jaar plaatsvindt, waarbij wordt onderzocht of de doelstellingen van de regeling, gelet op de overwegingen, zijn behaald en of voldoende grond bestaat voor continuering van de regeling. Op basis van de uitkomsten van het onafhankelijk, factbased onderzoek door Berenschot dat in het voorjaar van 2024 is uitgevoerd, en de daaropvolgende gesprekken in de regionale oplopen met bestuurders en raadsleden na de zomer van 2024 is een ontwerp actieplan opgesteld. Het algemeen bestuur van de MRDH nodigt de gemeenteraden uit om een zienswijze kenbaar te maken op het actieplan evaluatie MRDH. Verzoek is om uw opmerkingen uiterlijk 7 april 2025 schriftelijk kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH).

Hoofdconclusies Evaluatie fact-based onderzoek Berenschot

- De samenwerking in de MRDH heeft bestaanswaarde en meerwaarde, op het gebied van verkeer & vervoer en economisch vestigingsklimaat.
- De samenwerking in de Vervoersautoriteit wordt zeer gewaardeerd, er zijn veel resultaten behaald in een roerige tijd, zoals verbeteringen in het netwerk (onder andere E-lijn, Hoekse Lijn) en betrokkenheid in belangrijke projecten (MIRT investeringen spoorlijn Leiden- Dordrecht, Oeverbinding Rotterdam en CID-Binckhorst). Een aantal doelen is niet behaald door te hoge ambities (kwaliteit stations, veiligheid), afhankelijkheid van andere partijen en impact van de Coronacrisis.
- In de samenwerking op het gebied van het economisch vestigingsklimaat zijn herkenbare resultaten geboekt maar de impact van de MRDH op het economisch vestigingsklimaat is beperkt. Oorzaken hiervoor zijn een onvoldoende collectief gedeelde visie en een nadruk op de operationele kant. Tegelijkertijd stelt Berenschot vast dat hier belangrijke eerste stappen in zijn gezet om dit te verbeteren met een nieuwe strategische agenda waarin meer focus is aangebracht en het besluit van de bestuurscommissie economisch vestigingsklimaat om een gezamenlijke visie op te stellen.
- Berenschot stelt dat de samenwerking in formele zin sterk is gelegitimeerd (adviescommissies, zienswijzen), tegelijkertijd wordt dit op onderdelen niet zo ervaren. Participatie en het betrekken van partners zijn punten van aandacht. De organisatie functioneert goed maar de balans tussen ambities en beschikbare capaciteit en middelen blijft een aandachtspunt.

Samenvatting ontwerp actieplan evaluatie GR MRDH

Op basis van de positief kritische onderzoeksresultaten van Berenschot en de gesprekken in de hierop volgende regionale oplopen met bestuurders en raadsleden is het voorliggende ontwerp actieplan evaluatie MRDH opgesteld. Het ontwerp actieplan bevat een voorstel voor de uitwerking langs vijf actielijnen. Op 22 januari 2025 hebben de MRDH adviescommissies positief geadviseerd aan het Algemeen bestuur over het ontwerp actieplan en enkele aanscherpingen meegegeven voor de verdere uitwerking. Het Algemeen bestuur heeft op 10 februari besloten om deze aanvullingen op te nemen in de voorliggende ontwerp actie agenda evaluatie MRDH.

1. Ontwikkeling organisatie MRDH

MRDH stelt voor een voorstel uit te werken voor de gewenste doorontwikkeling van de organisatie, in het licht van de schaarse capaciteit en middelen en vanuit het perspectief dat de project- of programmamiddelen dan wel de bijdrage van gemeenten (aan EV) niet negatief worden belast.

2. Samenwerking bij de Vervoersautoriteit

MRDH stelt voor om een Mobiliteitsvisie op te stellen en de partners van bedrijven en kennisinstellingen te betrekken bij proces en uitvoering. Via het proces van de Mobiliteitsvisie wordt, via een aantal keuzes, een scherpe prioritering aangebracht in de activiteiten van de MRDH. Er worden samenwerkingsagenda's opgesteld met het havenbedrijf, Greenport West-Holland, omliggende regio's. MRDH stelt ook voor te onderzoeken of en zo ja op welke wijze afspraken kunnen worden gemaakt met vervoerders over een actieve communicatieplicht en dit onderdeel moet worden van toekomstige concessies. NB het proces rond de mobiliteitsvisie is inmiddels van start.

Aanvullend advies MRDH adviescommissies:

- bij de nadere uitwerking van de Mobiliteitsvisie oog te hebben voor nieuwe doelen voor de komende jaren (bijv. nachtelijk openbaar vervoer);
- bij het onderzoek naar een actieve communicatieplicht van vervoerders wordt geadviseerd om de mogelijkheid van proactieve communicatie over korte- en lange termijnontwikkelingen die reizigers raken mee te nemen in het onderzoek. Ook wordt aandacht gevraagd voor toegankelijke klachtenprocedures.

3. Samenwerking bij het Economisch vestigingsklimaat

MRDH stelt voor een visie op te stellen die bij gaat dragen aan een sterker economisch profiel door meer focus op grotere (icoon)projecten, een grotere, bredere inzet met een focus die reikt tot op Europees niveau en betere verbinding met de partners. Ook worden voorstellen gedaan voor het vergroten van de zichtbaarheid van de impact van investeringen in het economisch vestigingsklimaat. Om te komen tot een economische visie wordt een economische top georganiseerd met bedrijven, kennisinstellingen en medeoverheden over hoe we met elkaar het economisch vestigingsklimaat kunnen versterken.

Aanvullend advies MRDH adviescommissies:

- bij de nadere uitwerking van de visie op het economisch vestigingsklimaat wordt gevraagd om het wenselijk economisch profiel van de regio te beschrijven en hierbij de effecten van de visie op de ambtelijke organisatie, subsidies en bijdrageregeling in beeld te brengen.

4. Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid

MRDH zal voorstellen doen om de rol van de adviescommissies te verduidelijken en de stukkenstroom/informatievoorziening verder te stroomlijnen en af te stemmen op de informatiebehoefte van de raden. De MRDH zet ook in op betere monitoring (en deling) van tussentijdse uitkomsten en lopende projecten. Ook wordt ruimte geboden voor de inzet van steunraadsleden en zal een introductieprogramma voor nieuwe leden in de MRDH gremia worden opgesteld. Het is primair aan gemeenten zelf om versterking van de interne afstemming te organiseren.

Aanvullend advies MRDH adviescommissies:

- bij verduidelijking van de rol van de adviescommissies wordt aandacht gevraagd voor versterking van de rol en positie van de adviescommissie Vervoersautoriteit als het gaat om de kwaliteit en kwantiteit van het openbaar vervoer.

5. Participatie en inwonersbetrokkenheid

Op basis van de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie Mobiliteitsvisie en de suggesties die zijn ingebracht bij de evaluatie (participatieverordening, stevigere rol adviescommissies) zal de MRDH voorstellen uitwerken voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten.

Aanvullend advies MRDH adviescommissies:

- bij de nadere uitwerking van het participatiebeleid dient expliciet vastgelegd te worden wat het niveau van participatie is en welke participatiemethoden worden ingezet. Hierbij dient duidelijk gemaakt te worden hoe inwoners en reizigers geraakt worden.

Rekenkameronderzoek Den Haag

De Rekenkamer Den Haag heeft in 2024 een vergelijking gemaakt tussen de invloed van volksvertegenwoordigers en burgers op de verkeers- en vervoertaken van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) en twee andere vervoersautoriteiten (Vervoerregio Amsterdam en Provincie Utrecht). Het rapport is gebaseerd op openbare bronnen, is van informerende aard en bevat geen oordeel over de drie vervoersautoriteiten. Het rapport is in juli 2024 gepubliceerd en de uitkomsten zijn meegenomen in de tweede fase van de evaluatie van de GR MRDH. Verder heeft de Rekenkamer aan het eind van de zomer in 2024 een technische toelichting aan de commissie Bestuur gegeven.

De Rekenkamer geeft vier overwegingen mee die zijn gesplitst in twee sporen. Het eerste spoor richt zich op het vergroten van de grip binnen de huidige inrichting van de MRDH en is daarmee door de gemeente Den Haag zelfstandig te realiseren. Het tweede spoor richt zich op het aanpassen van het model van de MRDH naar een meer duaal model dat lijkt op de VRA. Het implementeren van het eerste spoor is eenvoudiger dan het tweede spoor. De rekenkamer heeft niet beoordeeld of het tweede spoor tot meer betrokkenheid of invloed van de gemeenteraad zal leiden.

Ten aanzien van het eerste spoor heeft de Rekenkamer de overweging meegegeven dat de raad proactief kaders kan meegeven aan de Haagse vertegenwoordigers binnen de MRDH. Naar aanleiding van deze overweging zijn er eind 2024 diverse presentaties over de toekomst van OV door verschillende stakeholders in de commissie Leefomgeving gegeven. De presentaties waren bedoeld als input voor gedachtenvorming voor een nog op te stellen position paper door de Haagse gemeenteraad. Indien gewenst kan hierbij uiteraard gebruik gemaakt worden van ambtelijke ondersteuning om deze position paper vorm te geven.

Voorstel zienswijze Den Haag

Er is vanuit Den Haag waardering voor de zorgvuldige wijze waarop de evaluatie is uitgevoerd met uitgebreide rondes om input van verschillende betrokkenen op te halen. De gemeenteraden, leden van de adviescommissies en bestuurders zijn in alle fasen van de evaluatie betrokken geweest en hebben input kunnen leveren. De conclusies en verbeterpunten die in het rapport worden beschreven, zijn voor Den Haag grotendeels herkenbaar.

Aan de hand van de uitkomsten van het evaluatierapport heeft de MRDH sessies georganiseerd met leden van het algemeen bestuur, bestuurscommissies, adviescommissies en ambtelijke vertegenwoordigers om verbeterpunten te inventariseren en te bespreken. Net voor het zomerreces is het rapport van de Haagse Rekenkamer over de MRDH gepubliceerd, waarin een vergelijking is gemaakt van de invloed van volksvertegenwoordigers en burgers op de verkeers- en vervoertaken van de MRDH, de Vervoerregio Amsterdam en de provincie Utrecht.

De uitkomsten van dit onderzoek zijn betrokken bij de sessies over de mogelijke verbeterpunten. Kortom, ook het proces rondom de totstandkoming van het actieplan heeft op een zorgvuldige en transparante manier plaatsgevonden.

Den Haag kan zich op hoofdlijnen vinden in de actielijnen van het ontwerp actieplan evaluatie MRDH. Den Haag vraagt nadrukkelijk aandacht voor de efficiëntie, effectiviteit en transparantie van de MRDH-organisatie. Den Haag wil dat de MRDH zich ontwikkelt tot een meer doelgerichte en kleine organisatie, die zich richt op haar kerntaken en gebruik maakt van expertise en uitvoeringskracht van de deelnemende gemeenten. Extra inzet ten behoeve van de vervoersregio kan voortkomen uit het schrappen van onnodige inzet op andere terreinen. We willen een externe kritische doorlichting van het apparaat om deze transitie te maken.

We merken verder op dat de beschikbare budgetten vanuit het Rijk voor regionale mobiliteit onder druk staan. We vragen dan ook extra aandacht aan de MRDH om dit knelpunt bij het Rijk aan de orde te blijven stellen. Indien budgettaire knelpunten ingrepen in de dagelijkse uitvoering van het ov systeem nodig maken, dienen mogelijke keuzes samen met de gemeenten besproken te worden, voordat er besluiten aan de verschillende MRDH gremia worden voorgelegd. De ervaren (sociale) veiligheid in bus en tram is een randvoorwaarde voor goed OV en de beschikbare budgetten voor veiligheid mogen dan ook niet als sluitpost worden gebruikt. Verder gaan we er vanuit dat alle projecten die in gang zijn gezet, zoals INTHR, de komende tijd conform afspraken in de SOK doorgang kunnen vinden en dat hieraan prioriteit wordt gegeven. Dat vraagt commitment van de MRDH én van de gemeente. Voor de overige ambities moet een concreet uitvoeringsplan met een prioritering worden opgesteld waarbij de focus ligt op de kerntaken verbeteren van de mobiliteit en het economisch vestigingsklimaat. Ook blijven we graag meedenken in het opstellen van de visies voor mobiliteit en het economische vestigingsklimaat. Beide visies moeten optimaal aansluiten bij de inhoudelijke agenda's van de gemeenten binnen de MRDH en andere visies in de regio, zoals die over de Novex gebieden of de ruimtelijk economische visie van de provincie. Hierbij is het wenselijk als de MRDH een financiële meerjarenstrategie ontwikkelt voor de komende 20 jaar, waarbij grote keuzes, zoals automatische metro, toekomst Krakeling, ZoRo-lijn en verlengen tramtunnel Grote Marktstraat worden geprogrammeerd. Ten slotte zijn we ten sterkste tegen de voorgenomen invulling van de actielijn Participatie van het actieplan. Alle participatie dient te verlopen via de deelnemende gemeenten, zodat inwoners en ondernemers via vertrouwde kanalen hun mening kunnen geven en de gemeenteraad, als directe democratische vertegenwoordiging, deze inbreng kan meewegen in zijn zienswijze aan en handelen naar de MRDH. De MRDH dient besluitvormingsprocessen aan te passen om gemeenteraden in staat te stellen om de participatie goed vorm te geven en heeft hierin een coördinerende en faciliterende rol. De actielijn participatie moet uitsluitend hierop worden gericht. Tijdigheid van aanlevering van stukken is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

de raad van de gemeente Den Haag,

gezien het voorstel van het college van 4 maart 2025,

besluit:

- I. in te stemmen met de hoofdlijnen van het ontwerp actieplan Evaluatie GR MRDH, waarbij we aandacht vragen voor het volgende:

- a. blijvende inzet in de lobby richting het Rijk over het knelpunt rondom de beschikbare middelen voor regionale mobiliteit;
- b. het geven van prioriteit aan de realisatie van de reeds in gang gezette projecten, waaronder INTHR. Indien budgettaire knelpunten ingrepen in de dagelijkse uitvoering van het ov systeem nodig maken, dienen mogelijke keuzes samen met de gemeenten besproken te worden, voordat er besluiten aan de verschillende MRDH gremia worden voorgelegd. Voor de overige ambities moet een concreet uitvoeringsplan met een prioritering worden opgesteld waarbij de focus ligt op de kerntaak verbeteren van de mobiliteit. De beschikbare budgetten voor veiligheid mogen niet als sluitpost worden gebruikt;
- c. het laten aansluiten van de economische- en mobiliteitsvisie bij visies (zoals Netwerkstrategie 2040) van de gemeenten en die van relevante partijen in de regio. Hierbij is het wenselijk als de MRDH een financiële meerjarenstrategie ontwikkelt voor de komende 20 jaar, waarbij grote keuzen, zoals automatische metro, toekomst Krakeling, ZoRo-lijn en verlengen tramtunnel Grote Marktstraat worden geprogrammeerd;
- d. participatie dient te verlopen via de gemeenten die het betreft, hiervoor dient ruimte te worden gecreëerd in het besluitvormingsprocessen van de MRDH;
- e. de efficiëntie, effectiviteit en transparantie van de MRDH-organisatie. Hierbij is het noodzakelijk dat er een externe doorlichting van het ambtelijk MRDH-apparaat wordt gedaan, met als doel meer slagkracht te krijgen in de vervoersregio en tot een kleinere en meer doelgerichte organisatie te komen die zich richt op kerntaken;
- f. de participatie van betrokken organisaties en inwoners bij besluiten en kaders van de MRDH te verbeteren, zodat deze groepen pro-actief kunnen laten weten wat zij van een voorgenomen besluit of voorstel tot nieuw beleid vinden;
- g. het beleid rondom toegankelijkheid te evalueren, zoals vastgelegd in het MRDH 'Beleidskader Toegankelijk Openbaar Vervoer 2024' en het 'Uitvoeringsprogramma Toegankelijk Openbaar Vervoer MRDH 2024 – 2028'. Hierbij mensen te betrekken met en zonder functiebeperkingen (waaronder kinderen) en representatieve organisaties;
- h. de raad van Den Haag ziet graag n.a.v. de evaluatie dat bij de volgende MRDH visie op economisch vestigingsklimaat gefocust wordt op de synergie tussen het mobiliteitsbeleid en het economisch vestigingsklimaat.

Aldus geamendeerd besloten in de openbare raadsvergadering van 3 april 2025.

De griffier,

De voorzitter,

Metropoolregio Rotterdam Den Haag
Bestuurscommissie vervoersautoriteit
Postbus 21012
3001 AA ROTTERDAM

Datum: 25-4-2025
Zaaknummer: 1815772
Team: Duurzaam Wonen en Werken
Onderwerp: Zienswijze actieplan evaluatie MRDH

Beste leden van het dagelijks bestuur,

Allereerst willen wij u van harte feliciteren met het tienjarig bestaan van de MRDH. Wij onderschrijven het belang van regionale samenwerking. Door samen te werken komen we verder en zo bereiken we gezamenlijk meer resultaten. We doen dit om onze regio te versterken om te zorgen dat onze inwoners hier prettig kunnen wonen, werken en leven.

De afgelopen jaren vonden er verschillende evaluaties plaats van de gemeenschappelijke regeling. De 'grote' evaluatie was daarin een nieuw hoofdstuk, voortbouwend op eerdere evaluaties. U heeft daarvoor een uitgebreid proces doorlopen waarin u alle betrokken partijen meenam. Vooral de adviescommissieleden hadden de gelegenheid om actief mee te doen op zowel proces als inhoud. Wij zien een actieplan dat we herkennen uit het doorlopen proces. Wij ondersteunen de voorgestelde aanpak. Voor de inhoud van het actieplan willen we drie reflecties met u delen.

Reflectie 1: democratische legitimering: vertegenwoordiging en verantwoording.

Berenschot concludeert terecht dat de MRDH feitelijk sterk democratisch is gelegitimeerd. Ook constateren zij dat de ervaren legitimatie achterblijft. We willen dit met elkaar versterken. U heeft al verschillende wijzigingen doorgevoerd om dit te verbeteren. In het actieplan staat daarbovenop een opening voor vertegenwoordiging van gemeenten door steunraadsleden (c.q. burgerraadsleden) in de adviescommissies. Onze adviescommissieleden gaven eerder aan dat zij geen voorstander zijn van het betrekken van steunraadsleden bij adviescommissies. Wij zijn ook geen voorstander van de uitzondering die u beschrijft in het actieplan. Dit lijkt op een pragmatisch ingestoken compromis dat afdoet aan de grote waarde die wij hechten aan democratische legitimiteit.

De waardevolle inzet van niet-gekozen inwoners is gericht op het ondersteunen en versterken van gemeenteraadsfracties. De inzet is niet gericht op het vertegenwoordigen van een gemeente in regionale samenwerkingsverbanden. Het is wat ons betreft geen oplossing om de ervaren democratische legitimiteit te versterken. Dit komt omdat de democratische legitimiteit ieder geval niet wordt versterkt door het inzetten van niet-gekozen adviescommissieleden. Sterker zelfs, de feitelijke legitimatie zal afnemen door deze inzet, omdat steunraadsleden niet-gekozen zijn. Bovendien is het voor ons onduidelijk hoe deze aanpassing zal bijdragen aan de ervaren legitimiteit. Wij ondersteunen dus de opmerking van uw werkorganisatie dat het inzetten van steunraadsleden niet logisch is. Wij zijn van mening dat het verstandig is om hierover eenduidig te zijn door alleen gekozen volksvertegenwoordigers te betrekken in de adviescommissies en zo de democratische legitimiteit te waarborgen.

In de voorgestelde aanpak staat dat het aan gemeenten zelf is om interne afstemming richting de MRDH te versterken. Dat beamen wij maar we stellen ook een aanscherping voor, omdat het niet alleen bij afstemming kan blijven. In een goed functionerende democratie is verantwoording van bestuurlijke organen essentieel. Voor het versterken van de ervaren legitimiteit is het daarom ook van belang om de bestaande verantwoordingslijnen actief te gebruiken. De gemeenteraden wijzen de burgemeesters en portefeuillehouders aan als leden van respectievelijk het algemeen bestuur en de bestuurscommissies. De

collegeleden zijn daarmee het verantwoordelijke aanspreekpunt voor de raden wanneer zij vragen hebben over (het functioneren van) de GR.

De raden wijzen ook uit hun midden de adviescommissieleden aan die de gemeente vertegenwoordigen. Deze adviescommissieleden hebben ook een rol om hun mederaadsleden mee te nemen in de activiteiten die zij, namens de gemeenteraad, verrichten in gemeenschappelijke regelingen. In onze gemeente gebeurt dit tijdens het vaste agendapunt 'terugkoppeling verbonden partijen' van een commissievergadering. Tijdens dit agendapunt kunnen zowel raadsleden als collegeleden een terugkoppeling geven over een verbonden partij. Ook hebben andere raadsleden de mogelijkheid om hierop te reageren.

Reflectie 2: integrale (ruimtelijke) opgave vraagt om actieve samenwerking.

Onze regio is het dichtstbevolkte gebied van Nederland. De ruimtelijke en maatschappelijke opgaven voor wonen, werken en leven zijn groot, omdat we als regio verder verstedelijken. Ook veranderen de opgaven fundamenteel gedreven door onder meer de energie en circulaire transitie. En grote opgaven op het gebied van natuur, water, klimaat(adaptatie) en mobiliteit die invloed hebben op de ruimte. De complexiteit van de opgaven neemt toe, terwijl de daarvoor beschikbare ruimte schaars is. Deze integrale (ruimtelijke) opgave vraagt om een samenhangende aanpak voor de gehele regio. Onze regio, met name Rotterdam-Rijnmond, is diffuus georganiseerd (ook in verhouding tot andere regio's). Regionale beleidsopgaven organiseren we in verschillende samenwerkingsverbanden. Daarbovenop is in sommige gevallen het schaalniveau van de samenwerking wisselend. Dat roept de vraag op of onze regio voldoende samenhangend is georganiseerd om antwoord te bieden op de integrale (ruimtelijke) opgave. Dit alles is breder dan de MRDH, maar de MRDH is er uiteraard wel onderdeel van.

Aan de hand van de reflecties van Berenschot geeft u terecht aan dat een actieve rol is vereist in het onderhouden van regionale samenwerkingsverbanden. Wij zien dit vervolgens niet expliciet terug in het voorgestelde actieplan. U geeft wel aan partijen te betrekken. U noemt een aantal samenwerkingsverbanden, maar niet zozeer andere samenwerkingen tussen decentrale overheden die in hun eigen vorm ook onderdeel zijn van 'de regio'. We zouden graag zien dat u dit ook meeneemt in uw actieplan. Dit zal verder moeten gaan dan 'onderhouden', want de opgaven zijn te groot. Alle gemeenten en de decentrale samenwerkingsverbanden in de regio zullen proactief met elkaar moeten samenwerken aan de integrale opgave. Het uitgangspunt is wat ons betreft niet zozeer de vraag hoe we individuele beleidsthema's versterken. Het gaat er vooral om hoe al die thema's gezamenlijk bijdragen aan de integrale (ruimtelijke) opgave waar we met de gehele regio voor staan. Bereikbaarheid en Economisch Vestigingsklimaat zijn puzzelstukken van een veel grotere puzzel.

Reflectie 3: ambitieniveau programma Economisch Vestigingsklimaat ook in balans met bevoegdheden.

Gemeenten hebben de komende jaren te maken met grote financiële opgaven. Het Rijk bezuinigt fors op het Gemeentefonds. Daarbovenop lopen (bestaande) tekorten verder op voor bijvoorbeeld de Jeugdzorg. Ook krijgen gemeenten elk jaar te weinig geld van het Rijk om stijgende kosten te corrigeren. Tegelijkertijd is er sprake van een grote investerings- en vernieuwingsopgave. Kortom, de inkomsten nemen verder af en de kosten nemen alleen maar toe.

De komende tijd bespreekt de gemeenteraad daarom ombuigingsmogelijkheden. Dit zijn opties waarop bezuinigd kan worden om de financiële opgaven op te lossen. Het vertrekpunt van deze inventarisatie is het behouden van het wettelijk minimum, alles daarboven kan (in theorie) ter discussie staan. Dat betekent ook dat onze inwonerbijdrage voor het programma Economisch Vestigingsklimaat als optie onderdeel is van die discussie. Het gaat nadrukkelijk om opties en geen voorstellen. Veel opties kennen ook verschillende scenario's en de

uitwerking is vaak nog globaal en indicatief. De gemeenteraad zal in eerste instantie bespreken of een optie interessant is voor verdere uitwerking of een onwenselijke bezuiniging is. Wij houden u hiervan op de hoogte.

Wij herhalen dat we het belang zien van regionale samenwerking. Tegelijkertijd moeten we kritisch blijven nadenken over de vorm van de samenwerking en de effecten. Wij onderschrijven dan ook het advies Berenschot om de ambities van het programma Economisch Vestigingsklimaat te herzien. Er wordt geadviseerd om de ambities te herzien langs twee keuzes. Enerzijds een afweging tussen operationele resultaten en strategische impact. Anderzijds tussen een sectorale benadering of integrale aanpak. In uw aanpak schrijft u dat een nieuwe economische visie onder meer kan zorgen om de effecten van de activiteiten te vergroten en dat de visie de basis moet bieden voor vernieuwing van het uitvoeringinstrumentarium.

Wij adviseren aanvullend om een stap verder te gaan in deze herziening door een reële afweging te maken tussen het ambitieniveau en de bevoegdheden die voor het behalen van de ambities noodzakelijk zijn. Als dat niet in een passende samenhang gebeurt, zal er een discrepantie blijven tussen de ambities en de daadwerkelijke effecten, ongeacht of die nu operationeel, strategisch, sectoraal of integraal zijn. Duidelijke en afgebakende bevoegdheden die aansluiten op de mate van ambitie, in de context van het bestuurlijke (regionale) landschap, zijn het startpunt om tot een effectieve en doelmatige samenwerking te komen. Dit beschouwen wij ook in het licht van financiële opgaven van gemeenten. Effectievere en doelmatigere samenwerking voor het geheel kan in zowel een kleinere vorm als een grotere vorm, maar dan wel met de juiste bevoegdheden.

Hoogachtend,

Namens de raad van de gemeente Krimpen aan den IJssel,

5.1.2.e

De plaatsvervangend griffier,

5.1.2.e

Mr. Reimpema-Schouten

Aan Metropoolregio Rotterdam Den Haag
Postbus 21012
3001 AA ROTTERDAM

Van	Gemeente Lansingerland
Onderwerp	Zienswijze Actieplan Evaluatie GR MRDH
Datum	17 april 2025
Ons kenmerk	U25.01028

Geachte heer, mevrouw,

U heeft ons uitgenodigd om onze zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van het 'actieplan Evaluatie MRDH'. Wij bedanken u voor deze mogelijkheid, waarvan we via deze brief graag gebruik maken. Onze zienswijze geven wij op de twee pijlers van de MRDH met daarin verwerkt enkele componenten van de vijf actielijnen. Als eerste vragen we aandacht voor de democratische legitimiteit.

Rol adviescommissies

We zien graag dat de positie van de adviescommissies ten opzichte van het Algemeen- en Dagelijks Bestuur verandert. De adviescommissies zouden graag meer richtinggevende uitspraken willen geven, aangezien de adviescommissies de enige democratische instituties zijn van de MRDH en het versterken van hun rol belangrijk is om de democratische legitimiteit van de MRDH te borgen. De richtinggevende uitspraken van de adviescommissies kunnen als basis dienen voor visievorming en strategiebepaling. Dus in plaats van achteraf reflecteren, dienen de adviescommissies meer vooraf kaders mee te kunnen geven. De adviescommissies moeten in positie gebracht te worden om richting te geven aan de strategische koers van de MRDH.

Samenwerking bij de Vervoersautoriteit

Lansingerland acht het van groot belang dat de rol van de adviescommissie VA met betrekking tot de kwaliteit en kwantiteit van het OV wordt versterkt. Op dit moment heeft de adviescommissie amper invloed op de frequentie, routes en dienstverlening van de RET. Lijnen worden opgeheven, frequenties aangepast, vaak zonder dat de adviescommissie hierbij wordt betrokken. De kwaliteit van het OV in de regio behoort tot de kern van de MRDH en is het punt waarop de **democratische legitimiteit** (actielijn 4 uit het actieplan) van de MRDH rust. Het is daarom niet minder dan logisch en terecht om op dit punt de **adviescommissie** een grotere rol te geven, zowel als vertegenwoordiging van de inwoners van onze regio als ter controle. Voorbeelden hierbij zijn o.a. de BOB bus, die ondanks aangenomen moties en advies van adviescommissie VA nog steeds niet rijdt. Hierbij is ook een rol voor inwoners weggelegd: het betrekken van degenen die afhankelijk zijn van het OV voor hun mobiliteit, is belangrijk voor de legitimiteit van de MRDH. De kwaliteit van het openbaar vervoer in onze regio heeft grote impact op de samenleving en zorgt

voor veel werkgelegenheid, maar ook ontmoetingen en sociale cohesie zijn ervan afhankelijk, waardoor burgerparticipatie ook voor de MRDH en RET onmisbaar is.

Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat

Over het Economisch Vestigingsklimaat component geeft Lansingerland graag het volgende mee: het opstellen van een economische visie, inclusief het gezamenlijke toekomstperspectief het zogenaamde 'Droombeeld 2050', is logisch. Echter, Lansingerland ziet daarin wel graag een aantal elementen terug. Een visie moet vooral gebruikt worden om, los van de huidige inzet op Economisch Vestigingsklimaat, een beeld te schetsen wat de politiek/strategische wens is voor het economische profiel van de regio. De conclusies van de evaluatie van Berenschot vragen om zelfreflectie van de MRDH op het gebied van EV, zeker omdat de impact van het EV-component over de afgelopen 10 jaar niet goed meetbaar is te maken. Het ruimte bieden voor zelfreflectie komt onvoldoende naar voren in het actieplan. Zonder deze zelfreflectie is het wat ons betreft ook niet mogelijk te komen tot een goede economische visie. Dus eerst zelf reflecteren en dan pas vooruitkijken met een visie.

Pas nadat heldere strategische keuze gemaakt zijn over het economisch profiel van de regio door middel van de visie, kan vervolgens de inrichting van de ambtelijke organisatie en bijhorende instrumenten zoals subsidieregeling, bijdrageregeling, lobbyagenda en onderzoeksagenda worden bepaald. We zien hier ook een bepalende rol voor de adviescommissie en gemeenteraden als vertegenwoordigde organen van de regio.

Daarbij zien wij het niet als vanzelfsprekend dat we de huidige subsidies, bijdrageregeling, projecten etc. voortzetten. Wat ons betreft is alles bespreekbaar, inclusief de rol van de MRDH ten opzichte van de gemeenten en provincie. Ook zaken die in het huidige actieplan zijn opgenomen zoals meer inzet ter bevordering van het economisch profiel en het vergroten van de zichtbaarheid, bepalen we bij voorkeur nadat strategische keuzes gemaakt zijn.

Tot slot acht Lansingerland het van belang dat de evaluatie en het actieplan niet alleen leiden tot nieuwe acties, maar ook tot betere controle en monitoring. Het evaluatierapport van de MRDH laat op verschillende vlakken zien dat er onvoldoende passende indicatoren zijn om de effectiviteit van de MRDH inzichtelijk te maken. Betere monitoring en controle op impact, met daarbij een centrale controlerende rol voor de adviescommissie, achten wij daarom dan van groot belang.

Wij hopen u hiermee voldoende richting te hebben gegeven voor de verdere uitrol van het actieplan.

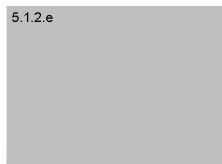
Met een vriendelijke groet,
gemeenteraad van Lansingerland

5.1.2.e

Karin Koemans
Plaatsvervangend griffier

5.1.2.e

Jules Bijl
burgemeester

Contactgegevens

5.1.2.e

Team Ruimtelijke Economische Strategie
Domein Ruimte & Economie
Email info@lansingerland.nl
Telefoon 010 800 40 00
Postbus 1
2650 AA Lansingerland
www.lansingerland.nlT25.01488

**Leidschendam-
Voorburg**

Metropoolregio Rotterdam Den Haag
t.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Postbus 1005
2260 BA Leidschendam
Telefoon 14 070
@Gemeente_LV
www.lv.nl/contact
www.lv.nl

Datum 15 april 2025

Ons kenmerk 4161

Uw brief/kenmerk

Contactpersoon J Stegenga

Telefoon 14 070

Bijlagen NVT

Zienswijzebrief Ontwerp actieplan evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling

Onderwerp Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2025

Geachte leden van het dagelijks bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag,

Op 11 februari 2025 ontving de gemeente Leidschendam-Voorburg het Ontwerp actieplan en de evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Het evaluatieonderzoek biedt waardevolle inzichten in de resultaten van de afgelopen tien jaar, de mate waarin de in 2014 geformuleerde doelen zijn behaald, de ontwikkeling van de samenwerking en het daaruit voortvloeiende actieplan. Met deze zienswijzebrief brengt de gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg haar standpunt naar voren, waarbij zij haar waardering en aandachtspunten deelt.

1. Waardering voor de gezamenlijke aanpak

De gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg onderschrijft de meerwaarde van de MRDH als samenwerkingsverband en waardeert de zorgvuldige uitvoering van de evaluatie. Het proces waarin input van diverse betrokkenen werd opgehaald en verwerkt in een transparant en kritisch rapport, biedt een solide basis voor de doorontwikkeling. Ook het participatieve traject rondom het actieplan werd als positief ervaren en creëert vertrouwen in de toekomstgerichte aanpak.

2. Strategisch vermogen en capaciteitsvraagstukken

De raad onderstreept het belang van een sterke focus op het strategisch vermogen van de MRDH. Daarnaast is het essentieel dat de omvang van taken en werkzaamheden haalbaar blijft voor zowel de MRDH als de 21 deelnemende

Graag in uw antwoord datum en ons kenmerk vermelden.

gemeenten. Daarom wordt de noodzaak voor scherpere prioritering binnen de Vervoersautoriteit (Va) en het Economisch Vestigingsklimaat (EV) gesteund. Het voorstel om MRDH Support structureel onderdeel van de organisatie te maken wordt gezien als een kansrijke bijdrage voor capaciteitsvraagstukken bij gemeenten. Als aandachtspunt adviseert de raad om een evaluatie van MRDH Support op te nemen in het groeiplan, zodat vraag en aanbod goed op elkaar blijven aansluiten en middelen doelmatig worden ingezet.

3. Evenwichtige en toekomstbestendige mobiliteit in de regio

Een duurzame en evenwichtige regionale ontwikkeling vereist investeringen die de bereikbaarheid en leefbaarheid van alle gemeenten ondersteunen, inclusief middelgrote en kleinere gemeenten zoals Leidschendam-Voorburg, die deels ook afhankelijk zijn van bereikbaarheid per auto. De gemeenteraad verzoekt de MRDH daarom bij de uitwerking van het actieplan expliciet rekening te houden met een integrale benadering van publieke mobiliteit. Dit omvat niet alleen de versterking van het openbaar vervoersnetwerk en regionale fietsroutes, maar ook het toekomstbestendig organiseren van doelgroepenvervoer en deelmobiliteit. Voor Leidschendam-Voorburg is een regionale strategie voor publieke mobiliteit essentieel. Onze gemeente bestaat uit twee stedelijke kernen en een dorp, herbergt een nationale publiekstrekker (de Mall of the Netherlands) en wil de integratie van openbaar en doelgroepenvervoer versterken. Het doorbreken van de huidige systeemscheiding biedt kansen voor efficiëntere en inclusieve mobiliteitsoplossingen. De raad steunt de prioritering binnen de Vervoersautoriteit (Va) en het voorstel om via de Mobiliteitsvisie gerichte keuzes te maken, maar roept op om publieke mobiliteit structureel te verankeren in het beleid. Alleen zo blijft de regio duurzaam, toegankelijk en economisch veerkrachtig.

4. Planning en procesoverzichten

Voor een efficiënte samenwerking is het essentieel dat de MRDH duidelijke tijdsplanningen en procesoverzichten hanteert, vooral binnen het Economisch Vestigingsklimaat (EV). De huidige onduidelijkheid over planningen leidt tot verhoogde tijds- en capaciteitsdruk, wat de effectiviteit in de samenwerking belemmert. Naast inhoudelijke sessies is het van belang om transparante tijdsplanningen op te stellen, inclusief vaste data voor de verzending van stukken. Dit bevordert een betere werkverdeling en zorgt voor een soepelere samenwerking. De raad verzoekt de MRDH dan ook om deze werkwijze structureel in te voeren.

5. Duidelijke governance en participatie

Een transparante en duidelijke rolverdeling tussen de MRDH en de gemeenten is van cruciaal belang, ook op het gebied van participatie. De raad benadrukt het belang van een heldere afstemming in het proces van participatie, zodat de betrokkenheid van inwoners op een effectieve en inzichtelijke manier kan plaatsvinden.

6. Financiële taakstelling en begrotingskaders

De gemeenteraad wijst u op de Kaderbrief Begroting 2026 van de gemeenten in de regio Haaglanden, waarin de (financiële) uitgangspunten voor de gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen en een financiële taakstelling van 6,2% lager dan in 2025 is vastgesteld. Deze taakstelling is een reactie op de grote financiële uitdagingen die de gemeenten ondervinden door de aangekondigde korting van het Rijk op het gemeentefonds. De gemeenteraad verzoekt de MRDH deze taakstelling in acht te nemen bij de verdere uitwerking van de plannen. Dit zal een striktere prioritering van de taken vereisen, evenals een evenwichtige verdeling van middelen over de deelnemende gemeenten.

De gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg ondersteunt de doorontwikkeling van de MRDH en de ambities die in het actieplan zijn geformuleerd. De raad is ervan overtuigd dat de ingebrachte aandachtspunten bijdragen aan de verdere uitwerking van een krachtige en inclusieve samenwerking, die de duurzame en evenwichtige ontwikkeling van de regio blijft bevorderen. De raad kijkt uit naar de voortgang en de verdere uitwerking van de plannen.

Hoogachtend,

de raad van de gemeente Leidschendam-Voorburg

de griffier,

5.1.2.e

R.G.R. Jeene

de voorzitter,

5.1.2.e

M.W. Vroom

Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Postbus 55
3140 AB Maassluis

T 14 010
E gemeente@maassluis.nl
I www.maassluis.nl

ons kenmerk 865729

datum

kenmerk

uw brief van 27 maart 2025

onderwerp Zienswijze Actieplan evaluatie MRDH

bijlage(n) 0

Geachte heer/mevrouw,

Wij danken u voor de toezending van het Actieplan evaluatie MRDH en het daarbij doorlopen proces. Wij hebben kennisgenomen van het Actieplan en onderschrijven de acties die geformuleerd zijn die via de vijf actielijnen verder worden ingezet. Dit zal zeker bijdragen aan de verdere doorontwikkeling van de MRDH.

Op een specifiek punt dienen wij wel een zienswijze in. Dat betreft de voorgestelde aanpak voor de inzet van steunraadsleden. In het Actieplan wordt door u voorgesteld "ruimte te bieden voor de inzet van steunraadsleden op nadrukkelijk verzoek van de burgemeester, waarbij maatwerk noodzakelijk is en dit zal worden opgenomen in het reglement van orde van de Adviescommissies".

Wij zijn van mening dat dit -zoals u dat zelf ook al suggereert- ongepast is gelet op de democratische legitimiteit. Steunraadsleden zijn niet gekozen volgens de Kieswet en kunnen daardoor ons inziens niet de gemeenteraad vertegenwoordigen in het verlengd lokaal bestuur. Wij verzoeken u dan ook dit onderdeel in het Actieplan aan te passen en enkel raadsleden af te vaardigen bij de Adviescommissies.

Voor het overige wensen we u verder veel succes met het afronden van het Actieplan en het uitvoeren van de doorontwikkeling.

Met vriendelijke groet,
De griffier,

De voorzitter,

J. Vinke

drs. J.G. de vries

Dit document is digitaal ondertekend.

GESCAND

D.D. 10 APR 2025

Algemeen Bestuur MRDH
Postbus 21012
3001 AA ROTTERDAM

Ons kenmerk 798239
Uw brief van 11 februari 2025
Uw kenmerk 2380882
Bijlage 1

01 APR 2025

Onderwerp
Actieplan evaluatie GR MRDH

Datum
25 maart 2025

Geacht bestuur,

U heeft de gemeenteraad van Midden-Delfland de mogelijkheid geboden om een zienswijze in te dienen op het ontwerp-Actieplan Evaluatie gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014. Deze brief is de zienswijze van Midden-Delfland.

Zienswijze is behandeld in raadsvergadering

Het actieplan evaluatie GR is behandeld in de gemeenteraad van 25 maart 2025. Ons voorstel aan de gemeenteraad met daarin een inhoudelijke reactie op het actieplan is bijgevoegd. De gemeenteraad heeft besloten in te stemmen met het ontwerp van het actieplan evaluatie GR.

Houdt rapportage Berenschot aan als centrale leidraad

Het actieplan is een procesmatige omzetting van de aanbevelingen in concrete acties. Inhoudelijk kunnen wij daarmee instemmen. In het onderzoek van Berenschot zijn verschillende conclusies benoemd die voor de samenwerking van de 21 gemeenten en gezamenlijke taakinvulling vanuit de MRDH voor de regio van belang zijn. Wij verzoeken u bij het invullen van de aanbevelingen de kanttekeningen uit het rapport van Berenschot in acht te nemen.

Versterken netwerkfunctie op basis van rapportage Berenschot

In de conclusie van Berenschot is aangegeven dat de samenwerking tussen de deelnemers is bevorderd. Tegelijkertijd volgt uit de rapportage dat het netwerk versterkt moet worden. Dit is benoemd bij de beantwoording van de onderzoeksvraag Vervoersautoriteit (blz. 4): *"Wat daarbij bovendien meespeelt is dat dit veelal ambities zijn die de MRDH nooit in haar eentje kan realiseren."* Een vergelijkbare conclusie is bij Economisch Vestigingsklimaat (blz. 4) opgenomen: *"Impact wordt doorgaans gemaakt met inzet op strategie, lobby en het investeren in het regionale economische netwerk."* In het ontwerp actieplan is deze netwerkfunctie impliciet wel benoemd. Wij verzoeken u bij de uitwerking van de actiepunten zorg te dragen voor een verdere versteviging van de netwerkfunctie die de MRDH in potentie kan hebben. Wij denken hierbij aan regionaal georganiseerde partijen op het gebied van vervoer, economie, kennis en onderzoek. Tegelijkertijd ook het bundelen van gezamenlijke belangen op de kerntaken van de MRDH als gesprekspartner voor provincie, Rijk en Europa.

Bij netwerkfunctie en uitvoering actieplan ook ruimtelijke impact betrekken

Bij het invullen van de netwerkfunctie dient de MRDH vanuit de kerntaken meer aandacht te besteden aan een integrale ruimtelijke benadering. Diverse ontwikkelingen, in het bijzonder rondom de nationale Nota Ruimte en NOVEX ZR, maken inzichtelijk dat stevige ruimtelijke keuzes onvermijdelijk en noodzakelijk zijn voor de toekomst van onze regio en het Bijzonder Provinciaal Landschap. Bij de uitwerking van het actieplan en invullen van de netwerkfunctie dient naar onze mening vanuit de kerntaken van de MRDH beleidsmatig meer aandacht aan een integrale ruimtelijke benadering besteed te worden. Mobiliteit en economisch vestigingsklimaat hebben per definitie een ruimtelijke impact en moeten ook afgewogen worden binnen de relevante ruimtelijke kaders. In onze gemeente geldt dit specifiek voor het Bijzonder Provinciaal Landschap, een agrarisch cultuurlandschap dat een belangrijke functie vervult binnen de verstedelijkte regio. Tegelijkertijd is dat landschap kwetsbaar en vraagt dus extra aandacht bij bijvoorbeeld de inpassing en compensatie van de viersporigheid tussen Delft en Schipluiden.

In de rapportage van Berenschot is een integrale ruimtelijke benadering meerdere malen benoemd. Bijvoorbeeld bij de aanbevelingen is dat bij economisch vestigingsklimaat benoemd (blz. 10): *"Dan ligt het voor de hand om breder te kijken dan economische ontwikkeling maar bijvoorbeeld ook naar ruimtelijke ontwikkeling."* Mobiliteit is al vanaf de oprichting een middel om doelen te bereiken. In de strategische bereikbaarheidsagenda van 2013 was dit al opgenomen en is de analyse door Berenschot benoemd (blz. 23): *"De Vervoersautoriteit heeft daarom ook te maken met doelen op het gebied van economie, ruimte, milieu en welzijn."* De MRDH is bij verschillende overheidsnetwerken betrokken waar ruimtelijke aspecten een rol spelen, zoals BO MIRT en NOVEX ZR. Het versterken van de netwerkfunctie en een integrale benadering hebben ook hun invloed op de besluitvorming binnen de MRDH en de uitvoering van het actieplan. Deze relatie is echter nog niet benoemd in het actieplan.

Houdt aandacht voor inhoud en niet voor de structuur

Wij benadrukken de aanbeveling van Berenschot op blz. 9: *"wees voorzichtig met formele structuuroplossingen en focus op de inhoud"*. Economie en mobiliteit zijn belangrijke elementen om de kwaliteit van leven voor inwoners te behouden en te versterken. Het actieplan benoemt meerdere oplossingen die werken aan de structuur. Gelet op de algemene conclusie dat de samenwerking binnen de MRDH van meerwaarde is en de uitdagingen waar we als overheden voor staan, vragen wij prioriteit te blijven geven aan de inhoudelijke opgaven.

In het actieplan is een aanpak opgenomen om participatie en inwonersbetrokkenheid te versterken. Deze aanpak ondersteunen wij. Wij vragen ons hierbij wel af wat de meerwaarde en noodzaak zijn van het daar benoemen dat eventueel een wijziging van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk is. Participatie kan naar onze mening als richtlijn met elkaar worden afgesproken en daarna bij beleid en projecten worden toegepast.

Meer informatie

Heeft u na het lezen van deze brief nog vragen? Neemt u dan contact op met 5.12e van de afdeling BMO. Hij is bereikbaar via telefoonnummer 5.12e of via het e-mailadres 5.12e and.nl.

ester en wethouders,

5.12e

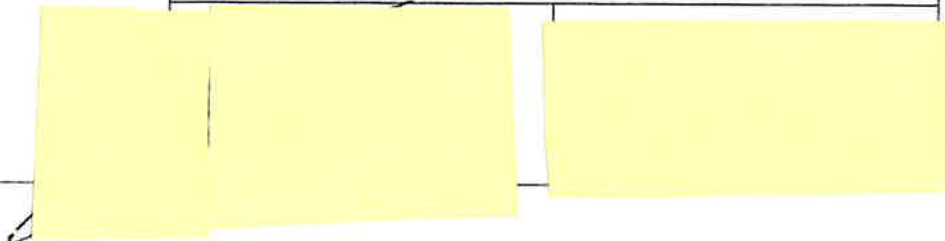
5.12e

Datum	4 maart 2025
Nummer	2024-03-08
Datum commissievergadering	11 maart 2025
Datum raadsvergadering	25 maart 2025

Oplegger

Zaaknummer	801836
Onderwerp	Zienswijze actieplan 10-jaarlijkse evaluatie GR MRDH
Portefeuillehouder	F.I. Noordermeer - van Slageren F.A. Voskamp A.F. de Leede
Uiterste behandeldatum (met toelichting)	25-03-2025 Deadline indienen zienswijze 7 april 2025.
Eerdere besluitvorming	Presentatie MRDH tijdens raadsinformatie bijeenkomst 1 oktober 2024 .
Samenvatting voorstel	Voor de uitvoering van de 10-jaarlijkse evaluatie van de GR MRDH is door Berenschot in 2024 een onderzoek uitgevoerd. De onderzoeksvragen gingen over de opbrengst op verkeer en vervoer (vervoersautoriteit) en economisch vestigingsklimaat. Daarnaast is onderzoek gedaan naar het functioneren op de twee thema's democratische legitimiteit en samenwerking & organisatie. De algemene conclusie is dat de MRDH een meerwaarde heeft. In het rapport zijn aanbevelingen opgenomen om de effectiviteit van de samenwerking te vergroten. Hiervoor is een actieplan opgesteld. De gemeenteraad wordt de mogelijkheid geboden een zienswijze in te dienen. Voorstel is om in te stemmen met het actieplan en een positieve zienswijze met enkele kanttekeningen in te dienen.
Beslispunten	De gemeenteraad besluit om: 1. het eindrapport evaluatierapport evaluatie MRDH 2015-2023 voor kennisgeving aan te nemen; 2. in te stemmen met actieplan Evaluatie GR MRDH; 3. een positieve zienswijze af te geven door middel van verzending van bijgevoegde conceptbrief.
Bijlage(n)	1. Brief AB MRDH d.d. 11 februari 2025, uitnodiging indienen zienswijze. 2. (ontwerp) Actieplan Evaluatie Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag; 3. Eindrapport evaluatie MRDH 2015-2023; 4. Concept brief met instemmende zienswijze.
Advies commissie	De commissie bespreekt het voorstel. De fractie OGP heeft behoefte om de opgestelde zienswijze te wijzigen. Het voorstel wordt derhalve als bespreekpunt doorgeleid naar de raad.

Raadsbesluit	☒ Akkoord / ☐ Niet akkoord
	Opmerking: Ter amendement is resolutie gewijzigd
	Datum van besluit gemeenteraad: 25 maart 2025

Inleiding

In de gemeenschappelijke regeling (GR) van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) is een 10-jarlijkse verplichte evaluatie opgenomen. De MRDH is formeel opgericht in 2014. Over de periode 2015-2023 is door Berenschot een evaluatie uitgevoerd. Centrale conclusie in de evaluatierapportage is dat de regionale samenwerking binnen de MRDH een meerwaarde heeft en gecontinueerd kan worden. Op basis van dit rapport, regionale bijeenkomsten en informatieavonden bij gemeenteraden is een actieplan opgesteld om uitvoering te geven aan de aanbevelingen.

De eerste fase van de evaluatie bestond uit een extern onderzoek. Dit rapport is bijgevoegd. Samenvattend heeft het externe onderzoeksbureau de volgende vier conclusies getrokken:

1. Verkeer en vervoer

Wij constateren dat de MRDH erin is geslaagd om te presteren in een woelige context. Na een moeizaam begin is de MRDH op stoom gekomen op het gebied van verkeer en vervoer met concrete resultaten tot gevolg. Ook is het gelukt om als regio gezamenlijk door de coronaperiode heen te komen. Dit was niet eenvoudig gezien de grote (financiële) druk op de vervoerders en de regio en dit vroeg veel van de onderlinge samenwerking. Tegelijkertijd constateren wij dat niet alle ambities zijn gerealiseerd. Dit heeft met name te maken met het (te) hoge ambitieniveau.

2. Economisch vestigingsklimaat

In de afgelopen jaren heeft de MRDH grote stappen gezet op het gebied van economische samenwerking. Het bestuurlijke netwerk is versterkt, concrete resultaten zijn geboekt en er is geïnvesteerd in contacten met stakeholders. Tegelijkertijd constateren wij dat de gezamenlijke inzet van de 21 gemeenten in de afgelopen 10 jaar nog niet voldoende is geweest om de grote ambities waar te maken. Daar zijn uiteenlopende verklaringen voor te geven.

3. Democratische legitimiteit

We constateren dat de MRDH formeel gezien relatief sterk democratisch gelegitimeerd is. Tegelijkertijd constateren wij dat de ervaren democratische legitimiteit laag is. Ook constateren wij dat er op het punt van de participatie van inwoners en maatschappelijke organisaties ruimte is voor verbetering.

4. Samenwerking en organisatie

We constateren dat de samenwerking tussen de gemeenten sinds oprichting van de MRDH zich sterk heeft ontwikkeld. Zowel de samenwerking tussen de gemeenten onderling, als het besluitvormingsproces van de MRDH, als de ambtelijke organisatie. Het gebruik maken van bestaande expertise, wat een van de doelstellingen was bij de oprichting van de MRDH, is maar beperkt van de grond gekomen.

Beoogd maatschappelijk effect

Versterken van de effectiviteit van de regionale samenwerking vanuit de kerntaken van de MRDH. Dit zijn het versterken van het regionaal economisch vestigingsklimaat en het verbeteren van de mobiliteit (Vervoersautoriteit). Instrumenten hiervoor zijn de huidige processen om te komen tot een mobiliteitsvisie en een economische visie. Aanvullend wordt met de evaluatie en het daarop gebaseerde actieplan invulling gegeven aan de opdracht uit de gemeenschappelijke regeling.

Argumenten

1.1 Conclusies op onderzoeksvragen zijn herkenbaar

De conclusies uit de externe rapportage zijn herkenbaar. Onderdelen hiervan zijn in de afgelopen jaren meerdere malen benoemd in documenten van de MRDH en komen ook terug in de Midden-Delflandse zienswijzen op de strategische agenda en begrotingen. De ambitie bij de oprichting was zeer hoog. Een te hoge ambitie en gewijzigde maatschappelijke en economische omstandigheden zijn als directe oorzaak aan te wijzen dat deze ambitie niet in de volle omvang is gerealiseerd. De ambitie was bij de oprichting vooral ook bedoeld als vergezicht waar permanent naar gestreefd zou moeten worden. Deze ambitie vloeide voort uit wetenschappelijke rapporten, waaronder dat van de OESO. Samenvattende conclusie was dat de MRDH als regio in 2014 een economische groei had die beduidend lager was dan op basis van de aanwezige potentie verwacht zou worden. Het daily urban system functioneerde beperkt. Een hogere economische groei zou bereikt kunnen worden door de regionale samenwerking te versterken en tegelijkertijd gericht te zijn op het verdelen van de 'armoede' in plaats van de opbrengst. Nu vooral regionaal aangeduid als 'brede welvaart' en in onze gemeente de waarden van Cittaslow.

Op basis van de conclusie dat de regionale samenwerking meerwaarde heeft is het voorstel van de MRDH die samenwerking te continueren. Wij stellen u voor hiermee in te stemmen. Het beëindigen van deze regionale samenwerking heeft beleidsmatig nadelen en versterkt niet de gemeentelijke taken en democratische legitimiteit.

1.2 Actielijnen voortvloeiend uit evaluatieplan worden onderschreven

Het actieplan is gericht op verbetering en kunnen wij ook onderschrijven. Wij stellen u dan ook voor hiermee in te stemmen. In het plan zijn vijf actielijnen opgenomen:

1. versterken ambtelijke organisatie MRDH;
2. samenwerking bij de Vervoersautoriteit (Va);
3. samenwerking bij Economisch Vestigingsklimaat (EV);
4. democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid;
5. participatie en inwonersbetrokkenheid.

Deze vijf actielijnen zijn hierna nader toegelicht bij 'kanttekeningen'.

Kanttekeningen

2.1 Actielijn 1: Versterken ambtelijke organisatie MRDH is budgettair neutraal

Op een aantal onderdelen is de slagkracht van de organisatie niet optimaal. Dit heeft meerdere oorzaken. Zichtbaar is het steeds meer ontstaan van inhoudelijke verbanden tussen regionale beleidsonderwerpen. Vanuit de kerntaken heeft de MRDH hier steeds meer een inhoudelijke en soms ook verbindende functie. Dit vraagt een ambtelijke inzet die niet altijd aanwezig is. Hierbij is een onderscheid tussen Va en EV.

De Vervoersautoriteit heeft een eigen ambtelijk apparaat. Bij economie is altijd het uitgangspunt geweest dat alle gemeenten capaciteit leveren. In de praktijk is dat zeker niet altijd aanwezig.

Tegelijkertijd wordt een andere intensievere rol op dit terrein verwacht (zie ook actiepunt 3).

Versterken van de organisatie MRDH is vanuit deze conclusie wenselijk en acceptabel. Zeker gelet op de gemeentelijke financiën mag die uitbreiding niet afgewenteld op de inwonersbijdrage. Wel is een aanpassing van de verhouding tussen organisatiekosten en het budget bijdrageregeling economische projecten acceptabel.

2.2 Actielijn 2: Samenwerking bij de Vervoersautoriteit (Va) wordt verbreed

De uitbreiding van het aantal inwoners op basis van de verstedelijkingsopgave, economische transitie en Rijksbezuinigingen op het (openbaar) vervoer vragen een toekomstbestendige mobiliteit vanuit een regionale inzet. Met de keuzes om daarbij meer samen te werken met andere regionale partijen en het uitgangspunt om OV-bedrijven meer actief te laten communiceren kunnen wij instemmen. Nadere uitwerking vindt plaats in de mobiliteitsvisie en de zienswijze die de gemeenteraad hierop binnenkort kan indienen. Wel blijft het belangrijk de ruimtelijke impact van mobiliteitsprojecten, zoals de viersporigheid, vroegtijdig bij de projectvoorbereiding mee te nemen.

2.3 Actielijn 3: Samenwerking economisch vestigingsklimaat (EV) wordt strategischer

De economische samenwerking binnen de MRDH zijn nu vooral gericht op een sectorale ontwikkeling en ondersteuning. Conclusie in het externe onderzoek is dan ook terecht dat hiermee in beperkte mate wordt bijgedragen aan de hoge ambities die waren opgenomen in het OESO-rapport. De noodzaak om het regionaal economische groeipotentieel ten volle te benutten en tegelijk om te schakelen naar een circulaire en digital economie gelden nog steeds. Met de actiepunten op dit onderdeel kunnen wij instemmen. Wij ondersteunen een meer beleidsmatige inzet op een integrale economie en gezamenlijke strategie. Versterking van de organisatie MRDH is dan wel noodzakelijk om ook actief invulling te geven aan deze keuzes (actiepunt 1).

Versterking van die keuzes is mogelijk door minder budget beschikbaar te stellen aan de huidige bijdrageregeling en meer inzet te plegen op een regionaal georiënteerd economisch programma. Hiermee kan mogelijk aansluiting op nationale en Europese programma's plaatsvinden. Een economische ontwikkeling is in hoofdzaak afhankelijk van mondiaal, Europees en landelijk beleid en daarmee beperkt lokaal beïnvloedbaar. Door meer regionale inzet is een sterkere mate van beïnvloeding van de landelijk en provinciaal economische ontwikkeling mogelijk. De regionale economie is sectoraal. Een integrale benadering heeft dan tegelijkertijd een sectorale component, waarbij verbinding tussen verschillende economische sectoren (cross-overs), overheden,

kennisinstellingen en overheden nog meer noodzakelijk wordt. Door de MRDH wordt gewerkt aan een economische visie waarin deze onderwerpen aan de orde komen. De gemeenteraad kan hierop dan dit jaar een meer inhoudelijke zienswijze geven.

2.4 Actielijn 4: Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid blijft in stand

Conclusie uit het externe onderzoek is dat binnen de juridische mogelijkheden de MRDH sterk democratisch gelegitimeerd is. Tegelijkertijd wordt dit niet door alle gemeenteraden zo ervaren. Het advies richting gemeenten is om de betrokkenheid van de gemeenteraden te vergroten via klankbordgroepen, bij ons de 'bestuurlijke regiegroep MRDH'. Deze groep bestaat uit de vier raadsleden die benoemd zijn in de adviescommissies, de portefeuillehouders en ambtenaren. In 2024 is de vergaderfrequentie terug gebracht naar tweemaal per jaar. Reden hiervan was dat in de strategische agenda meer focus is aangebracht op enkele thema's; dit wordt verder uitgewerkt in de mobiliteitsvisie en de economische visie. In 2024 is door de MRDH ook een vernieuwde werkwijze voor de adviescommissies doorgevoerd. De onderwerpen uit het actieplan en deze evaluatie bieden inzicht of sprake is van een structurele verbetering voor de effectiviteit, stroomstroom en betrokkenheid van raadsleden. Richting de nieuwe raadsperiode kan dan besproken worden of de gewijzigde vergaderstructuur van onze bestuurlijke regiegroep MRDH aansluit op de behoeften van de raadsleden in de adviescommissies en de strategische positie van Midden-Delfland in de regionale samenwerking. Met de actiepunten kan worden ingestemd. Belangrijk hierbij is dat de rol van de adviescommissies expliciet wordt vastgelegd. Wel dient hierbij de waarschuwing van de onderzoekers in acht te worden genomen door te focussen op de inhoud en niet op structuuro oplossingen of aanpassing van de governance.

2.5 Actielijn 5: Participatie en inwonersbetrokkenheid breidt zich uit

Momenteel is de MRDH in hoofdzaak een bestuurlijke organisatie van overheden. Gelet op de kerntaken van de MRDH in de regionale context is dat niet geheel onlogisch. Bij het aangaan van de regeling was het uitgangspunt dat gemeenten zorgen voor de lokale informatievoorziening. De gewijzigde maatschappelijke omstandigheden, verwevenheid met andere beleidsterreinen en ervaringen laten zien dat ontwikkelingen bij de MRDH soms ook voorlichting en participatie richting organisaties en inwoners wenselijk maken. Bij VA is deels participatie zichtbaar en tevens is samenwerking met kennisinstellingen binnen EV aanwezig. Dit is nu nog ad-hoc en vooral taakgericht en minder gericht op strategie en ontwikkeling. De kerntaken van de MRDH hebben een maatschappelijke oriëntatie, waarbij de samenwerking in een breder georiënteerd netwerk een hogere efficiency, inbreng van deskundigheid en effectiviteit kan opleveren. Door de schaal van de MRDH zien de onderzoekers kansen voor de MRDH en 21 gemeenten om het bredere regionale netwerk bij elkaar te brengen en de kansen die zich hierbij voordoen beter te benutten. Met de actiepunten kan worden ingestemd. Hierbij dient naar onze mening prioriteit te worden gegeven aan inhoudelijke participatie vroeg in het proces. Overheden kunnen niet geheel zelfstandig een effectief regionaal beleid op mobiliteit en economie ontwikkelen. Betrokkenheid, maatschappelijke behoeften, initiatief en kennis zijn hierbij noodzakelijk van bedrijfs- en onderwijsinstellingen. Met deze inbreng vroeg in het beleidsproces wordt de effectiviteit groter en is daarna sprake van een hogere betrokkenheid bij het traject van realisatie.

Financiën

Aan dit voorstel zijn voor de gemeente geen financiële consequenties verbonden. Binnen de begroting van de MRDH leidt de uitvoering tot een herallocatie van middelen. De extra personele formatie wordt kostenneutraal opgevangen met als dekking vermindering inhuur en externe adviezen. De zienswijze op de begroting 2026 wordt naar verwachting behandeld in de raadscyclus van juni 2025.

Communicatie en participatie

Is onderdeel van uitvoering van actieplan.

Vervolgstappen

Toesturen zienswijzenbrief aan MRDH.

Besluitvorming Algemeen Bestuur MRDH op zienswijze 11 juli 2025 (met uitvoering van actieplan).

Reactie college op commissiebehandeling

GEMEENTE
NISSEWAARD

Algemeen Bestuur van de
Metropoolregio Rotterdam
Den Haag
Westersingel 12
3014 GN ROTTERDAM

datum	pagina	aantal bijlagen	betreft
18 april 2025	1 van 2		Zienswijze ontwerp actieplan evaluatie MRDH
uw kenmerk	ons kenmerk	afdeling	behandelaar
	4432697	Directie- en Bestuursadvies	5.1.2.e

Geacht dagelijks bestuur,

Op 11 februari 2025 is de gemeenteraad uitgenodigd om een zienswijze te geven op het ontwerp actieplan evaluatie MRDH.

We hebben het uitgebreide proces van evaluatie en de totstandkoming van het ontwerp actieplan evaluatie MRDH in het afgelopen jaar als bijzonder prettig ervaren. Specifiek willen we benoemen de gedegenheid waarmee het proces vorm was gegeven en de wijze waarop alle partijen in het afgelopen jaar door u hierbij betrokken zijn. Wij gaan ervan uit dat u deze participatie volhoudt en verder ontwikkelt.

De raad van de gemeente Nissewaard kan instemmen met het voorliggende ontwerp-actieplan. Met dit actieplan kunnen we met elkaar blijven investeren in het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie.

Wel merken we op dat, in lijn met de evaluatie, de ambities groot zijn en de ambtelijke capaciteit en middelen schaars. Dit vraagt wat ons betreft om een zorgvuldige afweging waar de MRDH op basis van hun kerntaken, de komende jaren de focus op wil leggen. Waarbij het uitgangspunt blijft dat dit binnen de bestaande middelen en capaciteit zal plaatsvinden.

datum
18 april 2024

ons kenmerk
4432697

pagina
2 van 2

betreft
Zienswijze ontwerp actieplan
evaluatie MRDH

De gemeenteraad van Nissewaard benadrukt dat wij er zeer aan hechten dat de planvorming van de MRDH met betrekking tot het economisch vestigingsklimaat het hele MRDH gebied bestrijkt en niet enkel grote iconische projecten, want dat doet onrecht aan de metropolitane gedachte van de MRDH. Daarenboven vragen we aandacht dat nieuw te ontwikkelen initiatieven van de MRDH gevoed moeten worden door de brede wens van de gemeenten.

Aandachtspunt blijft de raadsbetrokkenheid. De vaste vergadermomenten op de woensdagavond, maakt het voor ons als raadsleden lastig om aanwezig te zijn. Wij verzoeken u om uw standpunt voor een vaste avond in de week nogmaals te heroverwegen.

Wij wensen u veel succes toe met de verdere uitwerking en realisatie van het actieplan.

de griffier,

de voorzitter,

S. Mackaij

F. van Oosten

GESCAND

D.D. 28 APR 2025

adres Oranjeplein 1, 2641 EZ Pijnacker
post Postbus 1, 2640 AA Pijnacker
telefoon 14 015
e-mail info@pijnacker-nootdorp.nl
internet www.pijnacker-nootdorp.nl

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)
Postbus 21012
3001AA Rotterdam

onderwerp Zienswijze op het Actieplan evaluatie MRDH
nadere informatie J. Louis
verzendsdatum 22-04-2025
zaaknummer 1566109
briefnummer 1419973
uw brief van 11 februari 2025
uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Wij ontvingen uw brief van 11 februari 2025 waarin u ons uitnodigt onze zienswijze kenbaar te maken op het actieplan evaluatie MRDH. Allereerst willen wij onze waardering uitspreken voor de manier waarop de evaluatie vanuit de metropoolregio is opgepakt, waarbij plaats was voor lokale gesprekken met raadsleden, wethouders, burgemeesters en ambtelijk adviseurs. De opbrengst van de regionale werksessies, het bestuurlijke spoor (gesprekken met gemeentes) en de ambtelijke sessies vinden wij terug in het actieplan. Dit draagt direct al bij aan de noodzakelijke versterking van de democratische legitimiteit. We vertrouwen erop dat u deze lijn vasthoudt.

Het voornemen om vanuit de MRDH voorstellen te doen om de rol van de adviescommissies te verduidelijken juichen we toe. Verder gaan we ervan uit dat de aanvullende aandachtspunten van de adviescommissies, zoals die op 22 januari 2025 naar het algemeen bestuur zijn gestuurd, worden meegenomen en verwerkt bij de nadere uitwerking van het actieplan.

Ook juichen we het toe dat voor het Economisch Vestigingsklimaat gewerkt wordt aan een visie die moet leiden tot concrete, meetbare doelstellingen die de impact van de inzet van de MRDH op het economisch vestigingsklimaat zichtbaar maken. We zien dit aspect echter niet expliciet terug in de voorgestelde acties. Daarom dringen we erop aan dat de MRDH de doelstellingen voor het Economisch Vestigingsklimaat zo formuleert dat een goed beeld ontstaat van de effectiviteit van het werk van de MRDH voor het economisch vestigingsklimaat. Wij stellen voor aan de doelstellingen duidelijke KPI's of andere meetbare resultaten te verbinden.

Het voorstel om MRDH support structureel deel uit te laten maken van de organisatie van de MRDH en te laten doorgroeien naar maximaal 15 fte steunen wij om drie redenen niet: 1) een dergelijke voorziening zien wij niet als kerntaak van de MRDH; 2) de maatregel zou impact hebben op de toch al schaarse arbeidsmarkt voor gemeenten en 3) de maatregel heeft financiële gevolgen, die wij bezien in het licht van de financiële taakstelling van 6,2 procent. Mede vanwege de structurele korting op het gemeentefonds in 2026 zal de financiële haalbaarheid van de uitwerking van het actieplan veel aandacht moeten krijgen.

We zijn het met u eens dat de MRDH met dit actieplan blijft investeren in een goed functionerende Gemeenschappelijke Regeling die een bijdrage levert aan de twee pijlers van de MRDH, namelijk het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie.

Al met al kijken wij positief aan tegen dit actieplan en we gaan er vanuit u hiermee voldoende inzicht te hebben gegeven in onze visie erop.

Hoogachtend,
de raad van Pijnacker-Nootdorp,

Arjen van der Lugt
griffier

Björn Lugthart
voorzitter

GESCAND

D.D. 22 APR 2025

RIDDERKERK

Metropoolregio Rotterdam Den Haag
Dagelijks Bestuur
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Uw brief van: 11 februari 2025
Uw kenmerk:
Bijlage(n):

Ons kenmerk: 2025-018699
Contact: 5.1.2.e
Doorkiesnummer: +5.1.2.e
E-mailadres: 5.1.2.e@ridderkerk.nl
Datum: 11 APR 2025

Betreft: Zienswijze ontwerp actieplan evaluatie MRDH

VERZONDEN 11 APR 2025

Geacht bestuur,

Op 11 februari 2025 heeft u de gemeenteraad uitgenodigd om een zienswijze te geven op het ontwerp actieplan evaluatie MRDH.

We danken u voor de toezending van het ontwerp actieplan evaluatie MRDH en waarderen de wijze waarop het proces evaluatie van 10 jaar MRDH het afgelopen jaar vorm heeft gekregen. Wij kunnen met de hoofdlijnen van het voorliggende actieplan instemmen. Tegelijkertijd stellen we, in lijn met de evaluatie, vast dat de ambities groot zijn en de ambtelijke capaciteit en middelen schaars. Wij verzoeken u dan ook om een prioritering aan te brengen in de ambities waarbij de focus gericht blijft op de kerntaken verkeer en vervoer en economie en het realiseren van de urgente maatschappelijke opgaven met een effectieve en wendbare organisatie.

Uit de evaluatie van het Economisch Vestigingsklimaat blijkt dat de impact beperkt blijft. De adviezen om meer strategische focus aan te brengen en een integrale aanpak van de samenwerking op meerdere thema's (zoals ruimtelijke ordening, energie en recreatie) centraal aan te brengen onderschrijven we. De economische ontwikkeling van de regio hangt nauw samen met andere grote opgaven in onze regio op aanpalende thema's zoals wonen, energie (netcongestie) en natuur- en recreatie. Dat vraagt om zichtbaarheid en samenwerking met andere partijen om de impact te vergroten.

Het versterken van de samenhang tussen economie, bereikbaarheid en leefbaarheid is cruciaal om onze regio economisch robuuster te maken en tegelijkertijd de brede welvaart voor onze inwoners een noodzakelijke impuls te geven. Hierover moet binnen de MRDH het gesprek gevoerd worden om dit verder te concretiseren, passend binnen de kerntaken. Het is voor ons onwenselijk om een hernieuwde structuurdiscussie op te voeren.

Onze regio scoort al jaren slecht op de regionale monitor van brede welvaart op een aantal indicatoren die de leefomgeving en gezondheid betreffen. Zie ook [Atlas-Research-whitepaper-Brede-welvaart-in-Nederland.pdf](#). De afgelopen jaren is door de MRDH al ingezet op brede welvaart. Dit perspectief zien wij in het voorliggende actieplan nauwelijks terugkomen. Wij verzoeken u bij de hierboven genoemde integrale aanpak de effecten op de welvaart van onze inwoners uitdrukkelijk mee te nemen in de afwegingen en keuzes.

Tot slot

Wij vertrouwen erop dat wij met deze zienswijze u deelgenoot hebben gemaakt van onze positie en wensen u succes bij de verdere uitwerking.

Hoogachtend,
De gemeenteraad van Ridderkerk,

5.1.2.e

5.1.2.e

dhr. C.A. Oosterwijk

uw kenmerk 2380882
uw brief van 11 februari 2025
ons kenmerk 25.030669
inlichtingen bij R. de Jong
doorkiesnummer (070) 326 11 28

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)
T.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus 21012
3001 AA ROTTERDAM

3001AA21012

Directie

Bestuursadvisering & Bestuurlijke Besluitvorming

Huis van de stad, Generaal Spoorlaan 2
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Zienswijze actieplan MRDH

datum 20 mei 2025
bijlage(n) -

Geacht bestuur,

Dank voor toezending van het Ontwerp-Actieplan evaluatie MRDH. Het actieplan vormt het sluitstuk van de evaluatie van de samenwerking en de opmaat voor verbeteringen voor de toekomst.

Complimenten voor het gevolgde proces; de evaluatie is zorgvuldig uitgevoerd met uitgebreide rondes om input op te halen bij verschillende betrokkenen. De adviescommissies, gemeenteraden, bestuurders en ambtenaren zijn in alle fasen van de evaluatie in de gelegenheid gesteld input te leveren op aanpak, proces en inhoud. De input is op een transparante manier verwerkt in een uitgebreid en kritisch evaluatierapport. De conclusies en verbeterpunten die in het rapport worden getrokken, zijn herkenbaar.

Wat nu voorligt voor zienswijze is het Actieplan evaluatie MRDH. De voorgestelde acties voor de doorontwikkeling volgen logisch op het evaluatierapport en sluiten aan op de stappen die direct in gang kunnen worden gezet of worden meegenomen bij de nieuwe visies voor Mobiliteit en Economisch Vestigingsklimaat die op dit moment worden opgesteld.

Vanuit Rijswijk willen we u graag een aantal meegeven die in de verdere uitwerking van het Actieplan kunnen worden meegenomen.

1. De evaluatie en ook het actieplan zijn sterk gericht op het interne functioneren en de legitimiteit van de besluitvorming. Dit is belangrijk, maar uiteindelijk niet het primaire doel waarom we samenwerken.
2. De positionering van de MRDH ten opzichte van andere metropolitane regio's in Europa wordt wel benoemd maar blijft ons inziens onderbelicht. Dat geldt ook voor een visie op hoe we ons verhouden tot andere overheden zoals de provincie, andere regionale samenwerkingsverbanden, het Rijk en de EU.
3. Vanuit de kleinere gemeenten is regelmatig aandacht gevraagd voor het vereenvoudigen van de stroom (duidelijk, vindbaar, tijdig beschikbaar) en voor de daarmee samenhangende werklust voor gemeenten. Dit kan ook door onderlinge taakverdeling tussen gemeenten. We vragen blijvende aandacht voor dit punt de komende jaren.

4. We ondersteunen de noodzaak om inwonersbetrokkenheid te versterken, maar vooral als dat gericht is op processen en projecten waar inwoners ook direct de gevolgen van merken. De geformuleerde acties tot verbetering van de communicatie tussen vervoerder en reizigers passen goed in dat beeld.

De evaluatie en het actieplan bieden volgens ons een goede basis om de samenwerking zoals we die nu met elkaar in de Metropoolregio hebben ingericht met vertrouwen voort te zetten voor de komende jaren.

Hoogachtend,
de gemeenteraad,
de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

H. Sahin

GESCAND

Gemeenteraad
van Rotterdam

D.D. 10 APR 2025

Onderwerp: Zienswijze actieplan evaluatie
MRDH

Bezoekadres: Stadhuis
Coolingsingel 40, Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Datum: 20 maart 2025

Retouradres: Postbus 70012, 3000 KP Rotterdam

Per e-mail verzonden
Algemeen Bestuur van de
Metropoolregio Rotterdam Den Haag
Westersingel 12
3014 GN ROTTERDAM

Geacht algemeen bestuur,

Op 11 februari heeft u de gemeenteraad uitgenodigd om een zienswijze te geven op het ontwerp actieplan evaluatie MRDH.

We danken u voor de toezending van het ontwerp actieplan evaluatie MRDH en waarderen de wijze waarop het proces van de 10 jrs evaluatie MRDH het afgelopen jaar vorm heeft gekregen.

De raad van de gemeente Rotterdam kan instemmen met de hoofdlijnen van het voorliggende actieplan. Tegelijkertijd stellen we, in lijn met de evaluatie, vast dat de ambities groot zijn en de ambtelijke capaciteit en middelen schaars. We verzoeken u dan ook om een prioritering aan te brengen in de ambities waarbij de focus gericht blijft op de kerntaken verkeer en vervoer en economie en het effectief realiseren van de urgente maatschappelijke opgaven.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en wensen u succes bij de verdere uitwerking.

De raad van de gemeente Rotterdam,

De griffier,

De voorzitter,

**gemeente
Schiedam**

gemeente Schiedam
Ruimtelijke Ontwikkeling &
Beleid

Stadskantoor, Stadserf 1
Postbus 1501
3100 EA Schiedam

14 010
schiedam.nl

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)
T.a.v. het dagelijks bestuur
Postbus 21012
3001 AA ROTTERDAM

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
2380882	25UIT01031	12 mei 2025
Uw brief van	Doorkiesnummer	E-mail
11 februari 2025	14 010	contact@schiedam.nl

Onderwerp

Zienswijze Actieplan evaluatie GR MRDH

Geacht bestuur,

U heeft de gemeenteraad van Schiedam uitgenodigd om een zienswijze kenbaar te maken op het actieplan evaluatie MRDH. Uw verzoek was dit uiterlijk 7 april 2025 te doen.

Binnen de vergadercyclus van de gemeenteraad is de door u gestelde termijn voor het kenbaar maken van onze zienswijze niet haalbaar gebleken. Hierover hebben wij u reeds begin maart geïnformeerd. In dezelfde brief (25UIT01030) hebben wij u ook geïnformeerd over ons voorstel aan de gemeenteraad over de door u gevraagde zienswijze.

De gemeenteraad heeft ons voorstel in haar vergadering op 15 april 2025 besproken en heeft ermee ingestemd. Zij volgen onze conclusie, dat u een zorgvuldig proces heeft doorlopen, met onder andere de gemeenteraden en de adviescommissies, waarin alle mogelijkheid tot het leveren van input voor het actieplan is geboden. De adviescommissies hebben hiervoor ook hun waardering uitgesproken.

Ondanks het zorgvuldige proces wil de gemeenteraad hierbij toch een zienswijze inbrengen. Dit betreft de zorgen van de gemeenteraad over het ontbreken van een financiële paragraaf bij het actieplan. Daarom wil de gemeenteraad als zienswijze nogmaals de Kaderbrief begroting 2026 bij u onder de aandacht brengen. In deze kaderbrief hebben de regiogemeenten aan de MRDH, naast een indexering, ook een taakstelling opgelegd. Daarnaast moeten nieuw beleid of nieuwe activiteiten, afzonderlijk zichtbaar worden gemaakt en aan de gemeenten, met daarbij een dekkingsvoorstel, ter besluitvorming worden voorgelegd.

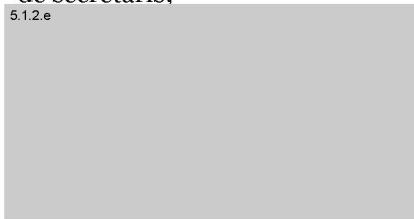

De gemeenteraad gaat er vanuit dat het actieplan, alsmede eventuele nieuw beleid of nieuwe activiteiten die hieruit voortvloeien, gerealiseerd wordt binnen deze kaders.

Wij vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Schiedam,
de secretaris,

5.1.2.e

C.E. Bos

de burgemeester,

5.1.2.e

mr. H.M. Bergmann

Gemeente Vlaardingen

MRDH
Westersingel 12
3014 GN ROTTERDAM

Postbus 1002
3130 EB Vlaardingen

Bezoekadres:
Westnieuwland 6
3131 VX Vlaardingen

Telefoon:
(010) 248 4000

www.vlaardingen.nl/contact

www.vlaardingen.nl

datum	onderwerp	pagina
3-4-2025	zienswijze	1/3
	Actieplan Evaluatie MRDH	
briefnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
2018254	-	

Geachte leden van het Algemeen Bestuur van de MRDH,

In uw aanbiedingsbrief van 11 februari 2025 nodigt u ons uit om onze zienswijze kenbaar te maken op het (concept) Actieplan evaluatie MRDH. Wij komen graag aan uw verzoek tegemoet. De definitieve vaststelling door uw bestuur is voorzien - na bespreking in de adviescommissies op 4 juni - op 11 juli 2025, tegelijk met de vaststelling van uw Begroting 2026. Daarmee kan het actieplan tevens gezien worden als een kadernota ten behoeve van de (meerjaren)begroting van de MRDH.

Het actieplan is opgebouwd uit vijf actielijnen:

1. Versterking ambtelijke organisatie MRDH
2. Samenwerking bij de Vervoersautoriteit
3. Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat
4. Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid
5. Participatie en inwonersbetrokkenheid

Weliswaar kan de volgorde daarvan toevallig tot stand zijn gekomen, wij geven onze reactie op de voorstellen in de volgorde van prioritering door de gemeente Vlaardingen. Daarbij is leidend dat de (kern)inhoud van de MRDH-samenwerking voorop staat. Op het gebied van (inwoners)participatie is een belangrijke stap te zetten. De democratische legitimering en raadsbetrokkenheid zien wij primair als een lokaal vraagstuk (en dus ook met grote verscheidenheid in onze regio). Hoe dit alles tot stand komt is niet per se het minst belangrijk, maar wel een van de inhoudelijke prioritering afgeleid, dienend vraagstuk.

1. Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat (EV)

Op het gebied van EV is de meeste verbetering gewenst. We herkennen de behoefte aan een structurele investering in strategievorming, lobby en het regionale economische netwerk, zowel binnen als buiten de MRDH. Daarbij merken we op dat u in deze actielijn niet aansluit op de suggestie vanuit de evaluatie-reflecties om bij de keuze voor een integrale aanpak de thematisch verbreding naar ruimtelijke ontwikkeling en recreatie in perspectief te nemen. Een terechte inperking, naar ons inzicht. Een betere verbinding met het bedrijfsleven en een focus op één of twee grote regionale projecten in plaats van meerdere lokale projecten kunnen helpen om de economische profilering en zichtbaarheid te vergroten. Ook het beter gebruik van de aanwezige expertise binnen gemeenten is een welkom doel. Concreet wordt voorgesteld om op basis van de te ontwikkelen visie EV in te zetten op vergroten van lobbykracht, capaciteit en middelen. Het ondersteunen van gemeenten met middelen en menskracht om hardnekkige problemen op bedrijventerreinen aan te pakken en kansen te verzilveren, valt daar ook onder.

In de voorgestelde aanpak lezen wij een pleidooi voor meer inkomsten. Ons is niet duidelijk hoe deze ambitie zich verhoudt met de status quo principes zoals benoemd bij de organisatieontwikkeling, zie onder 5, aan het einde van onze reactie.

2. Samenwerking bij de Vervoersautoriteit (VA)

Deze tweede kerntaak is voor Vlaardingen van groot belang. De Hoekse Lijn is een sociale en economische levensader met regionale betekenis. Door een verbreding van de samenwerking met diverse partijen, zoals het bedrijfsleven en kennisinstellingen, kunnen de ambities in de mobiliteitsvisie waargemaakt worden. We ondersteunen het uitgangspunt dat de inspanningen beter gericht moeten worden op de onderwerpen met de grootste impact, om samen te kunnen bouwen aan een efficiënter en toegankelijker vervoerssysteem. Verkeersveiligheid en duurzaamheid zijn daarbij thema's die bij uitstek om een sterkere regionale aanpak vragen.

3. Participatie en inwonersbetrokkenheid

Wij zijn van mening dat de basis voor (goede) inwonersbetrokkenheid in beginsel bij onszelf, gemeenten, ligt. Wij zien ook een groeiende behoefte om daarnaast een brug te slaan tussen lokale betrokkenheid en regionale planontwikkeling. Wij zien daarom uit naar wat de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie bij de mobiliteitsvisie u en ons leert voor de mogelijkheden om de participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten vorm te geven. Of daarbij de adviescommissies ook een rol kunnen spelen, is voor ons een vraagstuk van nadere afweging.

4. Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid

De gemeente Vlaardingen kent de wisselende betrokkenheid uit eigen ervaring. Recentelijk is onze klankbordgroep nieuw leven ingeblazen, waarbij zowel de democratische legitimering als de betrokkenheid van onze raadsleden is versterkt. Het vergroten van betrokkenheid van raadsleden, partners en participanten blijft niettemin een punt van gemeenschappelijke aandacht. Daarom verbaast ons de voorgestelde actie om, bij maatwerk (op nadrukkelijk verzoek burgemeester), ruimte te bieden voor inzet van steunraadsleden. Er staat zelfs al het voornemen in om dit op te nemen in het reglement van orde van de Adviescommissies. Hoewel we de 'voetnoot' van de MRDH-werkorganisatie – "merkt op dat de keuze in uitzonderlijke gevallen ruimte te bieden voor steunraadsleden zich per se logisch verhoudt tot het vraagstuk van democratische legitimiteit" > hier ontbreekt het woordje 'niet' veronderstellen we – onderschrijven, vinden wij dit niet thuishoren in een actieplan.

5. Versterking ambtelijke organisatie MRDH

In het actieplan wordt gesteld dat voor de beide kernpijlers geldt dat een versterking van de eigen organisatie voorwaardelijk is om invulling te kunnen geven aan de grote opgaven. Dat er meer (en duurdere) strategische ondersteuning nodig is begrijpen en ondersteunen we. Zeker de mogelijkheid om daarmee – al dan niet via doorgroei van 'MRDH Support' – gemeenten ook professioneel te kunnen bijstaan in uitvoeringskracht spreekt ons aan.

Dat gaat ten koste van andere, meer uitvoerende capaciteit. Het is ons niet duidelijk welke uitvoerende werkzaamheden daarmee onder druk komen te staan. U stelt dat slim prioriteren gewenst is om middelen effectiever in te zetten. Wij vullen daarop aan dat de middelen ook efficiënter moeten worden ingezet.

In de voorgestelde aanpak wordt voorwaardelijk gesteld dat 'de toekomstige voorstellen niet de belasting van project- of programmamiddelen en de (EV-)bijdragen van gemeenten negatief mogen belasten'. Onze interpretatie van deze formulering is dat bestaande reserveringen intact blijven en dat de inwonersbijdrage niet stijgt.

Tot slot

In het actieplan is onzes inziens terecht geen voorstel opgenomen om de, onlangs nog gewijzigde, gemeenschappelijke regeling aan te passen. Bestuurlijke verbeteringen zijn goed mogelijk binnen het bestaande juridisch kader.

Wij hopen dat onze opmerkingen en suggesties een bijdrage leveren aan een actieplan dat net wat meer in balans is en meer aansluiting behoudt bij de kernopdrachten die de MRDH zich in 2014 heeft gesteld. De keuze voor meer strategische, regionale programmaontwikkeling ondersteunen we van harte. Maar

de organisatie van de professionele ondersteuning daarvan vraagt geen grotere werkorganisatie, wel een effectiever gebruik van gemeentelijke expertise en een andere invulling van die ondersteuning. En daartoe zullen wat ons betreft geen extra gemeente financiële bijdragen geleverd worden.

De uitwerking van het Actieplan zal uiteindelijk een logische vertaling krijgen in een nieuwe Strategisch Agenda 2027-2030. Wij zien daar naar uit.

Hoogachtend,
de gem 5.1.2.e rdingen

De griffi

I.L.J.C.

5.1.2.e
De
5.1.2.e

Wilt u bij beantwoording van deze brief het briefnummer 2018254 vermelden.

Metropoolregio Rotterdam Den Haag

T.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Datum	1 april 2025	Datum verzending	
Uw kenmerk	2380882	Bijlage	Geen
Ons zaaknummer	Z/25/096205/433541		
Onderwerp	Zienswijze op het ontwerp Actieplan Evaluatie Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag		

Geachte leden van het Algemeen Bestuur van de MRDH,

Met uw brief d.d. 11 februari 2025 nodigt het Algemeen bestuur ons uit om onze zienswijze naar voren te brengen over de ontwerp Actieplan Evaluatie GR MRDH. Hierbij ontvangt u onze zienswijze.

Wassenaar vervult als zelfbewuste, internationale en groene kustgemeente een belangrijke rol in de metropoolregio. Wassenaar biedt recreatiemogelijkheden op vaarten, landgoederen en buitenplaatsen en is de groene achtertuin in de Randstad. Ook wordt door Dunea de groene ruimte in Wassenaar gebruikt als productielocatie van drinkwater voor circa 1.3 miljoen mensen. Verder huisvest Wassenaar ruim 40 residenties van ambassadeurs en een ambassade en is er een ruim aanbod aan internationaal onderwijs en sportverenigingen.

Op basis van het voorgaande vraagt Wassenaar aandacht voor:

- grensoverschrijdende samenwerking buiten de metropoolregio;
- bevorderen van duurzame economische ontwikkeling;
- behoud van de groene omgeving;
- de spreiding van bezoekers op recreatiegebieden;
- ontwikkelen van duurzame mobiliteit;
- goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer.

Hierin is een constructieve samenwerking tussen de 21 gemeenten binnen de Gemeenschappelijke Regeling MRDH (hierna: GR MRDH) van groot belang.

De gemeente Wassenaar kan instemmen met de uitvoering van het voorgelegde ontwerp-actieplan. De hoofdconclusies van het onderzoek hebben een positieve toon, waarmee de

bestaans- en meerwaarde van de GR MRDH wordt bevestigd. Hieronder volgt onze reactie per thema:

- *Ontwikkeling organisatie MRDH*

De versterking van de eigen MRDH-organisatie is een waardevol punt om de ambities binnen de GR MRDH waar te kunnen maken. Verdere ontwikkeling van de MRDH-organisatie (zoals MRDH-Support) kan gemeente Wassenaar en de overige MRDH-gemeenten ten goede komen en daarmee de gezamenlijke doelstellingen uit de Strategische Agenda MRDH. Tevens kan dit gunstig zijn voor de inzet op de eerdergenoemde Wassenaarse aandachtspunten binnen de regio.

Met de toekomstige financiële ontwikkelingen bij gemeenten in gedachten willen wij echter benadrukken dat de versterking van de MRDH-organisatie op zo'n wijze moet worden ingevuld, dat dit geen negatieve invloed heeft op de gemeentelijke bijdrage aan het Economisch Vestigingsklimaat en de ombuigingstaakstelling van 6,2% in 2026 gehandhaafd blijft.

- *Samenwerking bij de Vervoersautoriteit*

Wij onderschrijven de meerwaarde van de samenwerking op het gebied van verkeer en vervoer op regionaal vlak. De Mobiliteitsvisie is van belang om samen met de overige MRDH-gemeenten en andere relevante belanghebbenden te komen tot toekomstbestendige mobiliteit. De Mobiliteitsvisie biedt kansen om te focussen op fietsveiligheid, het openbaar vervoer en de verbinding met de andere belanghebbenden, zoals de Haagse en Leidsche regio. Wassenaar vormt de noordelijke grens met de Leidsche regio en de Duin- en Bollenstreek en heeft een essentiële rol in grensoverschrijdende thema's zoals verkeer en vervoer. De Wassenaarse invalshoek is van belang om te komen tot toekomstbestendige mobiliteit. Gelet op de druk op de ambtelijke capaciteit, ziet de gemeente Wassenaar graag terug hoe uitvoering zal worden gegeven aan de prioritering bij de Vervoersautoriteit.

- *Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat*

Gemeente Wassenaar kan zich vinden in de wijziging van de koers bij het Economisch Vestigingsklimaat. De aankomende Economische Visie vanuit de MRDH en de verschuiving van de focus naar een meer strategische samenwerking van de GR MRDH zal leiden tot een meer effectieve en efficiënte samenwerking. Met deze wijziging zullen de kleinere gemeenten, zoals Wassenaar, beter gebruik kunnen maken van de samenwerking in de MRDH. De nieuwe visie vanuit de MRDH wordt toegejuicht, maar daarbij vragen wij aandacht voor het lokale MKB en dat noodzakelijkerwijs ook wordt meegedacht over het creëren van ruimte voor lokale bedrijvigheid, naast het aantrekken van bedrijvigheid van buitenaf.

Verder werkt Wassenaar momenteel aan haar eigen Economische Visie en wij zijn blij met de geboden samenwerking vanuit MRDH-Support. De gemeente Wassenaar kijkt uit naar de concrete

en meetbare doelstellingen die de impact van de inzet van de MRDH op het Economisch Vestigingsklimaat zichtbaar zullen maken.

- *Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid*

De voorgestelde acties worden gezien als een waardevolle verbetering voor de democratische legitimiteit en de raadsbetrokkenheid. De Wassenaaarse gemeenteraad zal er baat bij hebben als de MRDH de informatievoorziening beter kan stroomlijnen en afstemmen naar de behoefte. Het versterken van de rol van de adviescommissies wordt aangemoedigd.

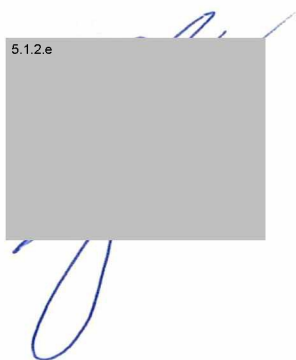
In onze raadscommissie Bestuur & Middelen wordt standaard het agendapunt 'Regionale samenwerking en gemeenschappelijke regelingen in het bijzonder' behandeld. De verdere versterking van de interne afstemming zal worden opgepakt door de ambtelijke organisatie en in samenwerking met de MRDH.

- *Participatie en inwonersbetrokkenheid*

Het betrekken van de inwoners is van belang om een algeheel beeld te krijgen van de diversiteit in de regio. Ook kunnen verbeterde participatietrajecten en het betrekken van de inwoners ervoor zorgen dat de visies/plannen van de MRDH breder worden gedragen in de gemeente. Het inzetten op participatie en inwonersbetrokkenheid wordt dan ook ondersteund door gemeente Wassenaar.

Hoogachtend,

5.1.2.e

de voorzitter,

5.1.2.e

drs. L.A. de Lange

GESCAN

D.D. 22 APR 2025

Postadres:
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
Bezoekadres:
Laan van de Glazen Stad 1
2672 TA Naaldwijk
T 14 0174
E info@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)
Postbus 21012
3001AA ROTTERDAM

UW BRIEF

UW KENMERK

ZAAK-/PROJECTNR.

DOCUMENTNR.
25-0031347

BIJLAGE(N)

CONTACTPERSOON
5.1.2.eCLUSTER
DirectieTELEFOONNUMMER
(5.1.2.e)

DATUM VERZONDEN

17 APR. 2025

ONDERWERP

Zienswijze evaluatie actieplan MRDH

Geacht bestuur,

De gemeenteraad van Westland is op 11 februari 2025 per brief uitgenodigd zijn zienswijze te geven op het actieplan evaluatie MRDH. Hierbij doen wij u namens de gemeenteraad van Westland onze reactie toekomen.

Ten eerste onze waardering voor het proces dat is gevolgd in het tot stand komen van het actieplan. De raad is goed in de gelegenheid gesteld om zijn reactie kenbaar te maken. Met name via de adviescommissies hebben zij inbreng kunnen leveren. Ten tweede is het van belang dat beide adviescommissies van de MRDH, Adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat en adviescommissie Vervoersautoriteit, positief hebben geadviseerd over het actieplan evaluatie MRDH. De opmerkingen die de adviescommissies hebben gemaakt zijn verwerkt in de nu voorgelegde versie. Ten derde merken wij op dat de punten uit het actieplan stroken met het beleid van de gemeente Westland.

Bovenstaande overwegingen brengen ons ertoe te besluiten geen zienswijze in te brengen. Wij wensen u succes met de uitvoering van het actieplan en gaan ervanuit dat u ons hiervan op de hoogte houdt.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouder
de secretaris.

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

gemeente
Zoetermeer

GESCAND

D.D. 14 APR 2025

> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Metropoolregio Rotterdam Den Haag
t.a.v. Dagelijks Bestuur
Westersingel 12
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Bezoekadressen

Engelandlaan 502
2711 EB Zoetermeer
Stadhuisplein 1
2711 EC Zoetermeer

Postadres

Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
www.zoetermeer.nl

Datum

7 april 2025

Ons kenmerk

2025-006794

Onderwerp: zienswijze Ontwerp actieplan evaluatie GR MRDH

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Met uw brief van 11 februari 2025 nodigt u onze raad uit om een zienswijze in te dienen op het ontwerp actieplan evaluatie van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Van die mogelijkheid maken we middels deze zienswijzebrief graag gebruik.

We danken MRDH voor het goede werk van de afgelopen 10 jaar, voor het evaluatierapport over deze periode en het ontwerp actieplan.

De evaluatie is zorgvuldig uitgevoerd, waarbij uitgebreid input is opgehaald van verschillende betrokkenen. Berenschot heeft deze input op een transparante manier verwerkt en een gedegen en kritisch evaluatierapport opgesteld. De conclusies en verbeterpunten in het rapport zijn herkenbaar en duidelijk. Tijdens alle fasen van de evaluatie heeft Berenschot adviescommissies, raden en bestuurders betrokken en hen de gelegenheid gegeven om input te leveren. Dit geldt ook voor het proces rondom de totstandkoming van het actieplan.

De voorgestelde acties voor de doorontwikkeling in het ontwerp actieplan zijn duidelijk en logisch. Ze sluiten aan bij de evaluatie.

De volgende aanvullende adviezen voor het actieplan geven we u graag mee:

Bij de ontwikkeling van de MRDH-organisatie willen we aandacht voor het vereenvoudigen van de stroom van stukken en procedures in duidelijkheid, vindbaarheid en tijdigheid. Dit willen we terugzien in een verminderde werklust van gemeenten. Stukken voor vergaderingen komen echter regelmatig laat, waardoor in de voorbereiding van zorgvuldige besluitvorming knelpunten ontstaan. We zien verbeterpunten voor zowel de leesbaarheid van de stukken en de hoeveelheid. Het vraagt veel ambtelijke en bestuurlijke capaciteit om de inhoud en relevantie van de stukken te beoordelen. Hierbij zien we verbeteringen voor de opleggers en de stukken zelf. We zien graag een projectmatige aanpak terug om hier samen met de gemeenten in op te trekken. Dit mag worden toegevoegd als actiepunt bij "ontwikkeling organisatie MRDH".

gemeente

Zoetermeer

Tevens zien we graag dat er binnen de metropoolregio capaciteit wordt vrijgemaakt voor Europese representatie. Er zijn diverse Europese ontwikkelingen relevant voor Europese steden zowel op economie als vervoer en het is wat ons betreft logisch om kennis beschikbaar te stellen voor de 21 gemeenten op dat vlak en ook namens de MRDH deel te nemen aan representatie in Europese gremia.

Bij meerdere acties worden kennisinstellingen genoemd. We adviseren hierin niet alleen universiteiten, maar ook hbo- en mbo-instellingen te betrekken.

Er ontbreekt een financiële paragraaf. De uitvoering van het actieplan en de uitbreiding van de formatie van de MRDH moeten zonder consequenties voor de bijdrage van de deelnemende gemeenten uitgevoerd worden. We vragen de MRDH aan te geven hoe ze dit binnen de begroting willen doen.

Het is wenselijk om naast inwonersparticipatie ook ondernemersparticipatie uit te werken met deelnemende gemeenten.

Samengevat zien we in het voorliggende ontwerp actieplan een integrale en afgewogen basis voor de verdere doorontwikkeling van de metropoolregio. Vanuit Zoetermeer bouwen we graag samen met u verder aan het bestendigen van de waardevolle regionale samenwerking. Wij danken u voor de geboden gelegenheid om een zienswijze in te dienen en wachten uw reactie op onze zienswijze af.

Hoogachtend,

De gemeenteraad van Zoetermeer,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Welkom bij deze digitale informatiesessie voor adviescommissieleden

Om 19.00 uur start de vergadering, nog even geduld alstublieft.

- Gelieve uw microfoon uit te zetten tijdens de toelichting.
- Heeft u een vraag / opmerking? Deze wordt na de presentatie behandeld.
 - Steek digitaal uw hand op of plaats een bericht in de chat.
- Naar aanleiding van de presentatie en de agendapost wordt op 4 juni 2025 uw advies over de verwerking van de zienswijzen besproken in de adviescommissie.

Zienswijzen actieplan evaluatie

Qudsiyah Braaf

21 mei 2025

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Actieplan evaluatie MRDH - raadsbetrokkenheid

Fase 1: Factbased onderzoek naar bestaans – en meerwaarde MRDH.

Evaluatie Berenschot 10 jaar MRDH (1^e helft 2024)

- ✓ Enquête
- ✓ Interviews
- ✓ Adviescommissies betrokken

Fase 2: Vertaling van bevindingen naar doorontwikkeling van MRDH (2^e helft 2024)

- ✓ Adviescommissies betrokken
- ✓ Regionale werksessies
- ✓ Bezoeken aan (commissies van) gemeenteraden

Zienswijzeprocedure actieplan evaluatie MRDH

- Vrijgave voor zienswijze Ontwerp actieplan evaluatie door AB (10 februari 2025)
- Zienswijzeprocedure 11 februari 2025 – 7 april 2025
- 20 zienswijzen ingediend

Rode draden zienswijzen

- Veel waardering voor doorlopen proces en opgesteld actieplan
- Meerdere gemeenten maakten opmerkingen over:
 - Participatie
 - Lidmaatschap steunraadsleden van adviescommissies
 - Ambitie versus schaarse ambtelijke capaciteit en middelen
 - Positie van het Economisch Vestigingsklimaat

(Inwoners)participatie

Actieplan: eerst evaluatie inwonersparticipatie Mobiliteitsvisie afwachten, dan voorstellen doen

- Meeste gemeenten positief over participatie an sich
- Verschil van inzicht wie participatie moet vormgeven (MRDH of gemeente)

Voorstel aan AB: Wacht eerst evaluatie inwonersparticipatie af, maak dan definitief de keuze

Lidmaatschap steunraadsleden adviescommissies

Actieplan: opening voor vertegenwoordiging onder voorwaarden

- Enkele gemeenten sterk voorstander (praktisch in werkverdeling), enkele gemeenten sterk tegenstander (democratische legitimiteit).
- Toestaan lidmaatschap van steunraadsleden vergt aanpassing GR (unanimiteit)

Voorstel aan AB: Schrappen opening onder voorwaarden van lidmaatschap van steunraadsleden van adviescommissie uit actieplan

Ambitie versus schaarse ambtelijke capaciteit en middelen

Actieplan:

- Uitbreiding MRDH-support (budgetneutraal, versterking gemeenten)
 - Uitbreiding formatie (budgetneutraal: verlaging budgetten inhuur en advieskosten)
-
- Pleidooien voor zorgvuldige afweging op basis van kerntaken MRDH
 - Middelen staan onder druk door o.a. dreigende BDU korting
 - Wees 'voorzichtig' met formatie-uitbreidingen

Voorstel aan AB: Voortdurende aandacht voor zorgvuldige afweging bij inzet capaciteit en middelen blijft nodig. Geen aanpassing actieplan

Positie van het Economisch Vestigingsklimaat

- Zienswijzen:
 - Achterblijvende effectiviteit
 - Gemeentelijke inwonersbijdrage is geen wettelijke taak: mogelijke bezuiniging
 - Integrale benadering van mobiliteit en economie is wenselijk
- Visie op Economisch Vestigingsklimaat heeft basis in Strategische Agenda én geeft antwoord op advies Berenschot
- Mobiliteitsvisie en Visie op Economisch Vestigingsklimaat worden integraal vormgegeven
- Inwonersbijdrage vloeit rechtstreeks voort uit GR: eenzijdig besluit van een individuele gemeente om te bezuinigen kan niet zonder de GR aan te passen

Voorstel aan AB: Acties zijn gericht op versterking. Geen aanpassing actieplan.

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Aanpassingen actieplan n.a.v. zienswijzen

- Vanuit de rode draden: Voorstel aan AB mogelijkheid om steunraadsleden toe te laten tot de adviescommissies schrappen
- Tekstuele wijzigingen ter verduidelijking

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

De vergadering op 4 juni

- Wat wilt u meegeven aan het algemeen bestuur t.a.v. de verwerking van de rode draden uit het zienswijzeproces actieplan evaluatie MRDH?
- Naar aanleiding van de presentatie en de agendapost wordt uw advies over de verwerking van de zienswijzen besproken in de adviescommissie

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Vragen?

Postbus 21012
3001 AA Rotterdam

Telefoon 088 5445 100
E-mail: informatie@mrdrh.nl
Internet: www.mrdh.nl

KvK nummer: 62288024
Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

contactpersoon
Lennert Onvlee

e-mail
l.onvlee@mrdrh.nl

telefoonnummer
088 5445 100

Adviescommissies Va & EV MRDH

Datum
17 april 2025

Onderwerp
Brede Welvaart

Geachte Adviescommissie,

Op 4 april heeft het Algemeen Bestuur gesproken over Brede Welvaart. Hierbij hebben wij ook kennisgenomen van uw brief van 19 maart jl. namens beide adviescommissies. U heeft ons een aantal aanvullende opmerkingen meegegeven voor ons economisch vestigingsklimaat, de Vervoersautoriteit en op het proces.

Als het gaat om het economisch vestigingsklimaat gaf u ons mee te kijken naar mogelijkheden om de arbeidsmarkt beter te benutten en te investeren in scholing en dit mee te nemen bij de uitwerking van visie op het economisch vestigingsklimaat. Wij nemen deze aanbeveling ter harte en zullen dit meenemen bij het opstellen van de visie op het economisch vestigingsklimaat. Daarbij kijken we ook MBO-breed zoals u heeft geadviseerd.

Wat betreft de opmerking over onderzoek beprijzing is het volgende besloten: 'Het doen van onderzoek naar (on)mogelijkheden van beprijzing van het openbaar vervoer en de effecten daarvan, waarbij het geen discussie mag worden over inkomenspolitiek'. Het onderzoek gaan we dan ook zorgvuldig vormgeven en zal ook onderwerp van gesprek worden binnen de adviescommissie.

Qua proces gaan we de Brede Welvaart stukken benutten in gesprekken met het Rijk om aanvullende investeringen te onderbouwen. Wij nemen uw suggestie over om een bijeenkomst voor gemeenteraadsleden tot organiseren over Brede Welvaart. In het Algemeen Bestuur is ook besloten de Bestuurscommissies hierbij te betrekken. Dit kunt u na de zomer verwachten. Ook hebben we afgesproken de monitor te herhalen op het juiste moment. Daarbij is u advies dit te doen over twee jaar zwaar wegend.

Wij willen u hartelijk danken voor uw input. Bijgevoegd vindt u de vastgestelde stukken.

Met vriendelijke groet,
het algemeen bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag,

Leendert de Lange
portefeuillehouder Brede Welvaart